

BILTEN

HRVATSKA NARODNA BANKA

241

Godina XXIV • Ožujak 2018.

HNB

BILTEN 241

IZDAVAČ

Hrvatska narodna banka
Direkcija za izdavačku djelatnost
Trg hrvatskih velikana 3, 10000 Zagreb
Telefon centrale: 01/4564-555
Telefon: 01/4565-006
Telefaks: 01/4564-687

www.hnb.hr

Podaci se objavljuju prema kalendaru objavljivanja podataka. Kalendar se objavljuje na web-stranicama Međunarodnoga monetarnog fonda (<http://dsbb.imf.org>).
Molimo korisnike ove publikacije da pri korištenju podataka obvezno navedu izvor.
Sve eventualno potrebne korekcije bit će unesene u web-verziju.

ISSN 1334-0042 (online)

HNB

HRVATSKA NARODNA BANKA

BILTEN 241

Zagreb, ožujak 2018.

Osnovne informacije o Hrvatskoj

Ekonomski indikatori

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Površina (km ²)	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594
Broj stanovnika (mil.) ^a	4,312	4,310	4,303	4,290	4,280	4,268	4,256	4,238	4,204	4,174	4,125
BDP (mil. HRK, tekuće cijene) ^b	322.310	347.685	330.966	328.943	333.326	330.925	331.374	331.266	338.975	349.410	363.310
BDP (mil. EUR, tekuće cijene)	43.935	48.135	45.093	45.146	44.837	44.022	43.754	43.416	44.546	46.406	48.700
BDP po stanovniku (EUR)	10.189	11.169	10.480	10.524	10.476	10.314	10.281	10.245	10.596	11.118	11.806
BDP, realna godišnja stopa rasta (%)	5,2	2,1	-7,4	-1,4	-0,3	-2,2	-0,6	-0,1	2,3	3,2	2,8
Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena	2,9	6,1	2,4	1,1	2,3	3,4	2,2	-0,2	-0,5	-1,1	1,1
Tekući račun platne bilance (mil. EUR) ^c	-3.138	-4.227	-2.299	-482	-313	-51	415	858	2.019	1.172	-
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	-7,1	-8,8	-5,1	-1,1	-0,7	-0,1	0,9	2,0	4,5	2,5	-
Izvoz robe i usluga (% BDP-a)	39,0	38,5	34,5	37,7	40,4	41,6	42,9	45,3	48,2	49,1	-
Uvoz robe i usluga (% BDP-a)	46,3	46,5	38,2	38,0	40,8	41,2	42,5	43,4	45,9	46,2	-
Inozemni dug (mil. EUR, na kraju razdoblja) ^c	33.721	40.590	45.600	46.908	46.397	45.297	45.803	46.416	45.384	41.668	40.069
Inozemni dug (% BDP-a)	76,8	84,3	101,1	103,9	103,5	102,9	104,7	106,9	101,9	89,8	82,3
Inozemni dug (% izvoza robe i usluga)	196,6	219,1	292,7	275,8	255,9	247,3	244,1	235,9	211,4	182,9	-
Otplaćeni inozemni dug (% izvoza robe i usluga) ^c	40,1	33,8	52,9	49,5	40,9	43,3	41,0	44,1	42,5	34,4	-
Bruto međunarodne pričuve (mil. EUR, na kraju razdoblja)	9.307	9.121	10.376	10.660	11.195	11.236	12.908	12.688	13.707	13.514	15.706
Bruto međunarodne pričuve (u mjesecima uvoza robe i usluga, na kraju razdoblja)	5,5	4,9	7,2	7,5	7,3	7,4	8,3	8,1	8,0	7,6	-
Nacionalna valuta: kuna (HRK)											
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 EUR)	7,3251	7,3244	7,3062	7,3852	7,5304	7,5456	7,6376	7,6615	7,6350	7,5578	7,5136
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 USD)	4,9855	5,1555	5,0893	5,5683	5,8199	5,7268	5,5490	6,3021	6,9918	7,1685	6,2697
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 EUR)	7,3360	7,2232	7,3396	7,2862	7,4342	7,5173	7,5735	7,6300	7,6096	7,5294	7,4601
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 USD)	5,3660	4,9344	5,2804	5,5000	5,3435	5,8509	5,7059	5,7493	6,8623	6,8037	6,6224
Neto pozajmljivanje (+)/zaduživanje (-) konsolidirane opće države (mil. HRK) ^e	-7.880,6	-9.604,6	-19.844	-21.257	-25.930	-17.267	-17.517	-17.033	-11.210	-3.155	
Neto pozajmljivanje (+)/zaduživanje (-) konsolidirane opće države (% BDP-a) ^e	-2,4	-2,8	-6,0	-6,5	-7,8	-5,2	-5,3	-5,1	-3,3	-0,9	
Dug opće države (% BDP-a) ^e	37,7	39,6	49,0	58,2	65,0	70,6	81,7	85,8	85,4	82,7	
Stopa nezaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.) ^f	9,9	8,5	9,2	11,6	13,7	15,9	17,3	17,3	16,2	13,1	
Stopa zaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.) ^f	47,6	48,6	48,2	46,5	44,8	43,2	42,1	43,3	44,2	44,6	

^a Procjena stanovništva RH za 2000. temelji se na popisu iz 2001., a podaci za razdoblje od 2001. do 2016. zasnivaju se na popisu iz 2011. godine. Podaci za 2016. privremeni su.

^b Podaci su iskazani prema metodologiji ESA 2010. Podaci za 2017. privremeni su.

^c Podaci platne bilance i inozemnog duga temelje se na metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te na novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. Podaci platne bilance i inozemnog duga zasnivaju se na posljednjim dostupnim podacima o platnoj bilanci zaključno s trećim tromjesečjem 2017. i o stanju bruto inozemnog duga na kraju prosinca 2017.

^d Otplate inozemnog duga uključuju otplate glavnice na osnovi obveznica, dugoročnih trgovinskih kredita i dugoročnih kredita (isključujući obveze prema vlasnički povezanim poduzećima) te ukupnu otplatu kamata (uključujući FISIM), bez otplate kamata s osnove izravnih ulaganja.

^e Fiskalni podaci iskazani su prema metodologiji ESA 2010.

^f Podaci za razdoblje od 2007. do 2013. revidirani su, stoga nisu usporedivi s podacima za razdoblje od 2000. do 2006.

Izvori: DZS; MF; HNB

Sadržaj

Osnovne informacije o Hrvatskoj	iv	Tablica D10: Inozemna pasiva drugih monetarnih financijskih institucija	43
Informacija o gospodarskim kretanjima	1	Tablica D11: Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod drugih monetarnih financijskih institucija	44
Sažetak	3	Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija	44
Statistički pregled	17	E. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	45
Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama	19	Tablica E1a: Agregirana bilanca investicijskih fondova (stanja)	45
A. Monetarni i kreditni agregati	21	Tablica E1b: Agregirana bilanca investicijskih fondova (transakcije)	46
Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati	21	Tablica E2a: Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja i vrsti fonda (stanja)	47
B. Monetarne financijske institucije	23	Tablica E2b: Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja i vrsti fonda (transakcije)	47
Tablica B1: Konsolidirana bilanca monetarnih financijskih institucija	23	F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost	48
Tablica B2: Broj drugih monetarnih financijskih institucija obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive	24	Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	48
C. Hrvatska narodna banka	25	Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	49
Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke	25	Tablica F3: Obvezne pričuve banaka	50
D. Druge monetarne financijske institucije	27	Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka	51
Tablica D1: Konsolidirana bilanca drugih monetarnih financijskih institucija	27	G. Financijska tržišta	53
Tablica D2: Inozemna aktiva drugih monetarnih financijskih institucija	29	Tablica G1a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite bez valutne klauzule (novi poslovi)	53
Tablica D3: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti	30	Tablica G1b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite s valutnom klauzulom (novi poslovi)	54
Tablica D3a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti	30	Tablica G1c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite (novi poslovi)	55
Tablica D4: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora	31	Tablica G2a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite kućanstvima bez valutne klauzule (novi poslovi)	56
Tablica D4a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora	31	Tablica G2b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite kućanstvima s valutnom klauzulom (novi poslovi)	57
Tablica D5: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima	32	Tablica G2c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne kredite kućanstvima (novi poslovi)	58
Tablica D5b: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima i prema izvornom dospjeću	35	Tablica G3a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite nefinancijskim društvima bez valutne klauzule (novi poslovi)	59
Tablica D5c: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija kućanstvima prema namjeni i valutnoj strukturi	36	Tablica G3b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite nefinancijskim društvima s valutnom klauzulom (novi poslovi)	60
Tablica D5d: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija za obrtna sredstva i kredita za investicije nefinancijskim društvima prema valutnoj strukturi	37	Tablica G3c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne kredite nefinancijskim društvima (novi poslovi)	61
Tablica D6: Depozitni novac kod drugih monetarnih financijskih institucija	37	Tablica G4: Efektivne kamatne stope kreditnih institucija za odabrane kredite (novi poslovi)	62
Tablica D7: Kunski depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija	38	Tablica G5a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite bez valutne klauzule (stanja)	63
Tablica D8: Devizni depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija	39	Tablica G5b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite s valutnom klauzulom (stanja)	64
Tablica D8a: Valutna struktura oročenih depozita kućanstava i nefinancijskih društava	40	Tablica G5c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite i kredite (stanja)	65
Tablica D8b: Ročna struktura oročenih depozita po sektorima	41	Tablica G6a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite bez valutne klauzule (novi poslovi)	67
Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca	42	Tablica G6b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite s valutnom klauzulom (novi poslovi)	68
		Tablica G6c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite i kredite (novi poslovi)	69
		Tablica G7a: Kamatne stope ostvarene u trgovini depozitima na međubankovnom tržištu	71
		Tablica G7b: Kamatne stope kotirane na međubankovnom tržištu (ZIBOR)	72

Tablica G8a: Kamatne stope na trezorske zapise Republike Hrvatske	73	Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica	100
Tablica G8b: Prinosi do dospijeaća na obveznice Republike Hrvatske za odabrane valute i rokove dospijeaća	74	Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja	102
Tablica G10a: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke	75	Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja	102
Tablica G10b: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja	76	Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja	103
Tablica G11: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja	77	I. Državne financije – izabrani podaci	104
H. Gospodarski odnosi s inozemstvom	78	Tablica I1: Nefinancijski računi opće države	104
Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica	78	Tablica I2: Glavni makro-agregati opće države u skupu računa ESA 2010	106
Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge	79	Tablica I3: Dug opće države	108
Tablica H3: Platna bilanca – primarni i sekundarni dohodak	80	J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci	110
Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja	81	Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i proizvođačkih cijena industrije	110
Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja	83	Tablica J1a: Harmonizirani indeksi potrošačkih cijena	111
Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica	85	Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena	112
Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka	88	Tablica J3: Indeks cijena stambenih nekretnina	113
Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost	89	Tablica J3a: Hedonistički indeks cijena nekretnina	114
Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune	91	Tablica J4: Prosječne mjesečne neto plaće	115
Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima	92	Tablica J5: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača	116
Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	94	Popis banaka i štedionica	117
Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima	96	Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke	118
Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora	98	Kratice i znakovi	119

Informacija o gospodarskim kretanjima

Sažetak

Nakon stabilnog rasta gospodarske aktivnosti u prvih devet mjeseci 2017., u posljednjem je tromjesečju prošle godine realni BDP stagnirao na tromjesečnoj razini. Godišnja stopa rasta pritom se usporila na 2,0%, pa je na razini cijele 2017. ostvareno povećanje realnog BDP-a od 2,8%. Početak tekuće godine obilježili su nastavak rasta zaposlenosti i daljnje smanjivanje broja nezaposlenih, ali slabijeg intenziteta nego krajem 2017. Potrošačke su se cijene u siječnju smanjile za 0,2% u odnosu na prosinac, ponajviše zbog sezonskog pojeftinjenja odjeće i obuće, a inflacija se na godišnjoj razini usporila na 1,1%. Domaća kreditna aktivnost prema poduzećima i stanovništvu u siječnju je nastavila postupno jačati na godišnjoj razini, dok su se plasmani središnjoj državi nastavili smanjivati. Kad je riječ o neto inozemnom dugu domaćih sektora, on se u četvrtom tromjesečju 2017. blago povećao, nakon snažnog razduživanja u prethodna dva tromjesečja. Raspoloživi podaci upućuju na to da je na razini cijele 2017. godine ostvarena znatna fiskalna prilagodba, a povoljna fiskalna kretanja nastavila su se i početkom 2018.

Prema prvoj procjeni DZS-a ekonomska se aktivnost u posljednjem tromjesečju 2017. zadržala na razini prethodna tri mjeseca, a na godišnjoj je razini ostvaren gospodarski rast od 2,0%. Pritom podaci upućuju na snažno usporavanje godišnjeg rasta bruto investicija u fiksni kapital, slabiji godišnji rast osobne potrošnje te veći negativan doprinos neto inozemne potražnje. Kako je 2016. godina bila posljednja godina u kojoj su se mogla iskoristiti sredstva fondova EU-a iz staroga programskog razdoblja, na investicije je moglo negativno djelovati slabije korištenje tih fondova u odnosu na kraj 2016. godine. Na usporavanje osobne potrošnje mogli su djelovati jednokratni činitelji poput najave nižih trošarina na automobile u 2018. godini, što je moglo dovesti do odgađanja kupnje automobila. Robni izvoz je također bio slabiji nego onaj na koji upućuju podaci o vanjskotrgovinskoj razmjeni za četvrto tromjesečje, što se može povezati sa zamjetnim korekcijama podataka izvoza u nacionalnim računima u odnosu na statistiku trgovinske razmjene. Krajem prošle godine nastavio se snažan rast uvoza usluga.

Promatrano na razini cijele 2017., rast realnog BDP-a u odnosu na prethodnu godinu usporio se na 2,8% (Slika 2.). Realnom su gospodarskom rastu pridonijele sve sastavnice agregatne potražnje, pri čemu je najveći pozitivan doprinos ostvaren kod izvoza robe i usluga te osobne potrošnje. Usporavanje rasta na godišnjoj razini uvelike je povezano s nižim rastom investicija, pri čemu podaci upućuju na to da su takva kretanja poglavito rezultat nižih kapitalnih ulaganja opće države. U uvjetima stagnacije rasta ukupne domaće potražnje, rast realnog uvoza robe i usluga zamjetno se dinamizirao, te je tako znatno negativno pridonio kretanju BDP-a. Ubrzanju uvoza vjerojatno je pridonijelo i slabljenje cjenovne i troškovne konkurentnosti domaće proizvodnje u 2017. godini (Slika 22.).

Kretanja potrošačkoga i poslovnog optimizma navode na zaključak da bi stagnacija BDP-a krajem 2017. mogla biti samo privremenoga karaktera. Anketa o očekivanjima kućanstava pokazuje da je pouzdanje potrošača u veljači 2018. nastavilo rasti te je doseglo najvišu razinu otkad se ispituju očekivanja potrošača, pri čemu je navedeno poboljšanje ponajprije odraz boljih očekivanja financijske situacije u sljedećih godinu dana u usporedbi sa situacijom danas. Kada je riječ o očekivanjima poslovnih subjekata, u industriji se u siječnju i veljači ove godine indeks pouzdanja znatno povećao u odnosu na kraj prethodne godine odražavajući veću očekivanu proizvodnju u sljedeća tri mjeseca, a rast je zabilježen i u građevinarstvu. Pouzdanje u trgovini zadržalo se na sličnoj razini kao u prethodnom tromjesečju, a u djelatnostima usluga optimizam se blago pogoršao zbog nepovoljnije ocijenjene poslovne situacije u posljednja tri mjeseca (Slika 8.).

Na početku 2018. godine nastavila su se povoljna kretanja na tržištu rada, ali je njihov intenzitet oslabio. Ukupna zaposlenost porasla je u siječnju u odnosu na prosjek četvrtog

tromjesečja 2017. godine, iako sporijom dinamikom nego krajem prethodne godine. Pritom je slabljenje pozitivnih kretanja primjetno u svim djelatnostima NKD-a osim u građevini, gdje se nastavilo jačanje rasta zaposlenosti (Slika 14.). Istodobno se usporio pad broja nezaposlenih osoba (Slika 15.), pri čemu je na smanjenje nezaposlenosti malo snažnije utjecalo brisanje iz evidencije zbog ostalih razloga (nepridržavanje zakonskih odredbi, odjava s evidencije i nejavljanje) nego novo zapošljavanje iz evidencije HZZ-a. U skladu sa spomenutim kretanjima, administrativna stopa nezaposlenosti blago se spustila s 11,6%, koliko je iznosila u posljednjem tromjesečju 2017. godine, na 11,4% u siječnju (prema sezonski prilagođenim podacima). Nominalne bruto i neto plaće u siječnju 2018. godine smanjile su se u odnosu na prosjek prethodna tri mjeseca (Slika 16.), čime se na početku 2018. godine zaustavio intenzivan rast plaća koji je obilježio cijelu 2017. godinu. Pritom je smanjenje plaća zabilježeno u svim djelatnostima osim u građevini, pri čemu su kretanja u industriji dala najsnažniji doprinos padu ukupnih plaća.

Potrošačke su se cijene u siječnju 2018. smanjile za 0,2% u odnosu na prosinac 2017. (Tablica 1.). Tome je najviše pridonio sezonski pad cijena odjeće i obuće, koji je bio izrazitiji nego prethodnih godina. S druge strane, pad agregatnog pokazatelja potrošačkih cijena ublažilo je, prije svega, poskupljenje prehrambenih proizvoda. Osim toga, povećane su cijene naftnih derivata te cijene opskrbe vodom. U uvjetima jačanja globalne gospodarske aktivnosti te postignutog dogovora o ograničenoj ponudi sirove nafte, prosječna se cijena nafte tipa Brent na svjetskom tržištu u siječnju povećala za malo više od 8% u odnosu na prethodni mjesec (Slika 19.). Godišnja stopa ukupne inflacije usporila se na 1,1% u siječnju, s 1,2% u prosincu (Slika 18.), a godišnja stopa temeljne inflacije smanjila se s 1,4% u prosincu na 1,2% u siječnju, što je ponajviše bilo rezultat usporavanja godišnjeg rasta cijena odjeće i obuće, motornih vozila (zbog smanjenja trošarina) te ugostiteljskih usluga.

Prema vanjskotrgovinskoj statistici DZS-a u robnoj razmjeni s inozemstvom u četvrtom je tromjesečju 2017. godine ostvaren snažan rast izvoza, uz samo blagi rast uvoza u odnosu na prosjek prethodnog tromjesečja. Rast ukupnog izvoza za 7,9% (Slika 10.) najvećim je dijelom rezultat rasta izvoza energenata (poglavito nafte i naftnih derivata), dok je rast suženog agregata koji isključuje energente bio slabiji i iznosio 3,8%. Na rast izvoza ostalih proizvoda najviše je djelovao izvoz ostalih prijevoznih sredstava, zatim cestovnih vozila, proizvoda od tekstila te električnih strojeva aparata i uređaja. Ukupan robni uvoz (Slika 11.) samo se blago povećao (za 0,8%), čemu je pridonio rast uvoza energenata, prije svega nafte i naftnih derivata. Istodobno je uvoz ostale robe stagnirao s obzirom na to da je rast uvoza cestovnih vozila (Slika 12.) i proizvoda od tekstila bio praćen smanjenjem uvoza kapitalnih proizvoda (pri čemu se izdvajaju pogonski strojevi i uređaji), zatim znanstvenih i

kontrolnih instrumenata, kao i prehrambenih proizvoda.

Nakon aprecijacije u siječnju od 1,3%, tečaj kune prema eu-ru je tijekom veljače oslabio za 0,4% te je na kraju mjeseca iznosio 7,44 EUR/HRK, što je približno na istoj razini kao u isto vrijeme prošle godine. Kuna je u veljači oslabjela i prema većini ostalih valuta iz košarice za izračun efektivnog tečaja, a ponajviše prema jenu, juan renminbiju i američkom dolaru, što zrcali slabljenje eura prema tim valutama na svjetskom deviznom tržištu. Tako je indeks nominalnoga efektivnog tečaja kune na kraju veljače bio za 0,4% viši u odnosu na kraj siječnja.

Ekspanzivna monetarna politika ESB-a i visoka likvidnost bankovnog sustava europodručja rezultirale su zadržavanjem kratkoročnih kamatnih stopa na europskom tržištu novca tijekom veljače 2018. godine u negativnom području. Prekonoćna kamatna stopa na bankarskom tržištu europodručja EONIA tako je na kraju veljače iznosila -0,35%, a šestomjesečni EURIBOR -0,27% (Slika 24.). Premija rizika za Hrvatsku nije se znatnije mijenjala tijekom veljače te je na kraju mjeseca iznosila 85 baznih bodova, što je gotovo jednako premiji za rizik Rumunjske i Mađarske (Slika 25.).

Likvidnost domaćega financijskog tržišta zadržala se tijekom veljače na izrazito visokoj razini. Prosječni višak likvidnosti u veljači je iznosio 27,0 mlrd. kuna, što je pogodovalo zadržavanju prosječne ponderirane kamatne stope na domaćem međubankovnom prekonoćnom tržištu na razini od 0,10%, uz vrlo oskudan ostvareni promet (Slika 54.). Kamatna stopa na jednogodišnje kunske trezorske zapise bez valutne klauzule snizila se u veljači na dosad najnižu razinu od 0,09%.

Kamatne stope na novoodobrene kredite banaka stanovništvu i poduzećima na početku 2018. prosječno su blago porasle (slike 28. i 29.). Kod poduzeća je to ponajprije vidljivo kod prosječnih kamatnih stopa na kunske kredite bez valutne klauzule. Međutim, ako se promatraju samo prvi put ugovoreni krediti (isključujući reugovorene kredite), kamatne stope za poduzeća uglavnom su se smanjile, posebice na kunske kredite za investicije s valutnom klauzulom, koje su se snizile s 3,5% u prosincu na 3,0% u siječnju (Slika 31.). Kod sektora stanovništva prosječne kamatne stope na prvi put ugovorene stambene i potrošačke kredite u siječnju su uglavnom stagnirale, dok su povećanje zabilježile kamatne stope na ponovo ugovorene stambene i potrošačke kredite (slike 32. i 33.). Kad je riječ o depozitima, kamatne stope na oročene depozite poduzeća i stanovništva u siječnju su se blago smanjile (slike 34. i 35.). To je, uz opisana kretanja aktivnih kamatnih stopa, rezultiralo povećanjem razlike između kamatnih stopa na ukupne nove kredite i depozite u siječnju 2018. na 5,5 postotnih bodova, dok se razlika kamatnih stopa na stanja kredita i depozita blago smanjila na 4,7 postotnih bodova (Slika 37.).

Monetarna kretanja u siječnju 2018. obilježilo je smanjenje neto inozemne aktive (NIA) i neto domaće aktive (NDA) monetarnog sustava. To je dovelo do pada ukupnih likvidnih sredstava (M4) od 5,6 mlrd. kuna ili 1,8%. (Slika 49.), odnosno 2,8 mlrd. kuna (0,9%) ako se isključi učinak siječanjskog jačanja kune. Smanjenje neto inozemne aktive sustava (NIA) rezultat je pada neto inozemne pozicije HNB-a zbog snažnog smanjenja sredstava banaka deponiranih kod HNB-a za sudjelovanje u sustavu TARGET2, koje je uslijedilo nakon njihova privremenog skoka potkraj prosinca. S druge strane, kreditne su institucije u siječnju povećale neto inozemnu imovinu. Neto domaća aktiva (NDA) zabilježila je smanjenje u siječnju zbog pada potraživanja i od središnje države i od ostalih domaćih

sektora. Promatrano na godišnjoj razini, rast ukupnih likvidnih sredstava (M4) na kraju siječnja 2018. bio je sličan kao i mjesec prije te je iznosio 3,3%, isključujući utjecaj tečajnih promjena. Godišnja stopa rasta užega monetarnog agregata, novčane mase (M1), krajem siječnja iznosila je 18,9% (Slika 48.), a godišnji pad kvazinovca ublažen je u odnosu na prethodni mjesec te je iznosio -2,6% (isključujući učinak tečajnih promjena).

Ukupni plasmani monetarnih institucija domaćim sektorima (osim države) smanjili su se tijekom siječnja (na osnovi transakcija), no njihova se godišnja stopa rasta blago povećala na 3,1% (Slika 40.). Pritom se godišnji rast plasmana stanovništvu nastavio ubrzavati, dosegnuvši 4,3% (Slika 42.), dok je rast plasmana nefinancijskim poduzećima iznosio 2,8% (Slika 41.). Udio kunskih plasmana u ukupnim plasmanima stanovništvu nastavio je višegodišnji rast te je krajem siječnja iznosio 49,0% (Slika 47.). Nominalno stanje plasmana na kraju siječnja 2018. bilo je za 1,2% manje nego na kraju istog mjeseca prethodne godine, što je većinom posljedica prodaja nenaplativih plasmana.

Bruto međunarodne pričuve smanjile su se tijekom veljače za 0,2 mlrd. EUR ili 1,0% te su na kraju mjeseca iznosile 16,1 mlrd. EUR (Slika 56.). Blago smanjenje pričuva uglavnom je bilo rezultat niže razine ugovorenih repo poslova. Neto međunarodne pričuve u veljači su ostale gotovo nepromijenjene te su na kraju mjeseca iznosile 14,1 mlrd. EUR.

Tokovi dužničkoga kapitala s inozemstvom pokazuju da se, nakon snažnog pada u prethodna dva tromjesečja, neto inozemni dug domaćih sektora u četvrtom tromjesečju 2017. povećao za 0,2 mlrd. EUR (Slika 60.). Pritom se neto inozemni dug opće države povećao za 0,7 mlrd. EUR zbog izdanja međunarodne obveznice u studenom, koje je zatim u prosincu iskorišteno uglavnom za smanjenje obveza cestarskih poduzeća prema domaćim kreditnim institucijama, a manjim dijelom i prema inozemnim bankama. Neto inozemna pozicija kreditnih institucija u istome se razdoblju pogoršala za 1,2 mlrd. EUR, najviše kao posljedica povlačenja inozemne imovine. To je, međutim, bilo popraćeno akumulacijom međunarodnih pričuva, što je zajedno s privremenim porastom inozemne imovine središnje banke u okviru sustava TARGET2 rezultiralo znatnim poboljšanjem inozemne pozicije središnje banke (za 1,6 mlrd. EUR). Promatrano na razini cijele godine, trend razduživanja domaćih sektora se nastavio, no sporijim intenzitetom nego tijekom 2016. Pritom se, uz izrazitije poboljšanje neto inozemne pozicije središnje banke, znatno usporilo razduživanje kreditnih institucija, dok su se kod opće države, nakon zamjetnog smanjenja prethodne godine, inozemne obveze u 2017. povećale zbog već spomenutog izdanja obveznice krajem godine. Na kraju prosinca 2017. neto inozemni dug iznosio je 30,9% BDP-a, a bruto inozemni dug 82,3% BDP-a, što je smanjenje za oko deset odnosa sedam postotnih bodova u odnosu na kraj prethodne godine.

Prema podacima Ministarstva financija¹ čini se da je u posljednjem tromjesečju 2017. godine manjak proračuna središnje države produbljen u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, i to zbog bržeg rasta rashoda u odnosu na prihode. Ipak, zahvaljujući povoljnim ostvarenjima u prva tri tromjesečja, na razini cijele 2017. godine ostvarena je znatna fiskalna prilagodba, pri čemu bi saldo opće države prema metodologiji ESA trebao biti znatno bolji u odnosu na razinu predviđenu rebalansom proračuna iz studenoga 2017. (-0,6% BDP-a). Podaci za siječanj 2018. pokazuju da se

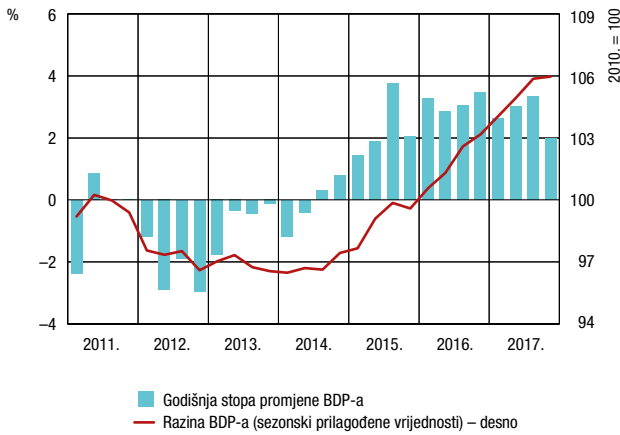
1 Mjesečni podaci za središnju državu, državnu upravu i podsektore socijalne sigurnosti, koji se prema zahtjevima Direktive Vijeća 2011/85/EU moraju objaviti prije kraja sljedećega kalendarskog mjeseca. Objavljeni podaci odnose se na jedinice opće države prema obuhvatu statističke metodologije ESA 2010, osim podataka za lokalnu državu, koji se objavljuju tromjesečno.

na početku ove godine saldo poboljšao u odnosu na isto razdoblje prethodne godine zbog rasta prihoda bržeg od rasta rashoda.

Dug opće države krajem studenog 2017. iznosio je 300,2 mlrd. kuna, pri čemu je njegov malo izrazitiji porast u odnosu na razinu s kraja listopada ponajprije određen dvama izdanjima

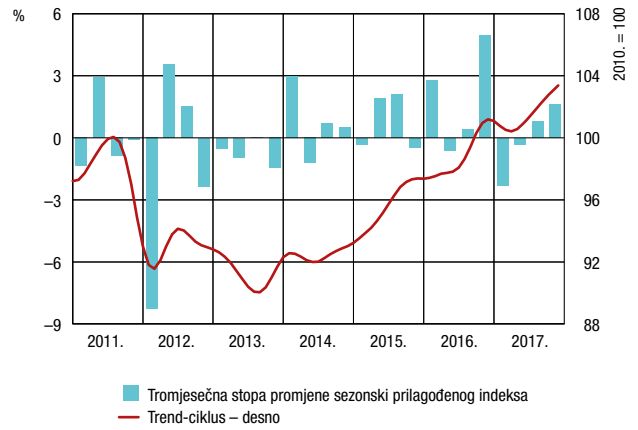
obveznica od 1,275 mlrd. EUR na inozemnom i 5,8 mlrd. kuna na domaćem tržištu kapitala. S obzirom na to da su ova izdanja uglavnom iskorištena za refinanciranje postojećih obveza, njihov je utjecaj na razinu duga samo privremen.

Slika 1. Tromjesečni bruto domaći proizvod
sezonski prilagođene realne vrijednosti

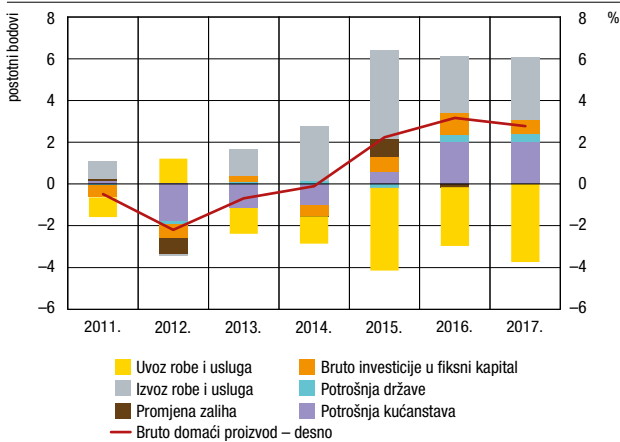
Izvori: DZS (sezonska prilagodba HNB-a); izračun HNB-a

Slika 3. Industrijska proizvodnja

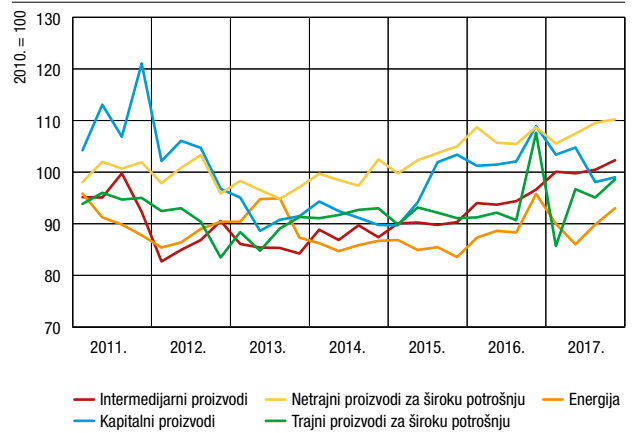
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 2. Promjena BDP-a
doprinosi po komponentama

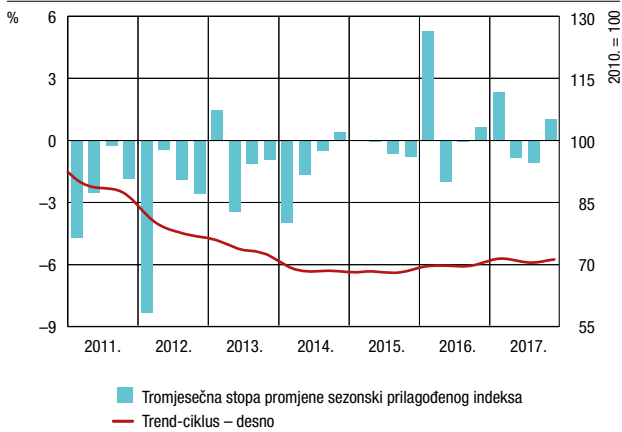
Izvor: DZS

Slika 4. Industrijska proizvodnja prema glavnim industrijskim grupacijama
sezonski prilagođeni indeksi

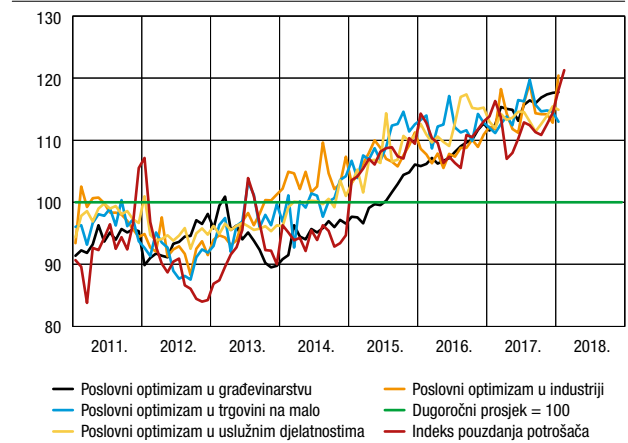
Napomena: Tromjesečni podaci izračunati su kao prosjek mjesečnih podataka.
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 5. Fizički obujam građevinskih radova

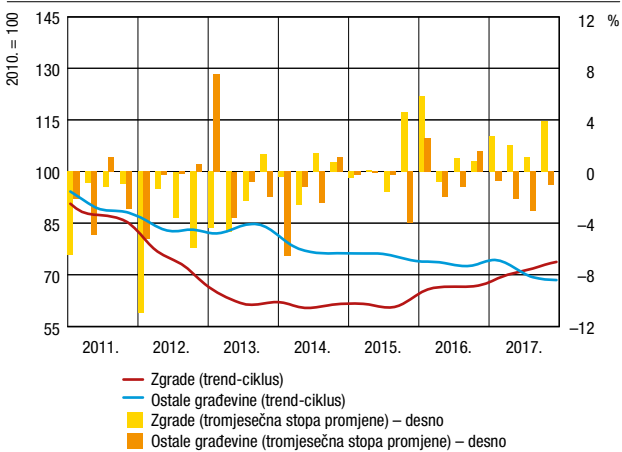
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 8. Pokazatelji poslovnog optimizma standardizirane desezonirane vrijednosti

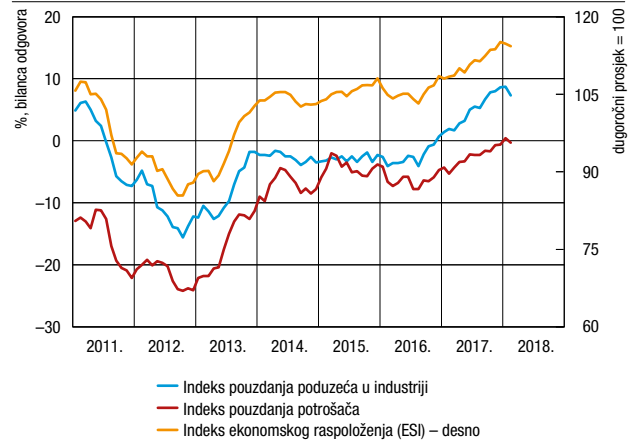
Izvori: Ipsos; HNB (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 6. Zgrade i ostale građevine

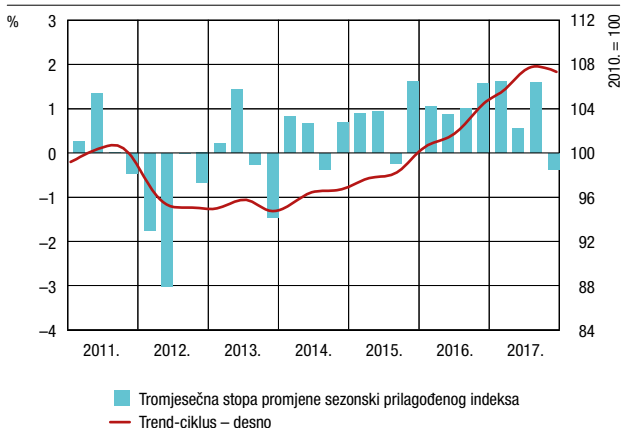
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 9. Indeksi pouzdanja u EU-u sezonski prilagođene serije

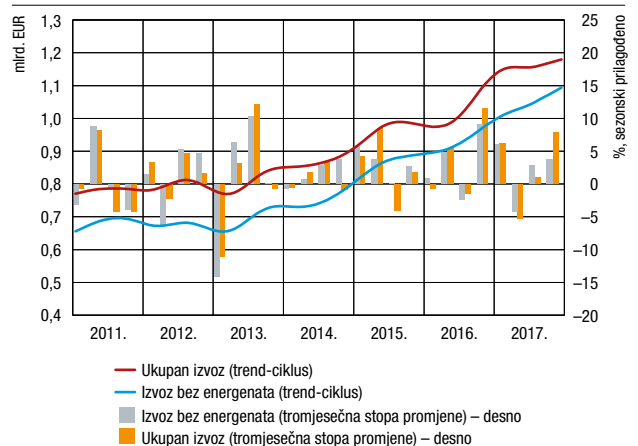
Izvor: Eurostat

Slika 7. Realni promet od trgovine na malo

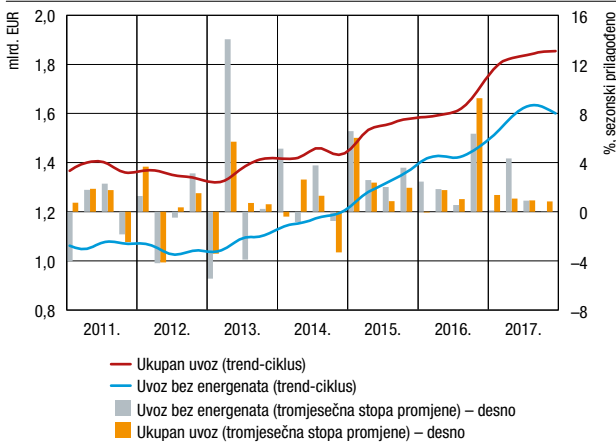
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 10. Robni izvoz (fob)

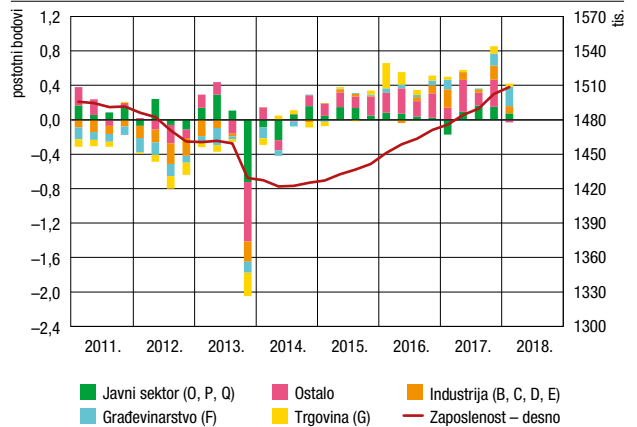
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 11. Robni uvoz (cif)

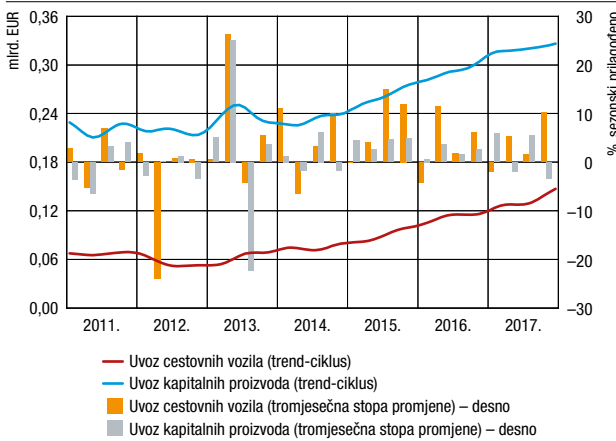
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 14. Zaposlenost po djelatnostima NKD-a
sezonski prilagođeni podaci, doprinosi tromjesečnoj stopi promjene

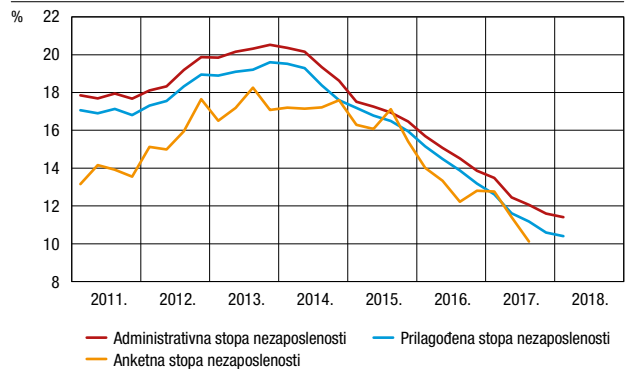
Napomena: Podaci za prvo tromjesečje 2018. godine odnose se na siječanj.
Izvor: HZMO (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 12. Uvoz kapitalne opreme i cestovnih vozila (cif)

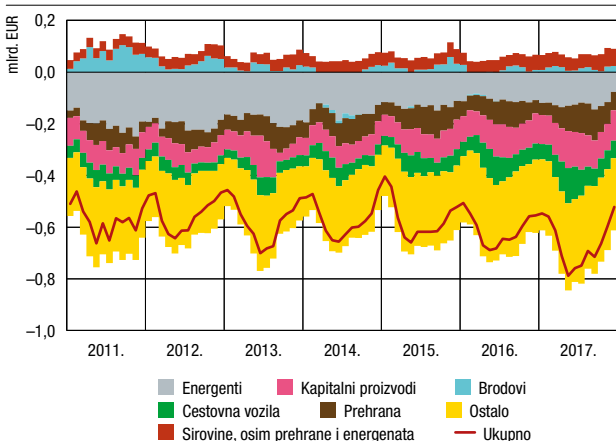
Napomena: Uvoz kapitalne opreme odnosi se na odsjeke SMTK-a 71 – 77.
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 15. Stope nezaposlenosti
sezonski prilagođeni podaci

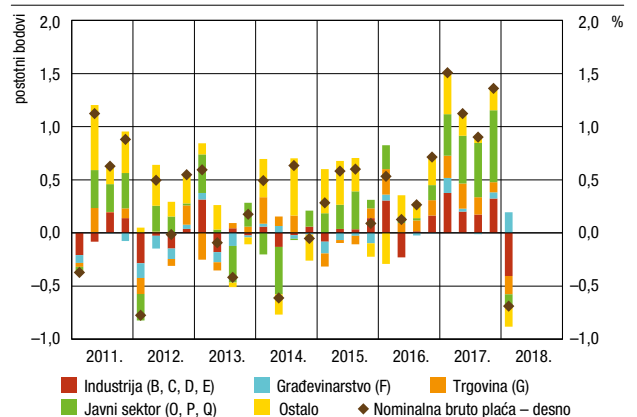
Napomena: Pri izračunu administrativne stope nezaposlenosti od siječnja 2015. uzimaju se podaci o zaposlenosti prikupljeni iz obrasca JOPPD. Prilagođena stopa nezaposlenosti procjena je HNB-a i računa se kao udio broja administrativno nezaposlenih u aktivnom stanovništvu (nezaposlene osobe i osiguranici HZMO-a). Podaci za prvo tromjesečje 2018. godine odnose se na siječanj.
Izvori: DZS; izračun HNB-a (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 13. Saldo robne razmjene

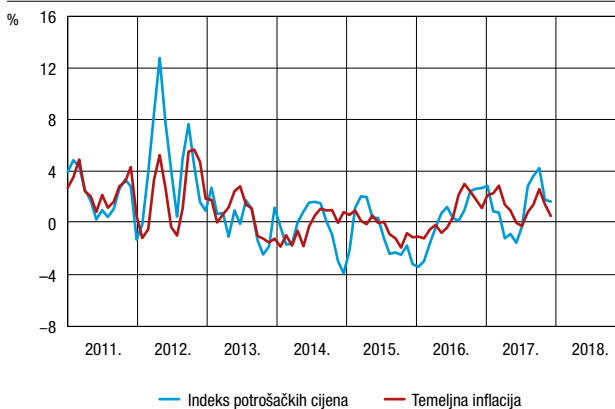
Napomena: Serije su prikazane kao tročlani pomični prosjeci mjesečnih podataka.
Izvor: DZS

Slika 16. Prosječna nominalna bruto plaća po djelatnostima NKD-a
sezonski prilagođeni podaci, doprinosi tromjesečnoj stopi promjene

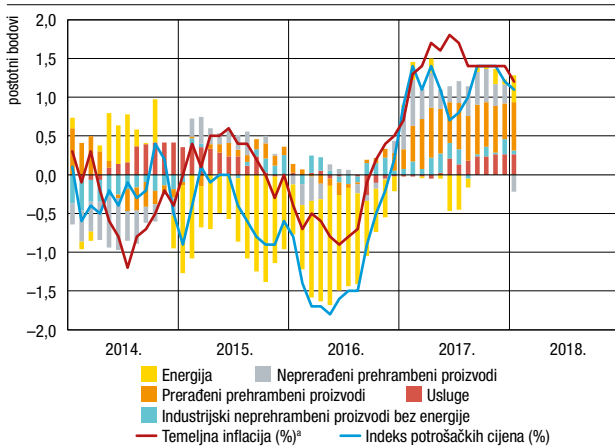
Napomena: Podaci o prosječnoj nominalnoj bruto plaći po djelatnostima odnose se na podatke prikupljene iz obrasca RAD-1, a od siječnja 2016. na podatke prikupljene iz obrasca JOPPD. Podaci za prvo tromjesečje 2018. godine odnose se na siječanj.
Izvori: DZS; izračun HNB-a (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 17. Indeks potrošačkih cijena i temeljna inflacija
mjesečne stope promjene na godišnjoj razini^a

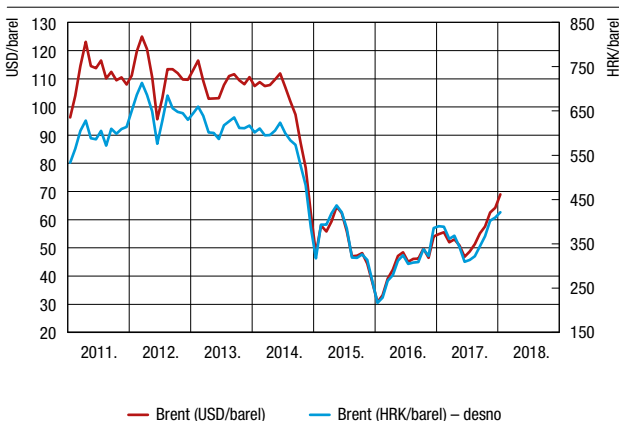
^a Mjesečna stopa promjene izračunata je iz tromjesečnoga pomičnog prosjeka sezonski prilagođenih indeksa potrošačkih cijena.
Izvori: DZS; izračun HNB-a

Slika 18. Godišnje stope inflacije i doprinosi komponenta inflaciji potrošačkih cijena

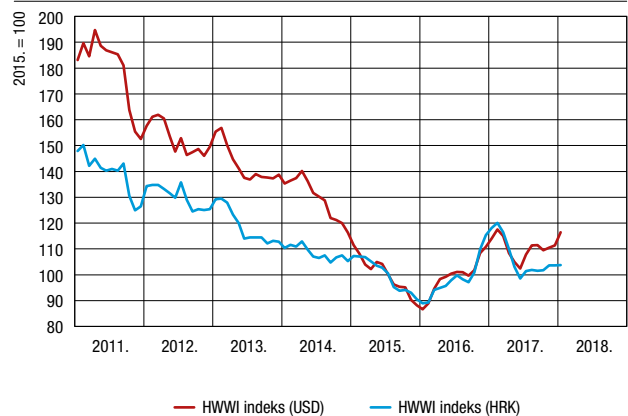
^a Temeljna inflacija ne uključuje cijene poljoprivrednih proizvoda ni cijene proizvoda koje su administrativno regulirane.
Izvori: DZS; izračun HNB-a

Slika 19. Cijene sirove nafte (Brent)

Izvori: Bloomberg; izračun HNB-a

Slika 20. HWWI indeks cijena sirovina (bez energenata)

Izvori: HWWI; izračun HNB-a

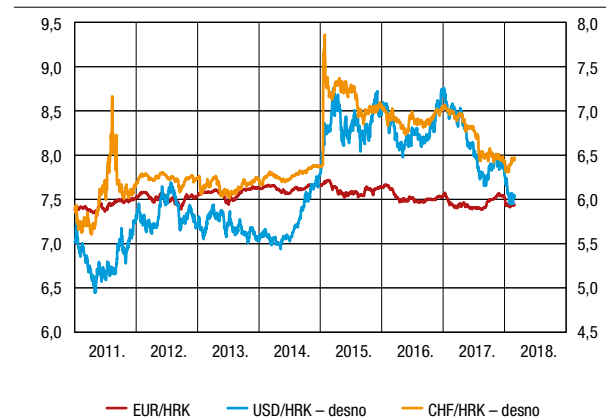
Tablica 1. Cjenovni pokazatelji
godišnje i mjesečne stope promjene

	Godišnje stope		Mjesečne stope	
	XII.17.	I.18.	I.17.	I.18.
Indeks potrošačkih cijena i njegove komponente				
Ukupni indeks	1,2	1,1	-0,1	-0,2
Energija	0,4	2,1	-1,3	0,4
Nepreobrađeni prehrambeni proizvodi	2,6	-2,3	6,3	1,2
Prerađeni prehrambeni proizvodi	2,0	2,7	0,9	1,6
Industrijski neprehrambeni proizvodi bez energije	0,8	0,2	-2,6	-3,2
Usluge	1,0	1,0	-0,1	0,0
Ostali cjenovni pokazatelji				
Temeljna inflacija	1,4	1,2	-0,5	-0,7
Indeks proizvođačkih cijena industrije na domaćem tržištu	2,1	1,5	0,7	0,1
Cijene sirove nafte Brent (USD)	18,8	25,7	1,5	7,4
HWWI agregatni indeks cijena sirovina (bez energenata u USD)	0,5	2,2	2,9	4,6

Napomena: Prerađeni prehrambeni proizvodi uključuju alkohol i duhan.

Izvori: DZS; Bloomberg; HWWI

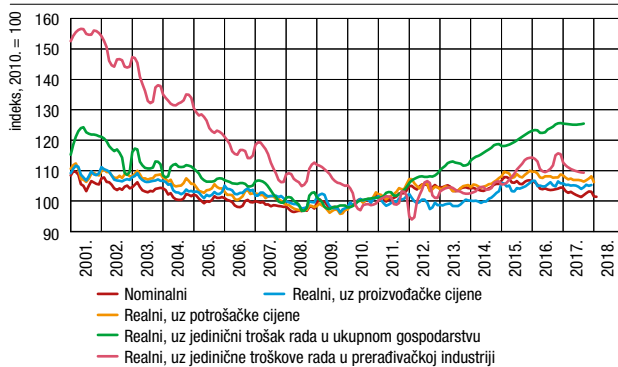
Slika 21. Nominalni dnevni tečaj kune prema euru, američkom dolaru i švicarskom franku
srednji tečaj HNB-a

Izvor: HNB

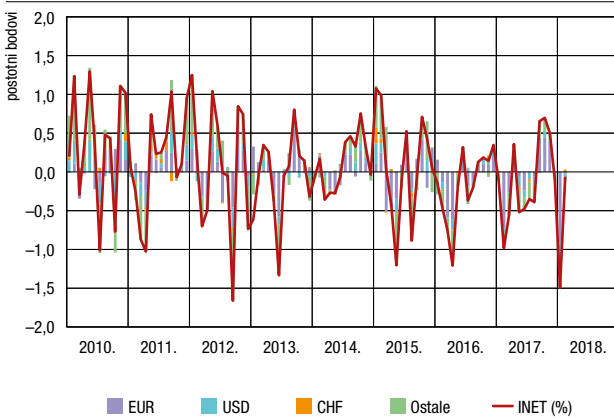
Slika 22. Nominalni i realni efektivni tečajevi kune

Napomena: Realni efektivni tečaj kune uz proizvođačke cijene uključuje hrvatski indeks proizvođačkih cijena industrije na ukupnom tržištu. Jedinični trošak rada izračunat je kao omjer isplaćenih naknada po zaposleniku i produktivnosti rada (izražena kao BDP po zaposlenom), dok su realni efektivni tečajevi kune uz jedinične troškove rada dobiveni interpolacijom tromjesečnih vrijednosti. Pad indeksa označuje efektivnu aprecijaciju kune.

Izvor: HNB

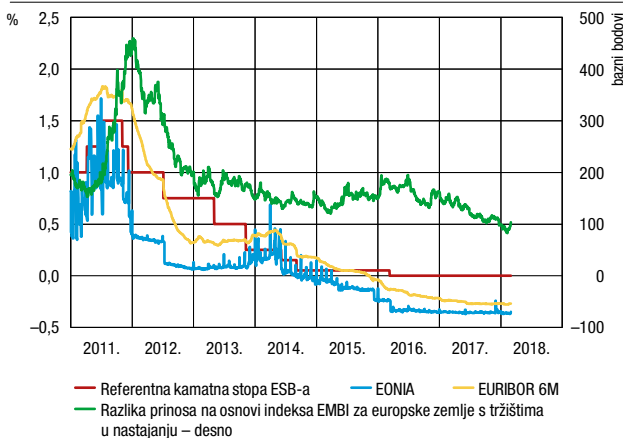
Slika 23. Doprinosi^a pojedinih valuta mjesečnoj stopi promjene prosječnog indeksa nominalnoga efektivnog tečaja kune (INET)

^a Negativne vrijednosti označuju doprinos aprecijaciji INET-a.

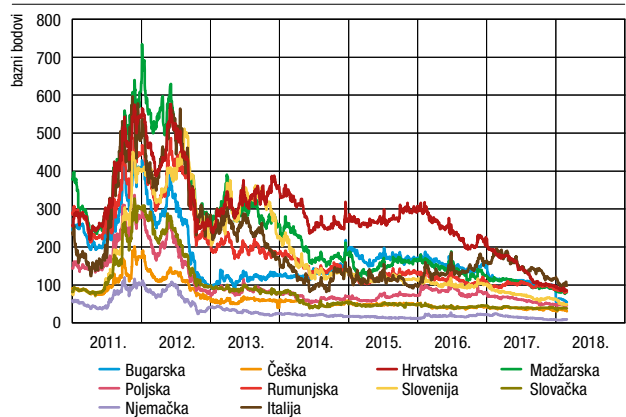
Izvor: HNB

Slika 24. Kamatne stope na euro i prosječna razlika prinosa na obveznice europskih zemalja s tržištima u nastajanju

Izvori: ESB; Bloomberg; J. P. Morgan

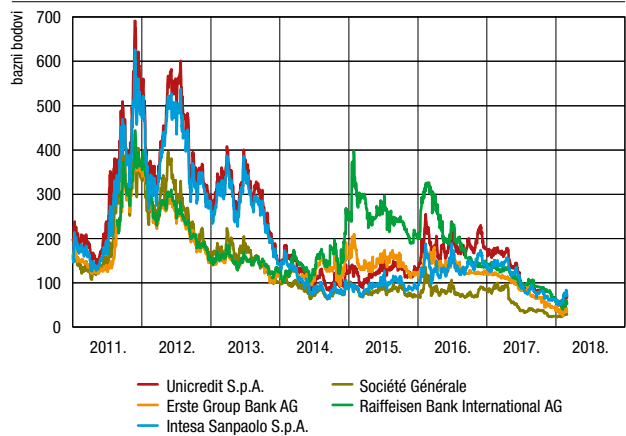
Slika 25. Kretanje premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za petogodišnje državne obveznice odabranih zemalja

Napomena: Premija osiguranja od kreditnog rizika jest godišnji relativni iznos premije koju kupac CDS-a plaća kako bi se zaštitio od kreditnog rizika povezanog s izdavateljem nekog instrumenta.

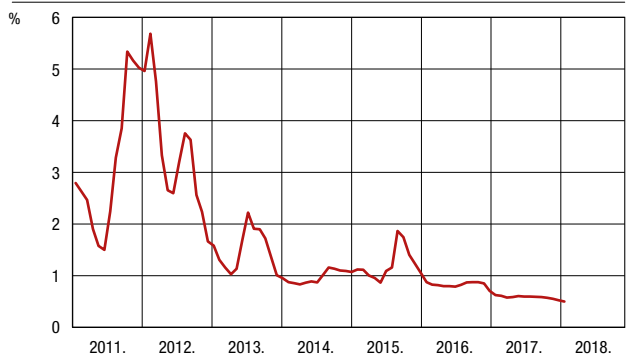
Izvor: S&P Capital IQ

Slika 26. Kretanje premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za odabrane banke majke domaćih banaka

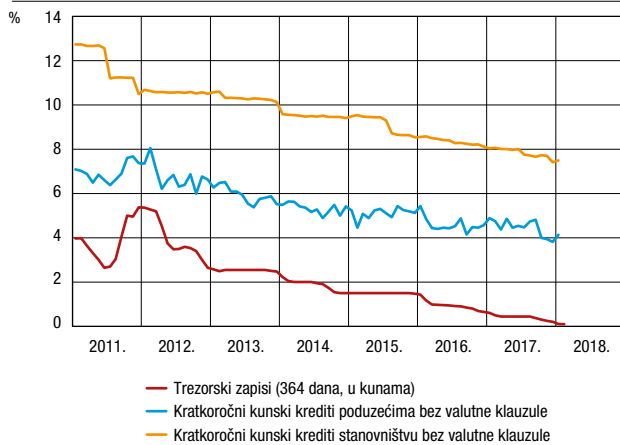
Izvor: S&P Capital IQ

Slika 27. Kamatne stope kotirane na međubankovnom tržištu (ZIBOR 3 mj.) mjesecni prosjeci jednostavnih dnevnih prosjeka kotacija banaka

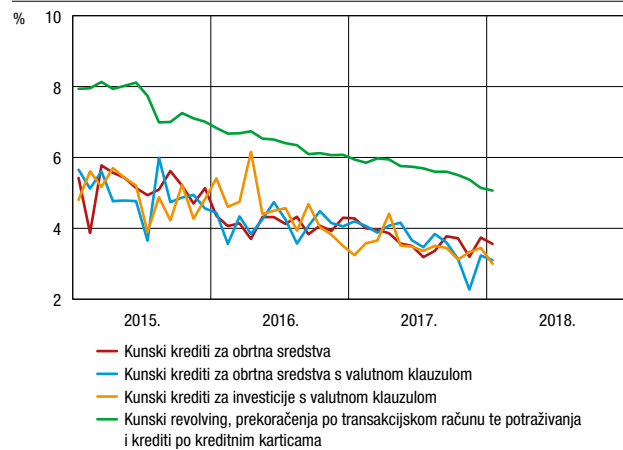
Izvor: HNB

Slika 28. Kratkoročni troškovi financiranja u kunama bez valutne klauzule

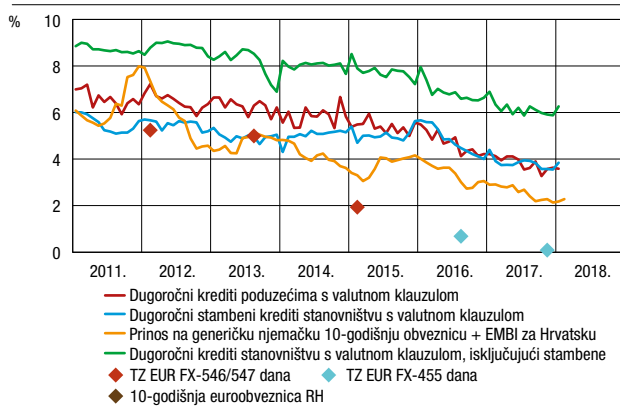
Izvori: MF; HNB

Slika 31. Kamatne stope na prvi put ugovorene kredite poduzećima

Izvor: HNB

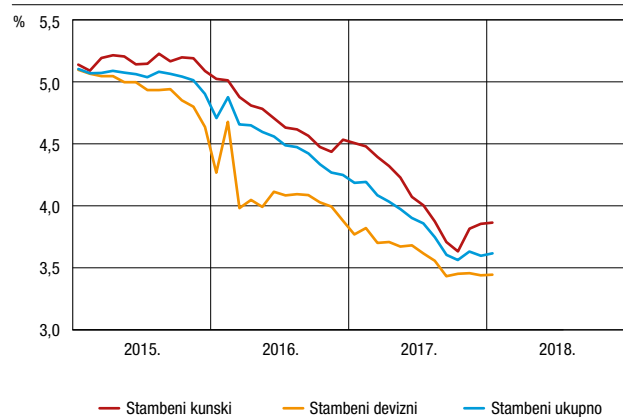
Slika 29. Dugoročni troškovi financiranja u kunama s valutnom klauzulom i devizama

Napomena: EMBI je indeks (engl. *Emerging Market Bond Index*) koji pokazuje razliku prinosa na državne vrijednosne papire koje su izdale zemlje s tržištima u nastajanju, među kojima je i Hrvatska, u odnosu na nerizične vrijednosne papire koje su izdale razvijene zemlje.

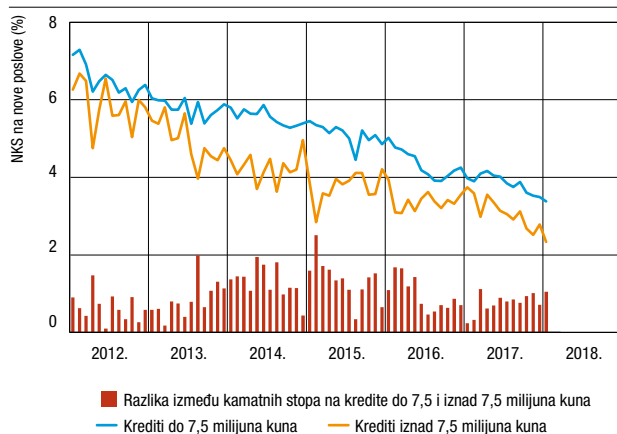
Izvori: MF; Bloomberg; HNB

Slika 32. Kamatne stope na prvi put ugovorene stambene kredite stanovništvu

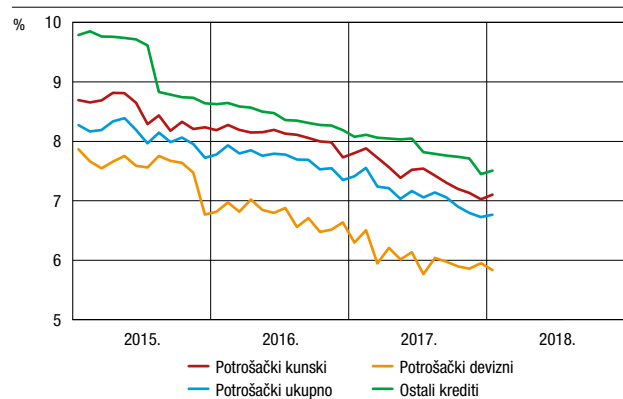
Izvor: HNB

Slika 30. Kamatne stope banaka na kredite nefinancijskim društvima prema iznosu

Izvor: HNB

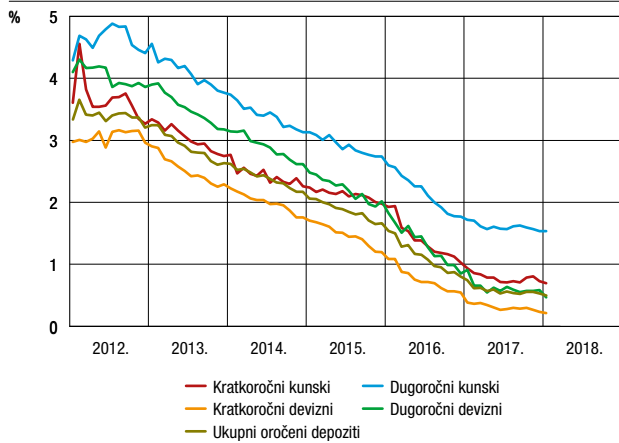
Slika 33. Kamatne stope na prvi put ugovorene potrošačke i ostale kredite stanovništvu

Napomena: Potrošački krediti uključuju ukupne kredite stanovništvu, osim stambenih i ostalih. Ostali krediti stanovništvu uključuju kredite po kreditnim karticama, prekoračenja po transakcijskim računima, revolving kredite te potraživanja s osnovne kartica s odgodom plaćanja (engl. *charge card*) te su gotovo isključivo kunski.

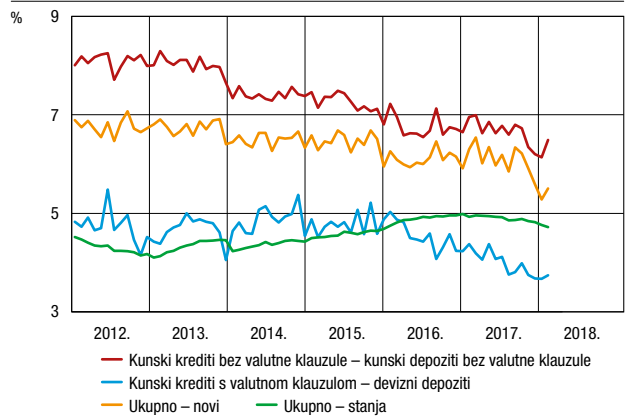
Izvor: HNB

Slika 34. Kamatne stope na oročene depozite stanovništva

Izvor: HNB

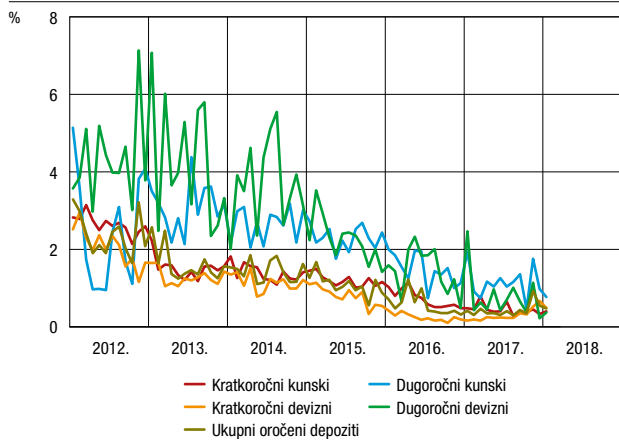
Slika 37. Razlike između kamatnih stopa na kredite (bez revolving kredita) i kamatnih stopa na depozite

Napomena: Razliku između prosječnih kamatnih stopa na kredite i prosječnih kamatnih stopa na depozite treba razlikovati od neto kamatne marže (omjera razlike kamatnih prihoda i kamatnih rashoda te ukupne imovine kreditnih institucija).

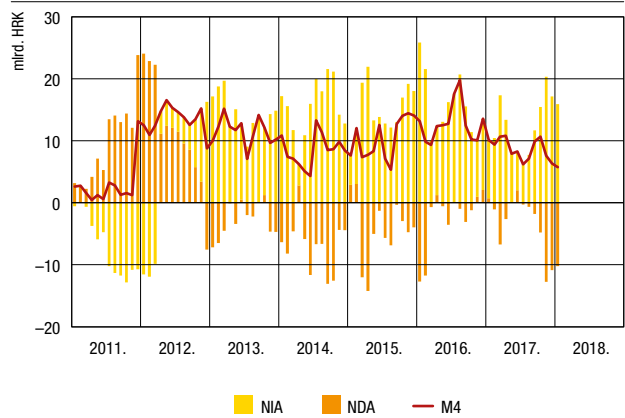
Izvor: HNB

Slika 35. Kamatne stope na oročene depozite poduzeća

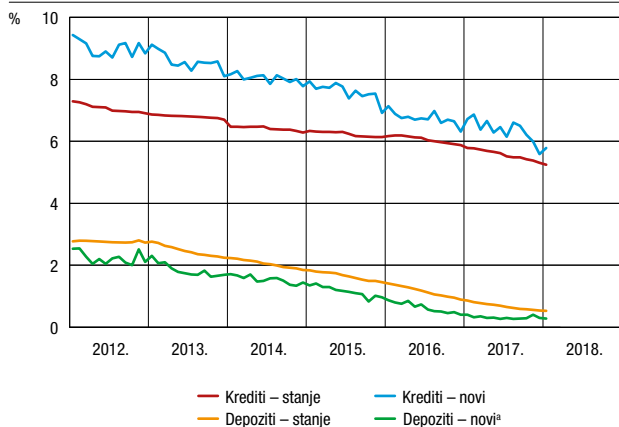
Izvor: HNB

Slika 38. Neto inozemna aktiva, neto domaća aktiva i ukupna likvidna sredstva (M4) apsolutne promjene u posljednjih 12 mjeseci

Izvor: HNB

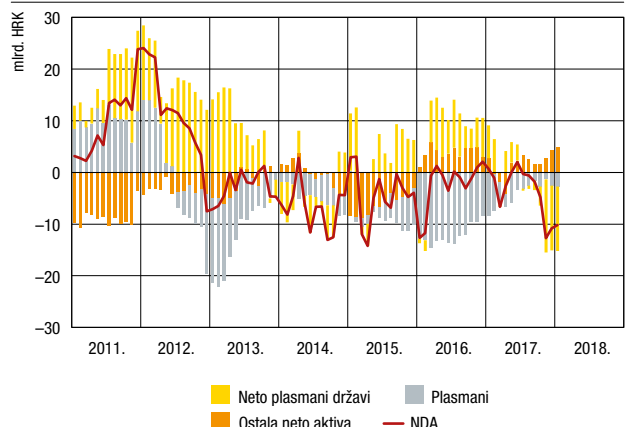
Slika 36. Prosječne kamatne stope na kredite (bez revolving kredita) i depozite

^a Za oročene depozite kamatne stope na nove poslove vagane su njihovim stanjima.

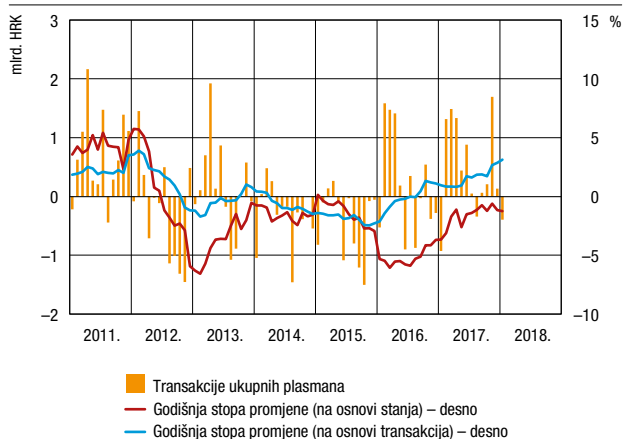
Izvor: HNB

Slika 39. Neto domaća aktiva, struktura apsolutne promjene u posljednjih 12 mjeseci

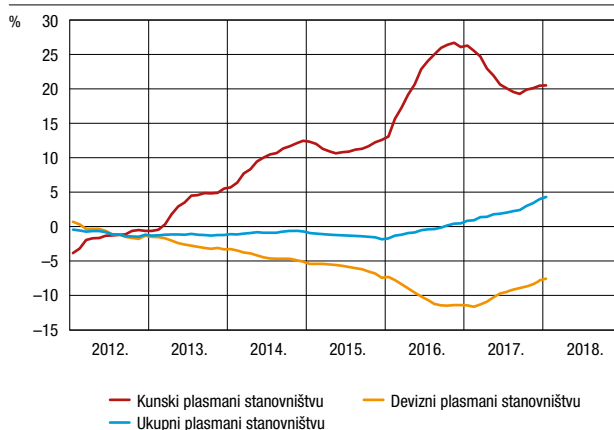
Izvor: HNB

Slika 40. Plasmani

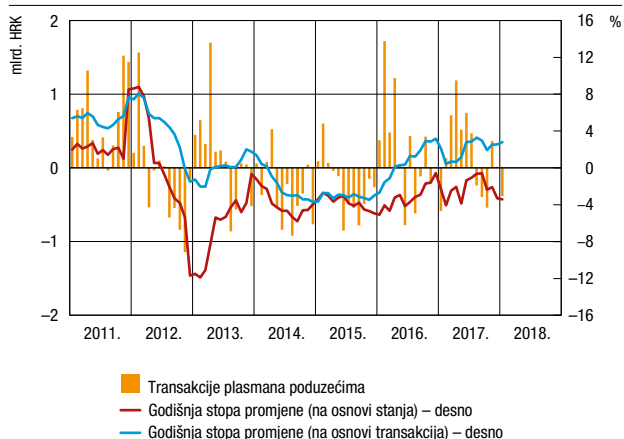
Izvor: HNB

Slika 43. Godišnje stope promjene plasmana stanovništvu na osnovi transakcija

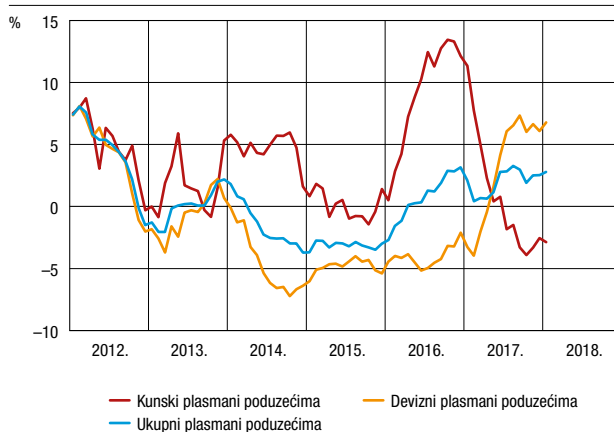
Izvor: HNB

Slika 41. Plasmani poduzećima

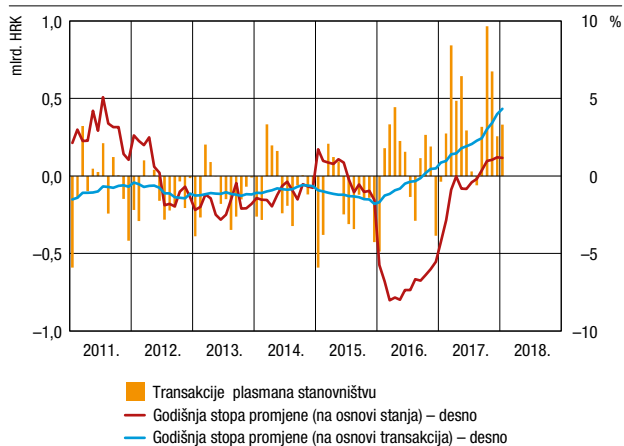
Izvor: HNB

Slika 44. Godišnje stope promjene plasmana poduzećima na osnovi transakcija

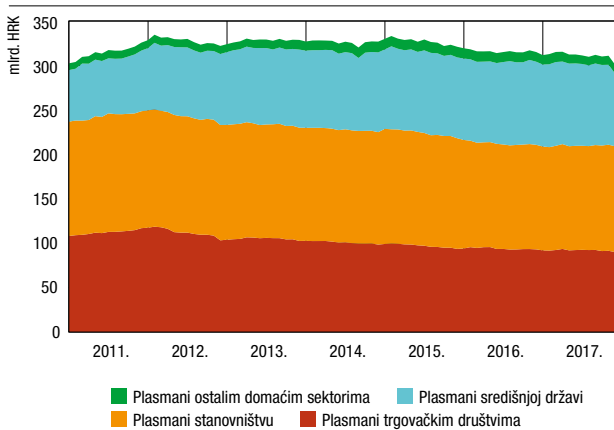
Izvor: HNB

Slika 42. Plasmani stanovništvu

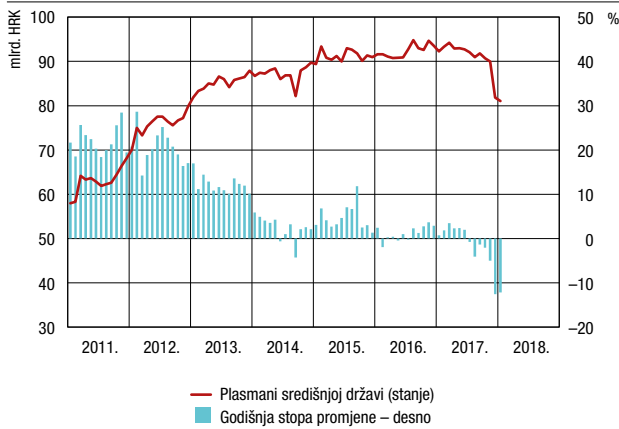
Izvor: HNB

Slika 45. Struktura plasmana kreditnih institucija

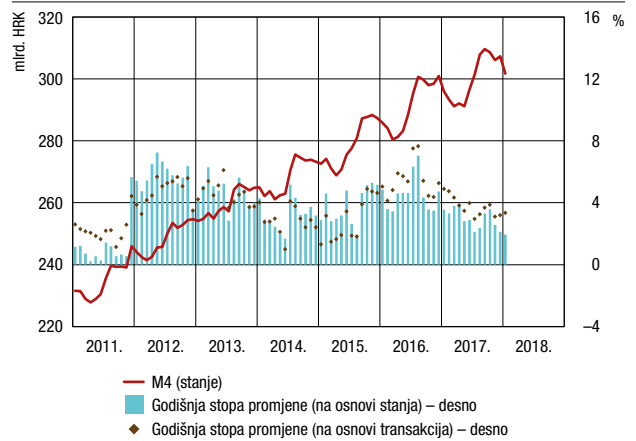
Izvor: HNB

Slika 46. Plasmani kreditnih institucija i novčanih fondova središnjoj državi

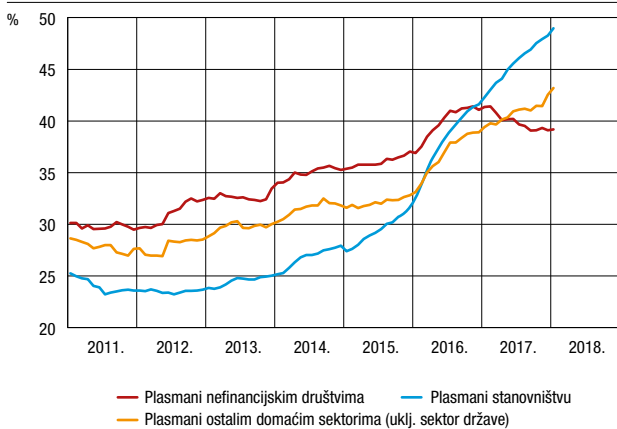
Izvor: HNB

Slika 49. Ukupna likvidna sredstva (M4)

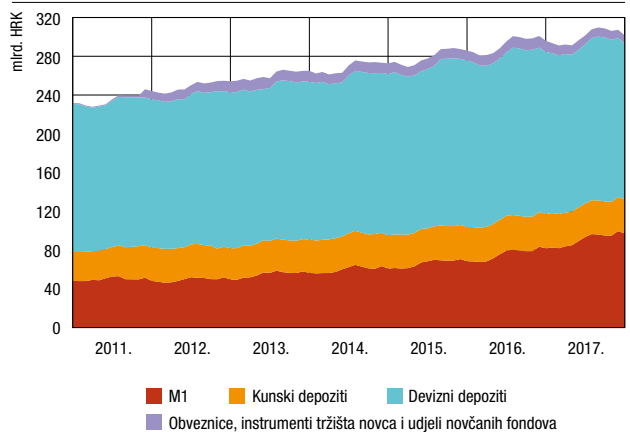
Izvor: HNB

Slika 47. Udio kunskih plasmana u ukupnim plasmanima sektora

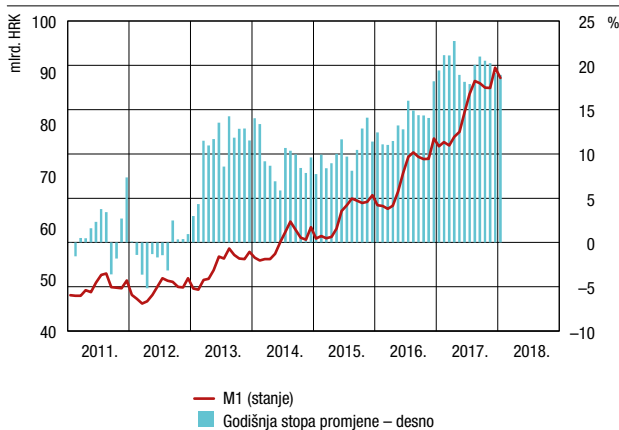
Izvor: HNB

Slika 50. Struktura monetarnog agregata M4

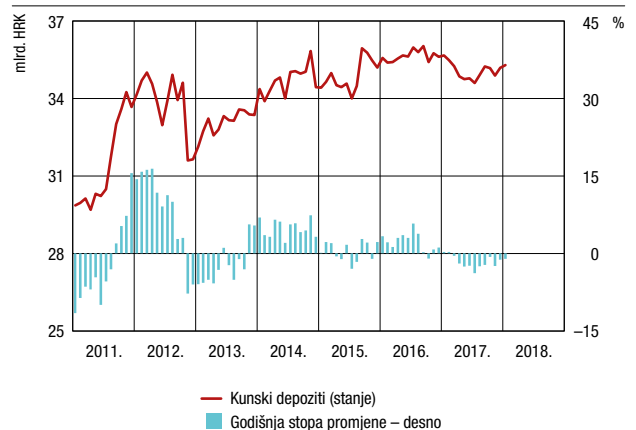
Izvor: HNB

Slika 48. Novčana masa

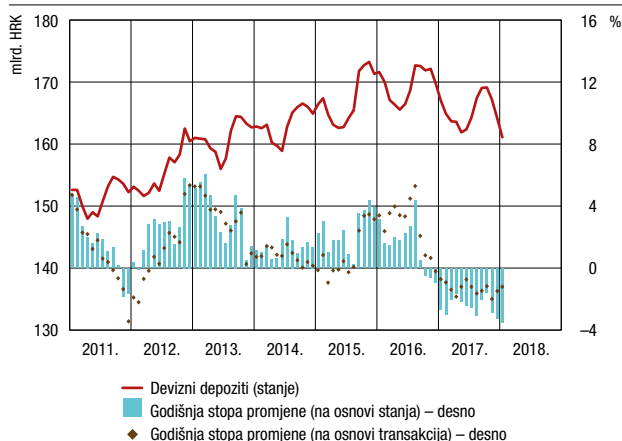
Izvor: HNB

Slika 51. Kunski štedni i oročeni depoziti

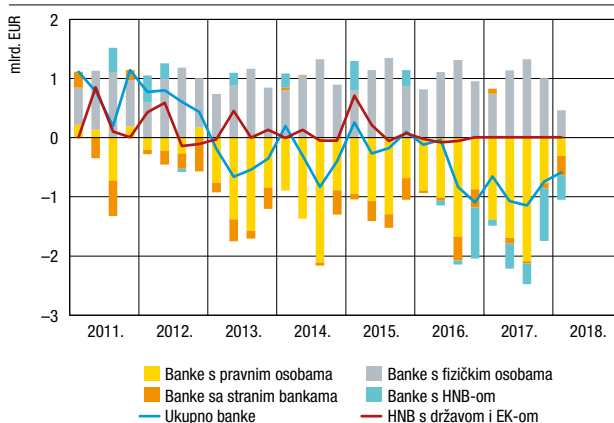
Izvor: HNB

Slika 52. Devizni depoziti

Izvor: HNB

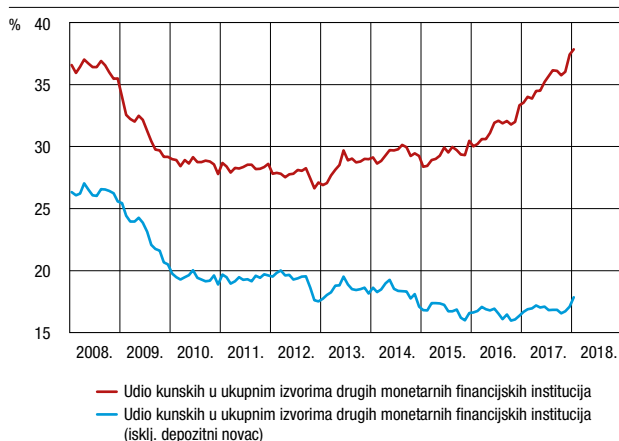
Slika 55. Promptne (SPOT) transakcije na deviznom tržištu (neto promet)

Napomena: Pozitivne vrijednosti označuju neto kupnju, a negativne vrijednosti neto prodaju. Pravne osobe uključuju državu. Podaci za prvo tromjesečje 2018. odnose se na veljaču.

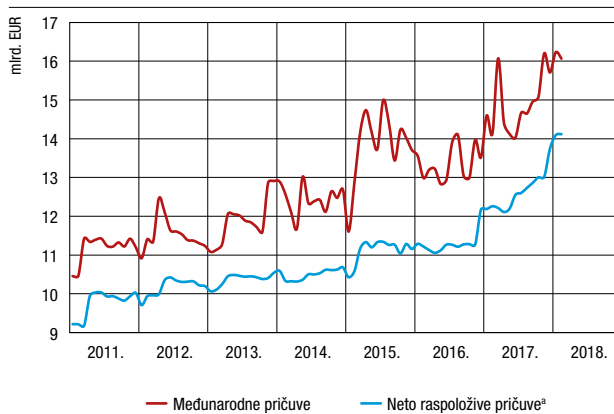
Izvor: HNB

Slika 53. Udio kunskih izvora

Izvor: HNB

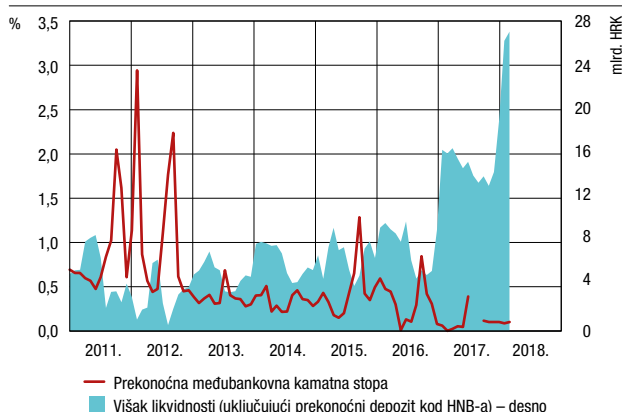
Slika 56. Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke tekući tečaj

^a NRP = međunarodne pričuve – devizna inozemna pasiva – devizni dio obvezne pričuve – devizni depoziti države

Izvor: HNB

Slika 54. Likvidnost banaka i prekonočna međubankovna kamatna stopa

Napomena: Višak likvidnosti jest razlika između stanja na računima za namiru poslovnih banaka kod HNB-a i iznosa koji banke moraju održavati na tim računima prema obračunu obvezne pričuve.

Izvor: HNB

Tablica 2. Platna bilanca^a

preliminarni podaci, u milijunima eura

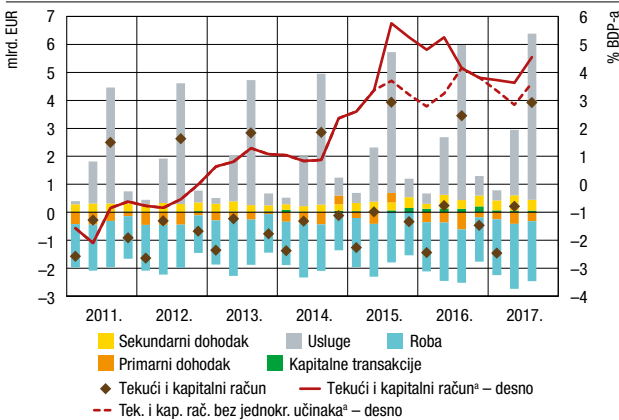
	2016.	3. tr. 2017. ^a	Indeksi	
			2016./2015.	3. tr. 2017. ^a /2016.
Tekuće transakcije	2.018,8	1.172,0	58,1	154,5
Kapitalne transakcije	320,7	597,5	186,3	64,3
Financijske transakcije (bez pričuva)	1.112,8	1.327,7	119,3	30,1
Međunarodne pričuve HNB-a	745,3	-264,7	-	-
Neto pogreške i propusti	-481,5	-432,1	89,8	23,7

^a Odnosi se na zbroj posljednjih četiriju tromjesečja.

Napomena: Prema 6. izdanju Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6)

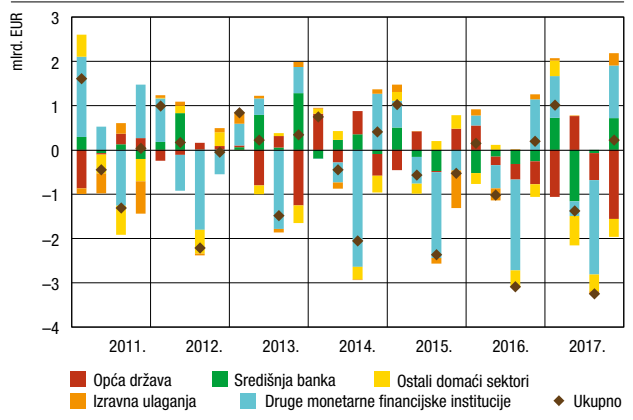
Izvor: HNB

Slika 57. Tokovi na tekućem i kapitalnom računu

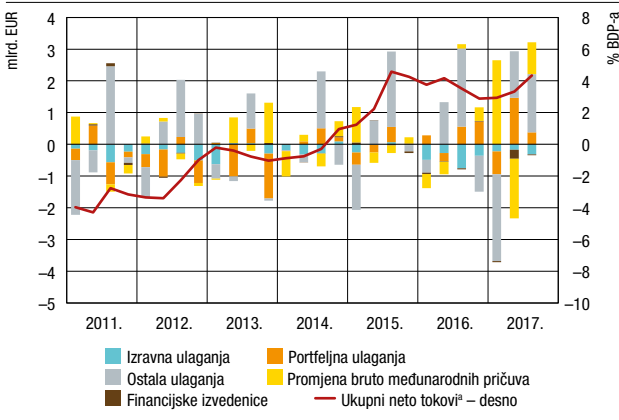
^a Zbroj posljednjih četiriju tromjesečja
 Napomena: Jednokratni učinci uključuju konverziju kredita vezanih uz švicarski frank u 2015. te rezervacije banaka za kredite odobrene koncernu Agrokor u 2017.
 Izvor: HNB

Slika 60. Transakcije neto inozemnog duga

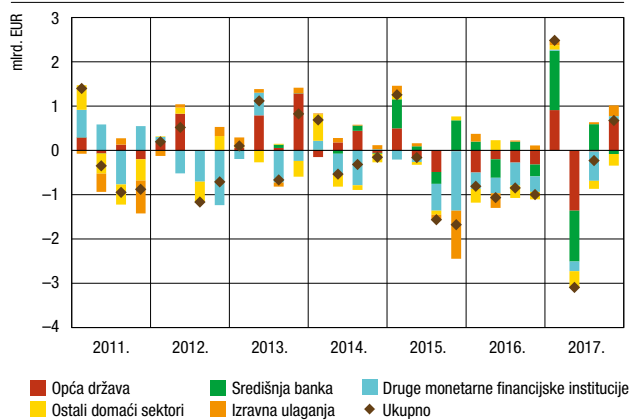
Napomena: Transakcije su promjena duga isključujući međuvalutne promjene i ostale prilagodbe. Neto inozemni dug jest bruto inozemni dug umanjen za dužnička potraživanja prema inozemstvu.
 Izvor: HNB

Slika 58. Tokovi na financijskom računu prema vrsti ulaganja

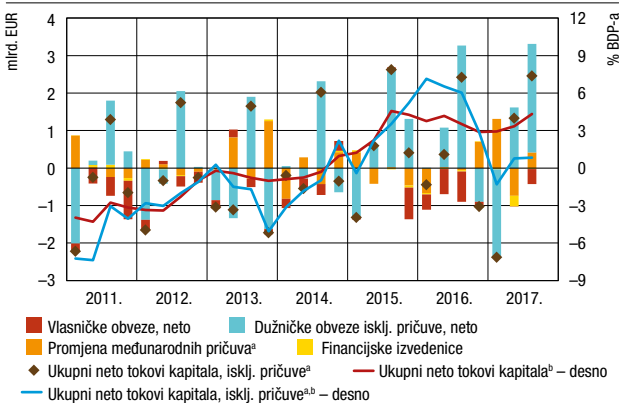
^a Zbroj posljednjih četiriju tromjesečja
 Napomena: Pozitivna vrijednost označuje neto odljev kapitala u inozemstvo (uključujući i rast međunarodnih pričuva).
 Izvor: HNB

Slika 61. Transakcije bruto inozemnog duga

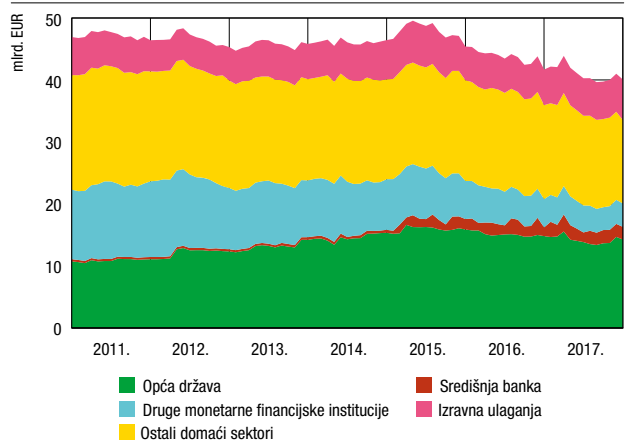
Napomena: Transakcije su promjena duga isključujući međuvalutne promjene i ostale prilagodbe.
 Izvor: HNB

Slika 59. Tokovi na financijskom računu prema vlasničko-dužničkom odnosu

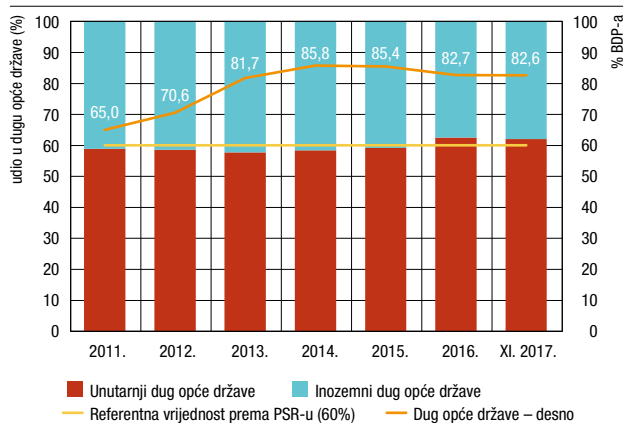
^a Promjena bruto međunarodnih pričuva umanjena je za inozemne obveze HNB-a.
^b Zbroj posljednjih četiriju tromjesečja
 Napomena: Pozitivna vrijednost označuje neto odljev kapitala u inozemstvo. Neto tokovi jesu razlika između promjene sredstava i obveza.
 Izvor: HNB

Slika 62. Bruto inozemni dug na kraju razdoblja

Izvor: HNB

Slika 63. Dug opće države

Napomena: Za izračun relativnog pokazatelja korišten je nominalni BDP za posljednja četiri dostupna tromjesečja.

Izvor: HNB

Tablica 3. Saldo konsolidirane opće države

prema metodologiji ESA 2010, u milijunima kuna

	I.–IX. 2016.	I.–IX. 2017.
Ukupni prihodi	119.976	120.933
Izravni porezi	15.932	15.948
Neizravni porezi	51.466	53.737
Socijalni doprinosi	30.436	31.665
Ostalo	22.143	19.582
Ukupni rashodi	121.700	120.093
Socijalne naknade	41.739	42.014
Subvencije	4.115	3.770
Kamate	8.455	8.343
Naknade zaposlenicima	29.240	30.100
Intermedijarna potrošnja	21.061	22.281
Investicije	7.890	6.173
Ostalo	9.200	7.412
Neto pozajmljivanje (+) / zaduživanje (-)	-1.724	840

Izvori: Eurostat; DZS

Tablica 4. Neto zaduživanje konsolidirane središnje države

prema metodologiji GFS 2001, u milijunima kuna

	I.–X. 2016.	I.–X. 2017.
1. Prihodi	113.442	117.610
2. Prodaja nefinancijske imovine	331	550
3. Rashodi	109.854	110.036
4. Nabava nefinancijske imovine	3.221	2.496
5. Neto zaduživanje (1+2-3-4)	698	5.628

Izvori: MF; izračun HNB-a

Tablica 5. Promjena duga opće države

u milijunima kuna

	I.–XI. 2016.	I.–XI. 2017.
Ukupna promjena duga	104	11.168
Promjena unutarnjeg duga	8.390	5.602
– Vrijednosni papiri osim dionica, kratkoročni	-1.082	95
– Vrijednosni papiri osim dionica, dugoročni	14.413	9.673
– Krediti	-4.898	-4.086
Promjena inozemnog duga	-8.286	5.566
– Vrijednosni papiri osim dionica, kratkoročni	-48	121
– Vrijednosni papiri osim dionica, dugoročni	-7.662	5.116
– Krediti	-576	329
Dodatak:		
Promjena ukupno izdanih jamstava	1.745	920

Izvor: HNB

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

Hrvatska narodna banka u svojim statistikama započela je s primjenom standarda ESA 2010, što ujedno podrazumijeva i reviziju povijesnih podataka koji su proizvedeni u skladu sa standardom ESA 1995. Primjena standarda ESA 2010 odnosi se na statistiku odnosa s inozemstvom (tablice platne bilance, stanja inozemnih ulaganja i inozemnog duga), na statistiku duga opće države te na područje monetarne statistike. Uvođenje standarda ESA 2010 za statistiku odnosa s inozemstvom samo je dio šireg paketa promjena koji je obuhvaćen uvođenjem metodologije koju propisuje Priručnik za platnu bilancu (*Balance of Payments and International Investment Position Manual*), 6. izdanje (BPM6).

Primjena standarda ESA 2010, između ostalog, donosi promjene u dijelu sektorske klasifikacije institucionalnih jedinica. Tako će se sektorska klasifikacija protustranaka obavljati u skladu s Odlukom o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora koju objavljuje Državni zavod za statistiku (DZS), a koja se temelji na Europskom sustavu nacionalnih računa (ESA 2010). Ova je sektorizacija obvezatan statistički standard Europske unije te je uskladena s temeljnim međunarodnim statističkim standardom – Sustavom nacionalnih računa (SNA 2008).

Tablica 1. Prikaz sektora u skladu sa sektorizacijom prema ESA-i 2010

Sektorizacija prema ESA-i 2010
Nefinancijska društva
Javna nefinancijska društva
Domaća privatna nefinancijska društva
Nefinancijska društva pod inozemnom kontrolom
Financijska društva
Monetarne financijske institucije
Središnja banka
Druge monetarne financijske institucije
Društva koja primaju depozite osim središnje banke (Kreditne institucije)
Novčani fondovi
Financijska društva, osim monetarnih financijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova (Druga financijska društva)
Investicijski fondovi osim novčanih fondova
Drugi financijski posrednici, osim osiguravajućih društava i mirovinskih fondova (Drugi financijski posrednici)
Pomoćne financijske institucije
Vlastite financijske institucije i zajmodavci
Osiguravajuća društva
Mirovinski fondovi
Opća država
Središnja država
Regionalna država
Lokalna država
Fondovi socijalne sigurnosti
Kućanstva
Neprofitne institucije koje služe kućanstvima
Inozemstvo

Podaci o potraživanjima i obvezama klasificiraju se prema institucionalnim sektorima i financijskim instrumentima.

Sektor **nefinancijska društva** obuhvaća javna nefinancijska društva, domaća privatna nefinancijska društva i nefinancijska društva pod inozemnom kontrolom. Ovamo ulaze sve institucionalne jedinice koje zadovoljavaju kriterije propisane sektorskom klasifikacijom institucionalnih jedinica za pripadni podsektor. Nefinancijska društva sastoje se od institucionalnih jedinica koje su neovisni pravni subjekti i tržišni proizvođači te čija je glavna aktivnost proizvodnja dobara i (ili) nefinancijskih usluga.

Najveće promjene odnose se na sektor **financijska društva**.

Sektor financijskih društava obuhvaća sljedeće podsektore: monetarne financijske institucije, druga financijska društva, osiguravajuća društva i mirovinske fondove.

Monetarne financijske institucije čine središnja banka i druge monetarne financijske institucije. Središnja banka je Hrvatska narodna banka. Druge monetarne financijske institucije dijele se na društva za primanje depozita osim središnje banke i novčane fondove. Društva koja primaju depozite osim središnje banke jesu kreditne institucije (banke, štedne banke i stambene štedionice). Kreditne institucije jesu institucije kojima je Hrvatska narodna banka izdala odobrenje za rad u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama. U sektor kreditnih institucija ne uključuju se banke u likvidaciji i banke u stečaju. Novčani fondovi obuhvaćaju sva financijska društva i kvazidruštva, osim onih razvrstanih u podsektor središnje banke i kreditnih institucija, koja poglavito obavljaju financijsko posredovanje. Njihovo poslovanje sastoji se od izdavanja udjela te ulaganja ponajprije u kratkoročne dužničke instrumente, depozite i udjele ili jedinice novčanih fondova. Ulažacki cilj im je održavanje glavnice fonda i ostvarivanje prinosa u skladu s kamatnim stopama instrumenata tržišta novca.

Druga financijska društva sastoje se od investicijskih fondova osim novčanih fondova, drugih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i vlastitih financijskih institucija i zajmmodavaca.

Investicijski fondovi osim novčanih sastoje se od svih oblika kolektivnog ulaganja, osim onih razvrstanih u podsektor novčanih investicijskih fondova, a koji prije svega obavljaju financijsko posredovanje. Njihovo poslovanje sastoji se od izdavanja udjela ili jedinica u investicijskim fondovima koji nisu bliski supstituti za depozite i, za vlastiti račun, ulaganja pretežno u dugoročnu financijsku imovinu.

Drugi financijski posrednici jesu institucije čija je glavna aktivnost financijsko posredovanje preuzimanjem obveza koje nisu u obliku novca, depozita i bliskih supstituta depozita. To su, primjerice, društva za lizing, faktoring-društva, banke u likvidaciji, banke u stečaju, kreditne unije i sl.

Pomoćne financijske institucije jesu institucije čija je glavna aktivnost pružanje pomoćnih financijskih poslova, a obuhvaćaju, primjerice, burze, mjenjačnice, financijska regulatorna tijela, posrednike i zastupnike u osiguranju, investicijska društva, društva za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima, SKDD, Hanfu, Finu i sl.

Vlastite financijske institucije i zajmmodavci obuhvaćaju financijska društva i kvazidruštva koja se ne bave ni financijskim posredovanjem ni pružanjem pomoćnih financijskih usluga te većina njihove aktive ili pasive nije predmet transakcija na otvorenim tržištima. Primjerice, to su: a) jedinice kao pravni subjekti poput zaklada, ostavina, računa agencija ili društava koji postoje samo na papiru; b) holding društva koja imaju kontrolnu razinu udjela u grupaciji društava kćeri i čija je glavna aktivnost vlasništvo nad grupacijom bez upravljanja i pružanja bilo kakvih daljnjih usluga društvima u grupaciji; c) subjekti posebne namjene koji se kvalificiraju kao institucionalne jedinice i skupljaju sredstva na otvorenom tržištu radi njihova korištenja od strane društva majke; d) jedinice koje različitim klijentima pružaju financijske usluge isključivo vlastitim sredstvima ili sredstvima sponzora i preuzimaju financijski rizik neisplate duga, primjer su zajmmodavci, društva koja uzajmljuju studentima ili za vanjsku trgovinu iz sredstava dobivenih od sponzora poput državne jedinice ili neprofitne ustanove te zalagaonice koje se većinom bave uzajmljivanjem i

e) državni fondovi posebne namjene, poznati kao državni fondovi bogatstva (engl. *Sovereign Wealth Funds*), ako se klasificiraju kao financijska društva.

Osiguravajuća društva sastoje se od svih financijskih društava i kvazidruštava koja se poglavito bave financijskim posredovanjem s ciljem dijeljenja rizika uglavnom u obliku izravnog osiguranja ili reosiguranja.

Mirovinski fondovi sastoje se od svih financijskih i kvazidruštava koja prije svega obavljaju poslove financijskog posredovanja s ciljem dijeljenja društvenih rizika i potreba osiguranika (socijalno osiguranje). Mirovinski fondovi kao oblici socijalne sigurnosti osiguravaju dohodak u mirovini te često mirovine nakon smrti i invalidnosti.

Sektor **opća država** sastoji se od institucionalnih jedinica koje su netržišni proizvođači čija je proizvodnja namijenjena individualnoj i zajedničkoj potrošnji, a koje se financiraju obveznim plaćanjima jedinica koje pripadaju drugim sektorima, te od institucionalnih jedinica koje ponajprije provode preraspodjelu nacionalnog dohotka i bogatstva.

Sastoji se od podsektora središnje države, regionalne države, lokalne države i fondova socijalne sigurnosti. Središnja država obuhvaća tijela državne uprave (ministarstva, državne urede Vlade Republike Hrvatske, državne upravne organizacije i urede državne uprave u županijama), ali i Hrvatske autoceste (od siječnja 2008.), Autocestu Rijeka – Zagreb, Hrvatske ceste, Hrvatske vode, HRT, HŽ Infrastrukturu, HROTE, HAMAG-BI-CRO, HERA-u, DAB i Hrvatsku banku za obnovu i razvitak.

Fondovi socijalne sigurnosti obuhvaćaju Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Hrvatski zavod za zapošljavanje. Lokalna država obuhvaća jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te institucionalne jedinice koje osniva i kontrolira lokalna država. U RH ne postoji podsektor regionalne države.

Sektor **kućanstva** sastoji se uglavnom od pojedinaca potrošača, ali i od pojedinaca potrošača i poduzetnika (tržišnih proizvođača). Ovaj sektor uključuje i pojedince ili grupe pojedinaca u ulozi proizvođača dobara i nefinancijskih usluga za isključivo vlastitu finalnu uporabu.

Sektor **neprofitne institucije koje služe kućanstvima** sastoji se od neprofitnih institucija koje su zasebni pravni subjekti, koje služe kućanstvima i koje su privatni netržišni proizvođači. Njihovi su glavni izvori dobrovoljni prilozi kućanstava u gotovini ili u naravi u njihovoj ulozi potrošača te uplate sredstava države i vlasnički dohoci.

Sektor **inozemstvo** je grupa jedinica bez karakterističnih funkcija i izvora; sastoji se od nerezidentnih jedinica koje obavljaju transakcije s rezidentnim institucionalnim jedinicama ili imaju druge ekonomske veze s rezidentnim jedinicama. Njihovi

računi omogućavaju opći pregled ekonomskih veza između nacionalnoga gospodarstva i inozemstva. Ovdje su uključene i institucije Europske unije i međunarodne institucije. Sektor inozemstvo obuhvaća strane fizičke i pravne osobe.

Zbog promjene sektorizacije obavljena je revizija svih statističkih serija u podacima prikazanim u tablicama skupine H. Gospodarski odnosi s inozemstvom i Tablici I3: Dug opće države. U tablicama od A do G Statističkog pregleda izvršena je revizija svih statističkih serija, i to: od 31. prosinca 2010. u dijelu koji se odnosi na sektorsku klasifikaciju institucionalnih jedinica, od 30. lipnja 2006. u dijelu koji se odnosi na promjenu metodološkog tretmana kunskih pozicija s valutnom klauzulom i od 31. prosinca 2011. u dijelu koji se odnosi na proširenje obuhvata drugih monetarnih financijskih institucija (uključivanje novčanih fondova). Započinje se s objavom podatka u tablicama skupine E.

U tablicama skupina A do G do studenoga 2010. sektorska klasifikacija institucionalnih jedinica temelji se na sektorizaciji propisanoj Odlukom o kontnom planu za banke, a podaci se zasnivaju na izvještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom izvješću banke. Od prosinca 2010. sektorska klasifikacija protustranaka obavlja se u skladu s Odlukom o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora koju je objavio Državni zavod za statistiku (DZS), a koja se temelji na Europskom sustavu nacionalnih računa (ESA 2010). Podaci se zasnivaju na izvještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom i bonitetnom izvješćivanju.

U tablicama od A1 do D12 svi podaci o potraživanjima i obvezama odnose se na stanje na kraju razdoblja, a u tablicama D1 i D5 i na mjesečne neto transakcije. Vrijednost transakcija tijekom izvještajnog razdoblja izračunava se kao razlika između stanja financijskih pozicija na kraju razdoblja (tekućeg i prethodnog mjeseca) prilagođenih za kretanje tečaja, revaluacije i reklasifikacije. Revaluacije obuhvaćaju otpise kredita i cjenovne prilagodbe vrijednosnih papira. Reklasifikacije obuhvaćaju promjene u stanjima bilanca nastale zbog promjena u sastavu i strukturi populacije monetarnih financijskih institucija (npr. nestanka izvještajne jedinice iz izvještajne populacije zbog likvidacije ili stečaja), promjena u klasifikaciji financijskih instrumenata ili promjena u statističkim definicijama.

Devizne stavke iskazuju se u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja. U tablicama u kojima postoji podjela na kunske i devizne stavke devizne stavke uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu. Sve se stavke iskazuju na bruto načelu (tj. prije umanjena za iznose ispravaka vrijednosti).

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati • U tablici se u stupcima iskazuju podaci o nekim osnovnim monetarnim i kreditnim agregatima te njihove mjesečne stope rasta.

U veljači 2015. provedena je revizija svih monetarnih agregata, i to: od 31. prosinca 2010. u dijelu koji se odnosi na sektorsku klasifikaciju institucionalnih jedinica i promjenu metodološkog tretmana kunskih pozicija s valutnom klauzulom i od 31. prosinca 2011. u dijelu koji se odnosi na proširenje obuhvata drugih monetarnih financijskih institucija (uključivanje novčanih fondova).

Primarni novac u cijelosti je preuzet iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1).

Novčana masa M1 definirana je jednako kao i istoimena stavka u Konsolidiranoj bilanci monetarnih financijskih institucija (Tablica B1) te obuhvaća gotov novac izvan kreditnih institucija, depozite ostalih financijskih institucija kod Hrvatske narodne banke te depozitni novac kod kreditnih institucija.

Ukupna likvidna sredstva M4 obuhvaćaju novčanu masu M1, štedne i oročene depozite, devizne depozite, obveznice i instrumente tržišta novca te izdane udjele novčanih fondova (navedene komponente preuzete su iz Bilance monetarnih financijskih institucija (Tablica B1).

Neto domaća aktiva definirana je kao razlika između ukupnih likvidnih sredstava i inozemne aktive (neto).

Do studenoga 2010. plasmani su potraživanja banaka i stambenih štedionica od ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih

institucija i nebankarskih financijskih institucija.

Od prosinca 2010. plasmani su potraživanja kreditnih institucija od ostalih domaćih sektora, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i osiguravajućih društava te mirovinskih fondova.

Od studenoga 2015. godine Hrvatska narodna banka započinje s objavom monetarnih agregata prema definiciji Europske središnje banke.

Monetarni agregati obuhvaćaju novčane obveze monetarnih financijskih institucija prema ostalim rezidentima, isključujući središnju državu.

Monetarni agregat M1 (najuži monetarni agregat) obuhvaća gotovinu u optjecaju i prekonoćne depozite u kunama i stranoj valuti. Prekonoćni depoziti obuhvaćaju transakcijske račune (uključujući i ograničene depozite), štedne depozite i prekonoćne kredite.

Monetarni agregat M2 (širi monetarni agregat) obuhvaća monetarni agregat M1, oročene depozite u kunama i stranoj valuti s izvornim dospijecem do (uključujući) dvije godine (uključujući i primljene kredite osim prekonoćnih kredita i kredita na osnovi repo poslova) te depozite u otkaznom roku do (uključujući) tri mjeseca.

Monetarni agregat M3 (najširi monetarni agregat) obuhvaća monetarni agregat M2, kredite na osnovi repo poslova, izdane udjele novčanih fondova i izdane vrijednosne papire s izvornim dospijecem do (uključujući) dvije godine.

B. Monetarne financijske institucije

Tablica B1: Konsolidirana bilanca monetarnih financijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.				2018.
	XII. ^b	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.*	I.
AKTIVA										
1. Inozemna aktiva (neto)	47.451,0	62.323,7	75.121,6	93.151,6	104.654,2	102.934,7	97.593,6	119.804,5	121.835,5	117.582,7
2. Plasmani	300.441,7	295.854,6	295.939,5	295.193,3	294.275,9	285.670,1	292.031,9	284.925,2	279.163,5	276.209,1
2.1. Potraživanja od središnje države i fondova socijalne sigurnosti (neto)	58.355,1	55.081,8	58.934,9	65.188,2	72.764,9	64.783,6	72.489,1	64.847,6	60.230,2	59.672,0
2.2. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	236.414,5	234.123,9	229.576,2	222.496,5	214.774,8	213.491,6	213.375,2	214.172,2	212.996,0	210.894,0
2.3. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....
2.4. Potraživanja od nebankarskih financijskih institucija	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....
2.5. Potraživanja od investicijskih fondova osim novčanih fondova	324,5	316,6	331,7	396,4	701,2	604,4	491,9	602,4	602,0	500,4
2.6. Potraživanja od drugih financijskih posrednika	4.017,4	4.322,3	5.016,2	4.710,7	4.538,2	4.485,5	4.165,2	3.854,4	3.602,3	3.563,1
2.7. Potraživanja od pomoćnih financijskih institucija	1.068,4	1.247,7	1.335,7	1.125,4	1.080,4	986,8	894,7	1.006,9	1.180,5	724,9
2.8. Potraživanja od osiguravajućih društava i mirovinskih fondova	261,8	762,4	744,9	1.276,0	416,3	1.318,3	615,7	441,6	552,5	854,7
Ukupno (1+2)	347.892,7	358.178,3	371.061,2	388.344,8	398.930,1	388.604,8	389.625,5	404.729,6	400.999,0	393.791,8
PASIVA										
1. Novčana masa	51.886,7	57.858,9	63.412,3	70.623,3	83.468,6	81.866,6	89.312,6	95.956,7	99.436,3	97.132,0
2. Štedni i oročeni depoziti	31.642,4	33.359,7	34.440,2	35.199,3	35.609,8	35.251,1	34.782,9	35.240,9	35.182,5	35.289,6
3. Devizni depoziti	160.443,7	162.656,3	164.866,6	171.323,9	169.704,4	163.660,4	162.344,1	169.053,2	164.103,9	161.091,7
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	2.412,0	1.995,3	2.161,3	2.177,8	2.400,2	1.949,3	1.566,9	1.106,5	1.014,8	774,4
5. Udjeli novčanih fondova	8.257,6	8.970,5	8.368,1	8.004,2	9.714,2	8.370,8	8.509,2	8.277,5	7.506,3	7.383,6
6. Ograničeni i blokirani depoziti	5.274,1	4.718,4	3.216,1	4.009,7	3.243,8	3.649,8	4.011,3	4.094,8	4.013,9	4.163,0
7. Ostalo (neto)	87.976,2	88.619,1	94.596,5	97.006,7	94.789,1	93.856,9	89.098,5	91.000,1	89.741,3	87.957,5
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7)	347.892,7	358.178,3	371.061,2	388.344,8	398.930,1	388.604,8	389.625,5	404.729,6	400.999,0	393.791,8

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove. ^b Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.
Napomena: Podaci su revidirani od prosinca 2010. do rujna 2017.

Tablica B1: Konsolidirana bilanca monetarnih financijskih institucija • Bilanca monetarnih financijskih institucija prikazuje konsolidirane podatke iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1) i Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija (Tablica D1).

U ožujku 2013. provedena je revizija svih stavki od srpnja 1999. nadalje tako da su podacima, uz Hrvatsku narodnu banku, banke i štedne banke, obuhvaćene i stambene štedionice. U veljači 2015. provedena je revizija svih podataka, i to: od 31. prosinca 2010. u dijelu koji se odnosi na sektorsku klasifikaciju institucionalnih jedinica i promjenu metodološkog tretmana kunskih pozicija s valutnom klauzulom i od 31. prosinca 2011. u dijelu koji se odnosi na proširenje obuhvata drugih monetarnih financijskih institucija (uključivanje novčanih fondova). U lipnju 2015. provedena je revizija svih podataka od 30. lipnja 2006. u dijelu koji se odnosi na promjenu metodološkog tretmana kunskih pozicija s valutnom klauzulom.

Inozemna aktiva (neto) jest razlika između zbroja inozemnih aktiva Hrvatske narodne banke i drugih monetarnih financijskih institucija i zbroja inozemnih pasiva Hrvatske narodne banke i drugih monetarnih financijskih institucija.

Plasmani su zbroj odgovarajućih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke i Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija, s tim da su potraživanja od središnje države iskazana neto, tj. umanjena za depozite središnje države kod Hrvatske narodne banke i kod drugih monetarnih financijskih institucija.

Novčana masa je zbroj gotovog novca izvan kreditnih institucija, depozita ostalih financijskih institucija kod Hrvatske narodne banke i depozitnog novca kod kreditnih institucija (stavka Depozitni novac iz Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija, Tablica D1).

Stavke Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca u cijelosti su preuzete iz Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija, dok je stavka Ograničeni i blokirani depoziti zbroj pripadnih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke (isključujući blokirane depozite kreditnih institucija kod Hrvatske narodne banke) i Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija. Izdani udjeli odnose se na izdane udjele novčanih fondova. Ostalo (neto) jesu neraspoređene stavke pasive umanjene za neraspoređene stavke aktive

Tablica B2: Broj drugih monetarnih financijskih institucija obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive

Go-dina	Mje-sec	Ukupan broj drugih mone-tarnih financi-j-skih insti-tucija	Ukupan broj kredit-nih in-stitucija	Banke	Štedne banke	Stam-bene štedi-onice	Štedi-onice	Po-druž-nice stranih banaka	Novča-ni fon-dovi	Druge monetarne financijske institucije klasificirane po veličini bilančne aktive					
										Manje od 100 mil. kn	Od 100 do manje od 500 mil. kn	Od 500 mil. do manje od 1 mlrd. kn	Od 1 do manje od 2 mlrd. kn	Od 2 do manje od 10 mlrd. kn	10 i više mlrd. kn
1	2	3 = 4 + 9	4 = 5 do 8	5	6	7	8		9	10	11	12	13	14	15
2002.	prosinac	59	59	46	0	3	10	0	0	12	16	9	9	8	5
2003.	prosinac	53	53	42	0	4	7	0	0	7	16	9	7	8	6
2004.	prosinac	49	49	39	0	4	6	0	0	7	13	10	8	5	6
2005.	prosinac	43	43	36	0	4	3	0	0	4	10	8	8	7	6
2006.	prosinac	43	43	35	0	5	3	0	0	6	6	6	11	6	8
2007.	prosinac	42	42	35	0	5	2	0	0	5	5	2	16	5	9
2008.	prosinac	43	43	35	1	5	2	0	0	4	8	1	14	7	9
2009.	prosinac	43	43	34	2	5	2	0	0	5	6	3	14	7	8
2010.	prosinac	38	38	32	1	5	0	0	0	1	5	2	12	10	8
2011.	prosinac	59	37	31	1	5	0	0	22	9	15	4	12	11	8
2012.	prosinac	56	36	30	1	5	0	0	20	6	15	3	13	11	8
2013.	prosinac	55	35	29	1	5	0	0	20	6	14	4	13	10	8
2014.	prosinac	53	33	27	1	5	0	0	20	5	13	4	13	9	9
2015.	prosinac	52	33	27	1	5	0	0	19	4	12	5	14	8	9
2016.	prosinac	51	31	25	1	5	0	1	19	3	12	4	12	11	9
2017.	veljača	51	31	25	1	5	0	1	19	3	12	5	12	10	9
	ožujak	52	31	25	1	5	0	1	20	4	12	5	12	10	9
	travanj	52	31	25	1	5	0	1	20	4	13	4	12	10	9
	svibanj	53	31	25	1	5	0	1	21	5	13	4	12	10	9
	lipanj	53	31	25	1	5	0	1	21	5	13	5	11	11	8
	srpanj	53	31	25	1	5	0	1	21	5	13	5	11	11	8
	kolovoz	53	31	25	1	5	0	1	21	5	13	4	12	10	9
	rujan	53	31	25	1	5	0	1	21	5	13	4	11	12	8
	listopad	53	31	25	1	5	0	1	21	5	13	5	11	11	8
	studen	53	31	25	1	5	0	1	21	5	13	5	11	10	9
	prosinac	52	30	24	1	5	0	1	21	5	13	4	11	11	8
2018.	siječanj	51	30	24	1	5	0	1	20	5	12	4	13	9	8

Tablica B2: Broj drugih monetarnih institucija obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive • U tablici se iskazuje ukupan broj kreditnih institucija i novčanih fondova, koji mjesečno izvješćuju Hrvatsku narodnu banku i čije je poslovanje prikazano u Konsolidiranoj bilanci drugih monetarnih financijskih institucija.

Do veljače 2005. monetarnom statistikom obuhvaćene su i institucije koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije. Do studenoga 2010. monetarnom statistikom obuhvaćene su i institucije u likvidaciji.

U tablici se također iskazuje klasifikacija kreditnih institucija i novčanih fondova prema veličini bilančne aktive.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.				2018.
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	I.
4.3. Blagajnički zapisi HNB-a	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Blagajnički zapisi HNB-a	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.1. Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.2. Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Kapitalski računi	13.068,5	13.407,7	15.699,2	17.192,3	16.711,6	14.704,3	13.577,0	14.328,2	14.310,6	12.463,1
7. Ostalo (neto)	-878,1	-922,0	-934,9	-1.039,2	2.610,1	686,5	440,4	1.878,1	6.849,8	494,7
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7)	84.796,4	98.596,6	97.219,6	104.820,8	106.905,0	122.309,2	106.458,0	116.119,1	127.241,9	123.044,9

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora ostalih financijskih institucija u sektor središnje država.

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke • U tablici se iskazuju podaci o potraživanjima i obvezama monetarnih vlasti.

Inozemna aktiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunskih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: zlato, posebna prava vučenja, pričuvnu poziciju kod Međunarodnoga monetarnog fonda, efektivni strani novac u trezoru, sredstva na tekućim računima kod stranih banaka, oročene depozite kod stranih banaka i pripadajuće obračunate kamate, plasmane u vrijednosne papire u devizama i ostala potraživanja.

Potraživanja od središnje države jesu krediti, dospjela potraživanja od državnog proračuna Republike Hrvatske i ulaganja u kratkoročne vrijednosne papire Republike Hrvatske. Prema Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci, koji je na snazi od srpnja 2008., Hrvatska narodna banka ne može odobravati kredite Republici Hrvatskoj, pa se unutar te stavke iskazuju samo dospjela potraživanja od državnog proračuna nastala na osnovi obavljanja platnog prometa te na osnovi obveza izvršenih prema Međunarodnome monetarnom fondu i stranim bankama.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora jesu krediti i dospjela nenaplaćena potraživanja od ostalih domaćih sektora (od siječnja 2004. do studenoga 2010. ova stavka uključuje potraživanja banaka u stečaju).

Od svibnja 1999. potraživanja od ostalih financijskih institucija (do ožujka 2013. objavljuvana pod nazivom Potraživanja od ostalih bankarskih institucija) uključuju i potraživanja HNB-a po kreditima iz primarne emisije nenaplaćenima od kreditnih institucija nad kojima je pokrenut stečajni postupak.

Potraživanja od kreditnih institucija jesu krediti kreditnim institucijama i dospjela nenaplaćena potraživanja od kreditnih institucija. Krediti kreditnim institucijama jesu lombardni krediti (do rujna 2017.), kratkoročni krediti za likvidnost, ostali krediti, obratne repo operacije, strukturne repo operacije (od veljače 2016.) i krediti uz financijsko osiguranje (od rujna 2017.). U stavku Lombardni krediti uključeni su i krediti kreditnim institucijama za premošćivanje nelikvidnosti, koji su u prosincu 1994. zamijenjeni lombardnim kreditima. Kratkoročni krediti za likvidnost, koji se odobravaju od početka 1999., također služe za premošćivanje nelikvidnosti. Ostali krediti su: interventni krediti, specijalni krediti za premošćivanje nelikvidnosti kreditnih institucija odobravani prijašnjih godina (inicijalni krediti, predsanacijski krediti), dospjeli, a nenaplaćeni krediti te depoziti Hrvatske narodne banke kod kreditnih institucija. Od travnja 2005. obratne repo transakcije provode se tjedno. Dospjela nenaplaćena potraživanja od kreditnih institucija uključuju prekoračenja raspoloživih sredstava na njihovim računima za namiru (do polovine 1994.) te neurednosti kreditnih institucija pri izdavanju i održavanju obvezne pričuve.

Primarni novac čine gotov novac izvan kreditnih institucija,

novčana sredstva u blagajnama kreditnih institucija, depoziti kreditnih institucija kod Hrvatske narodne banke i depoziti ostalih financijskih institucija kod Hrvatske narodne banke.

Depozite kreditnih institucija čine novčana sredstva na računima za namiru kreditnih institucija, sredstva obvezne pričuve izdvojena na posebne račune kod Hrvatske narodne banke (u koja je od ožujka 2006. uključena i posebna obvezna pričuva izdvojena na obveze po izdanim vrijednosnim papirima), obvezno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke te prekonoćni depoziti kreditnih institucija.

Depoziti ostalih financijskih institucija jesu novčana sredstva za namiru HBOR-a i depoziti SKDD-a za trgovanje vrijednosnim papirima.

Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju izdvojenu deviznu obveznu pričuvu i pripadajuće obračunate kamate, ograničene depozite i blokirane devizne depozite. Na određene devizne izvore sredstava kreditne institucije izdvajaju deviznu obveznu pričuvu na posebne račune HNB-a, a od kolovoza 2004. do listopada 2008. i graničnu obveznu pričuvu. Ograničeni depoziti jesu kunska sredstva izdvojena po nalogu suda ili na temelju propisa te u razdoblju od svibnja 1999. do travnja 2002. i depoziti banaka u stečaju. Od ožujka 2010. ovdje se uključuju sredstva HBOR-a koja se odnose na račune programa razvoja gospodarstva. Blokirani devizni depoziti jesu sredstva koja su bila izdvajana na posebne račune kod Hrvatske narodne banke za podmirenje dospjelih neplaćenih obveza prema inozemnim vjervnicima.

Inozemna pasiva obuhvaća kredite primljene od Međunarodnoga monetarnog fonda, obveze prema međunarodnim financijskim institucijama i stranim bankama s pripisanim obračunatim kamatama te alokaciju posebnih prava vučenja koja je do 2008. bila prikazana u sklopu Kapitalskih računa.

Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti jesu depozitni novac i devizni računi središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod Hrvatske narodne banke te blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnje države i fondova socijalne sigurnosti.

Blagajnički zapisi su dragovoljno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u kunama i stranoj valuti, osim blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnje države i fondova socijalne sigurnosti.

Kapitalski računi uključuju pričuve, rezervacije i račune prihoda i rashoda.

Ostalo (neto) jesu neraspoređeni računi pasive umanjene neraspoređene račune aktive Bilance Hrvatske narodne banke.

obveze (osim ograničenih i blokiranih depozita) kreditnih institucija prema središnjoj državi.

Kreditni primljeni od središnje banke jesu krediti primljeni od Hrvatske narodne banke i depoziti Hrvatske narodne banke kod kreditnih institucija, pri čemu se kao krediti tretiraju i poslovi reotkupa vrijednosnih papira.

Do studenoga 2010. Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju sljedeće obveze banaka: kunske i devizne ograničene depozite ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija, nebankarskih financijskih institucija, središnje države te stranih pravnih i fizičkih osoba i blokirane devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Od prosinca 2010. Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju sljedeće obveze kreditnih institucija: kunske i devizne ograničene depozite ostalih domaćih sektora, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova, središnje države te stranih pravnih

i fizičkih osoba i blokirane devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Kapitalski računi su dionički kapital, zadržana dobit (gubitak), dobit (gubitak) prethodne godine, dobit (gubitak) tekuće godine, zakonske rezerve, statutarne i ostale kapitalne rezerve, rezerve za opće bankovne rizike, odgođeni porez u kapitalu, dividende isplaćene tijekom tekuće godine, revalorizacijske rezerve, posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj i pojedinačnoj osnovi po izvanbilančnim stavkama, ispravci vrijednosti i posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi.

Ostalo (neto) jesu neraspoređeni računi pasive umanjeni za neraspoređene račune aktive, uključujući fer vrijednost izvedenih financijskih instrumenata.

Tablice D2 – D12 • Ovaj skup tablica (osim tablica D5, D5a, D5b, D5c i D5d) razrađeni je prikaz odgovarajućih stavki aktive i pasive Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija (Tablica D1).

Tablica D2: Inozemna aktiva drugih monetarnih financijskih institucija^a na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015. XII.	2016. XII.	2017.					2018. I.
						III.	VI.	IX.	XII.*	I.	
1. Devizna inozemna aktiva	37.526,2	35.544,1	42.387,1	44.694,1	41.504,1	34.220,7	34.067,1	44.288,1	37.571,4	38.895,8	
1.1. Potraživanja od stranih financijskih institucija	28.730,5	26.954,4	31.191,6	33.962,0	32.527,1	25.882,5	26.067,8	36.468,9	28.961,4	30.537,7	
Efektivni strani novac	1.758,0	1.804,9	1.826,9	2.120,4	2.266,5	2.246,8	2.981,2	2.580,4	2.319,3	2.124,5	
Tekući računi	5.457,7	4.414,0	7.246,4	10.915,5	9.013,1	7.652,6	7.501,6	10.717,9	9.126,3	11.375,4	
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	15.915,9	15.751,5	17.815,8	14.348,5	11.268,2	9.085,6	8.530,2	12.931,5	8.874,1	9.809,4	
Vrijednosni papiri	5.360,6	4.821,8	3.758,7	4.021,9	3.861,5	3.218,6	3.084,3	3.384,5	3.378,6	3.255,7	
Kreditni	187,7	53,2	448,9	1.579,3	5.154,7	2.698,0	2.991,3	4.849,0	3.246,7	1.945,5	
Dionice stranih financijskih institucija	50,6	109,0	94,9	976,4	963,1	980,9	979,1	2.005,6	2.016,4	2.027,3	
1.2. Potraživanja od stranih nefinancijskih institucija	8.795,7	8.589,8	11.195,5	10.732,1	8.977,0	8.338,2	7.999,4	7.819,2	8.610,0	8.358,1	
Potraživanja od stranih država	6.969,8	6.333,0	8.924,8	7.890,6	6.723,3	6.111,5	5.875,5	5.820,0	6.283,7	5.978,4	
Potraživanja od stranih osoba	1.799,9	2.220,2	2.227,8	2.611,1	2.213,1	2.189,3	2.089,3	1.965,2	2.257,1	2.325,0	
Vrijednosni papiri	0,1	14,4	32,1	17,9	12,2	29,8	29,8	31,2	206,2	198,3	
Kreditni	1.799,9	2.205,7	2.195,7	2.593,2	2.200,9	2.159,5	2.059,5	1.934,0	2.050,9	2.126,8	
Dionice stranih osoba	26,0	36,6	43,0	230,4	40,7	37,4	34,6	34,0	69,1	54,6	
2. Kunska inozemna aktiva	1.618,1	1.137,2	1.556,2	3.364,2	2.334,8	1.851,0	1.750,5	3.777,0	1.777,8	1.733,6	
2.1. Potraživanja od stranih financijskih institucija	1.583,4	1.105,3	1.509,1	3.324,8	2.271,8	1.786,0	1.711,9	3.751,6	1.752,1	1.707,5	
2.2. Potraživanja od stranaca	34,8	31,9	47,0	39,4	63,0	65,0	38,5	25,4	25,7	26,1	
Od toga: Kreditni	34,5	31,6	46,7	39,1	62,7	64,7	38,2	25,1	25,4	25,8	
Ukupno (1+2)	39.144,3	36.681,3	43.943,2	48.058,2	43.838,9	36.071,7	35.817,6	48.065,1	39.349,2	40.629,4	

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.
Napomena: Podaci su revidirani od prosinca 2010. do rujna 2017.

Tablica D2: Inozemna aktiva drugih monetarnih financijskih institucija • U tablici se iskazuju potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna aktiva kreditnih institucija obuhvaća deviznu inozemnu aktivnu i kunsku inozemnu aktivnu. I u sklopu devizne i u

sklopu kunske inozemne aktive posebno su prikazana potraživanja od stranih financijskih institucija i potraživanja od stranih nefinancijskih institucija (ukupno i po financijskim instrumentima).

Tablica D4: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.					2018.
	XII. ^b	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.*	I.	
1. Kunska potraživanja	65.057,6	67.008,7	70.890,2	74.963,1	88.199,2	89.910,1	91.544,4	92.563,2	94.033,9	94.111,9	
1.1. Instrumenti tržišta novca	3.203,5	3.708,3	3.987,6	4.166,6	4.293,0	4.200,9	3.547,3	3.290,5	3.226,9	3.086,8	
1.2. Obveznice	1.270,1	979,2	962,7	794,6	1.912,7	1.915,7	1.846,1	2.141,9	2.132,8	2.188,5	
1.3. Krediti	59.552,3	61.113,9	65.384,1	69.448,6	81.104,8	82.935,3	85.307,8	86.370,8	87.917,2	88.237,6	
1.4. Dionice	1.031,7	1.207,3	555,9	553,3	888,7	858,1	843,1	759,9	757,0	599,0	
2. Devizna potraživanja	171.354,4	167.112,9	158.683,9	147.531,6	126.574,2	123.580,1	121.829,4	121.607,7	118.960,9	116.780,9	
2.1. Vrijednosni papiri	1.279,1	1.103,5	955,3	851,1	891,1	980,0	861,9	630,1	392,1	303,7	
2.2. Krediti	170.075,3	166.009,4	157.728,6	146.680,6	125.683,0	122.600,1	120.967,5	120.977,6	118.568,7	116.477,2	
Ukupno (1+2)	236.412,0	234.121,6	229.574,1	222.494,8	214.773,3	213.490,2	213.373,8	214.170,8	212.994,8	210.892,8	

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove. ^b Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadih i nenadoknadih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Napomena: Podaci su revidirani od prosinca 2010. do rujna 2017.

Tablica D4: Potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora • U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora, klasificirana prema financijskim instrumentima: instrumenti tržišta novca (uključujući faktoring i forfaiting od siječnja 2004.), obveznice, krediti i dionice.

Faktoring i forfaiting od siječnja 2004. do studenoga 2010.

u cijelosti su uključeni u instrumente tržišta novca. Od prosinca 2010. faktoring i forfaiting koje izvještajne institucije prikazuju u portfelju kredita i potraživanja uključeni su u kredite. Faktoring i forfaiting u svim ostalim portfeljima prikazuju se u instrumentima tržišta novca (izvornog dospjeća do i uključujući godinu dana), odnosno u obveznicama (izvornog dospjeća preko godine dana).

Tablica D4a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.					2018.
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.*	I.	
1. Devizna potraživanja	15.834,4	17.496,0	16.314,6	15.388,5	15.513,2	15.986,2	16.119,8	17.136,4	17.066,0	16.610,2	
1.1. Instrumenti tržišta novca	7,5	1,0	68,4	52,6	35,4	22,8	6,6	12,0	9,7	-	
1.2. Obveznice	143,4	226,9	243,0	245,0	399,7	571,7	547,0	305,7	200,2	186,5	
1.3. Krediti	15.676,2	17.261,9	16.003,2	15.090,8	15.078,1	15.391,7	15.566,2	16.818,7	16.856,1	16.423,7	
1.4. Dionice	7,3	6,2	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. Kunska potraživanja uz valutnu klauzulu	155.520,0	149.616,8	142.369,3	132.143,2	111.060,9	107.593,9	105.709,6	104.471,3	101.894,8	100.170,7	
2.1. Vrijednosni papiri	1.120,9	869,4	643,9	553,4	456,1	385,5	308,3	312,4	182,2	117,2	
2.2. Krediti	154.399,1	148.747,5	141.725,5	131.589,8	110.604,9	107.208,3	105.401,3	104.158,9	101.712,6	100.053,5	
Ukupno (1+2)	171.354,4	167.112,9	158.683,9	147.531,6	126.574,2	123.580,1	121.829,4	121.607,7	118.960,9	116.780,9	

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Napomena: Podaci su revidirani od prosinca 2010. do rujna 2017.

Tablica D4a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih financijskih institucija od ostalih domaćih sektora • U tablici se iskazuje razrada stavke

Devizna potraživanja iz Tablice D4, tako što se posebno iskazuju devizna potraživanja i potraživanja uz valutnu klauzulu.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.					2018.
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.*	I.	
2. Krediti lokalnoj državi	144,0	160,8	171,3	164,7	3,4	-27,1	-30,1	-34,9	-18,5	-91,5	
3. Krediti nefinancijskim društvima	-3.653,8	-1.936,9	-137,5	-393,8	340,7	912,5	474,8	-74,7	28,4	32,0	
4. Krediti kućanstvima	-416,7	-397,9	-309,4	-826,4	-635,4	-353,3	-463,9	-587,6	-186,5	-281,0	
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	0,0	-6,2	-7,4	-2,0	54,8	5,6	68,9	-19,7	-184,6	-5,7	
8. Krediti ostalim financijskim posrednicima	-9,2	-67,7	50,6	-61,4	2,3	-56,0	-96,9	36,2	53,1	-19,1	
9. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	-49,6	-16,3	-0,5	-11,4	-26,5	-13,4	-2,3	119,9	-69,4	-283,6	
10. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	0,0	106,8	0,0	-40,6	-5,2	402,2	-157,0	4,3	-8,0	284,7	
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	-1.891,7	-1.348,2	897,6	-1.166,0	-1.741,1	1.900,9	-895,0	-329,5	-7.553,1	-1.177,4	
UKUPNO (A+B)	-2.153,8	-675,0	-91,9	186,3	-2.536,3	2.257,8	402,0	201,5	-6.967,3	-788,6	

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Napomena: Podaci su revidirani od prosinca 2010. do rujna 2017.

Tablica D5: Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima •

U tablici se iskazuju podaci o kunskim i deviznim kreditima kreditnih institucija domaćim sektorima, pri čemu krediti obuhvaćaju i akceptne kredite, financijski najam (*leasing*), izvršena plaćanja na osnovi garancija i drugih jamstava i kupljena potraživanja, a do prosinca 2003. i faktoring i forfaiting. Od prosinca 2010. krediti obuhvaćaju sljedeće vrste kredita: prekoćne kredite, kredite za izvršena plaćanja s osnove garancija i drugih jamstava, obratne

repo kredite, udjele u sindiciranim kreditima, financijski najam, potrošačke kredite, kredite za obrazovanje, stambene kredite, hipotekarne kredite, kredite za automobile, kredite po kreditnim karticama, prekoračenja po transakcijskim računima, maržne kredite, lombardne kredite, kredite za obrtna sredstva, kredite za građevinarstvo, kredite za poljoprivredu, kredite za turizam, kredite za investicije, kredite za financiranje izvoza, gotovinske nenamjenske kredite, faktoring i forfaiting u portfelju kredita i potraživanja te ostale kredite.

Tablica D5a: Distribucija deviznih kredita i kunskih kredita s valutnom klauzulom drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.					2018.
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.*	I.	
DEVIZNI KREDITI											
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	29.704,1	33.252,4	33.544,5	35.035,3	30.310,8	31.506,2	30.624,0	30.090,5	21.664,3	20.680,8	
1.1. Krediti središnjoj državi	29.704,1	33.252,4	33.544,5	35.035,3	30.310,8	31.506,2	30.624,0	30.090,5	21.664,3	20.680,8	
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. Krediti lokalnoj državi	10,3	8,6	6,8	5,1	3,4	3,2	2,5	2,1	1,7	1,6	
3. Krediti nefinancijskim društvima	15.413,7	16.999,2	15.737,9	14.860,4	14.886,0	15.164,1	15.295,1	16.621,3	16.639,2	16.228,0	
4. Krediti kućanstvima	252,2	254,1	258,4	225,3	188,8	224,5	268,6	195,4	215,2	194,0	
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	-	14,9	-	19,4	286,8	284,7	173,4	262,1	244,3	228,1	
8. Krediti drugim financijskim posrednicima	355,8	619,3	579,5	562,3	595,9	511,1	237,5	213,2	195,8	175,6	
9. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	39,0	42,0	42,4	152,5	180,9	158,4	102,5	188,9	307,0	20,3	
10. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	17,5	106,9	-	0,8	-	406,9	208,9	5,2	157,3	438,8	
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	45.792,6	51.297,5	50.169,6	50.861,0	46.452,6	48.259,1	46.912,5	47.578,5	39.424,8	37.967,3	
KUNSKI KREDITI S VALUTNOM KLAUZULOM											
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	10.769,7	11.756,1	12.675,4	11.791,7	9.408,6	8.744,6	8.561,0	8.432,5	7.831,3	7.609,5	
1.1. Krediti središnjoj državi	10.769,7	11.756,1	12.675,4	11.791,7	9.408,6	8.744,6	8.561,0	8.432,5	7.831,3	7.609,5	
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. Krediti lokalnoj državi	2.387,9	3.316,7	3.771,0	3.508,8	3.063,1	2.861,5	2.782,6	2.651,9	2.590,1	2.465,3	
3. Krediti nefinancijskim društvima	53.222,8	50.130,1	47.072,8	43.198,5	39.028,2	38.512,2	39.010,7	39.050,5	37.733,5	37.429,4	
4. Krediti kućanstvima	98.788,3	95.300,7	90.881,7	84.882,5	68.513,5	65.834,6	63.608,0	62.456,4	61.389,0	60.158,8	
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	9,5	6,3	6,1	4,1	6,6	-	-	-	-	-	
8. Krediti drugim financijskim posrednicima	930,0	782,6	1.363,1	973,1	981,5	919,9	875,7	644,4	542,8	530,3	
9. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	189,0	137,7	150,1	126,9	133,9	125,1	111,5	94,5	89,8	88,3	
10. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	4,5	11,9	2,6	2,3	1,9	1,8	1,7	1,6	1,5	1,5	
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	166.301,8	161.442,1	155.922,8	144.487,9	121.137,3	116.999,7	114.951,2	113.331,8	110.178,0	108.283,1	
UKUPNO (A+B)	212.094,4	212.739,6	206.092,4	195.349,0	167.589,9	165.258,7	161.863,7	160.910,3	149.602,8	146.250,4	

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.
Napomena: Podaci su revidirani od prosinca 2010. do rujna 2017.

Tablice D5a – D5d • Ovaj skup tablica razrađeni je prikaz odgovarajućih stavki iz Tablice D5 Distribucija kredita drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima.

Tablica D5a: Distribucija deviznih kredita i kunskih kredita s valutnom klauzulom drugih monetarnih financijskih institucija po institucionalnim sektorima • U tablici se iskazuje razrada stavke Devizni krediti iz Tablice D5, tako što se posebno iskazuju devizni krediti i krediti uz valutnu klauzulu.

Tablica D7: Kunski depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.					2018.
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	I.	
1. Štedni depoziti	2.322,3	2.559,5	2.253,0	2.347,4	2.509,9	2.648,2	2.543,3	2.638,9	2.726,9	2.636,5	
1.1. Lokalna država	18,8	2,4	0,1	0,0	4,6	3,0	2,1	1,1	1,4	1,4	
1.2. Nefinancijska društva	365,4	655,9	455,9	478,8	560,2	660,9	462,3	494,4	510,7	414,3	
1.3. Kućanstva	1.894,2	1.852,5	1.756,3	1.814,7	1.931,3	1.974,0	2.071,8	2.134,3	2.208,2	2.214,4	
1.4. Ostale bankarske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
1.5. Nebankarske financijske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
1.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1.7. Ostali financijski posrednici	30,1	38,6	39,7	53,6	12,2	8,8	6,7	8,8	6,6	6,4	
1.8. Pomoćne financijske institucije	8,3	1,3	1,0	0,3	1,6	1,4	0,4	0,2	0,0	0,0	
1.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	5,4	8,8	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	29.320,1	30.800,2	32.187,2	32.851,9	33.100,0	32.602,9	32.239,7	32.602,0	32.455,6	32.653,0	
2.1. Lokalna država	228,2	197,5	217,8	389,4	369,0	628,4	609,2	648,5	306,5	424,8	
2.2. Nefinancijska društva	6.105,4	5.757,8	6.127,8	6.604,9	7.171,5	6.930,1	6.734,0	6.487,9	6.670,7	6.588,1	
2.3. Kućanstva	19.962,5	21.959,2	22.386,7	22.718,3	22.655,0	22.522,3	22.394,8	22.371,5	22.616,0	22.779,7	
2.4. Ostale bankarske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
2.5. Nebankarske financijske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
2.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	62,2	50,3	17,5	28,4	25,0	62,6	36,2	10,4	30,1	95,0	
2.7. Ostali financijski posrednici	455,7	525,9	470,4	518,2	550,2	551,3	559,1	605,3	537,7	521,0	
2.8. Pomoćne financijske institucije	544,4	710,0	519,7	521,3	520,8	562,5	610,6	745,4	731,5	660,5	
2.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	1.961,8	1.599,5	2.447,3	2.071,4	1.808,5	1.345,6	1.295,8	1.733,0	1.563,2	1.584,0	
Ukupno (1+2)	31.642,4	33.359,7	34.440,2	35.199,3	35.609,8	35.251,1	34.782,9	35.240,9	35.182,5	35.289,6	

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Napomena: Podaci su revidirani od prosinca 2010. do rujna 2017.

Tablica D7: Kunski depoziti kod drugih monetarnih financijskih institucija • Do studenoga 2010. u tablici se iskazuju kunski štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija te nebankarskih financijskih institucija. Od prosinca 2010. u tablici se iskazuju kunski štedni i oročeni

depoziti ostalih domaćih sektora, investicijskih fondova osim novčanih fondova, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova.

Tablica D8: Devizni depoziti kod drugih monetarnih finansijskih institucija^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.					2018.
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	I.	
1. Štedni depoziti	23.652,9	25.284,0	28.967,8	34.668,5	46.739,0	47.273,7	50.256,4	56.972,4	56.616,5	56.467,0	
1.1. Lokalna država	22,4	30,6	29,2	36,0	37,5	43,0	55,1	49,8	44,0	42,9	
1.2. Nefinancijska društva	5.962,7	6.780,6	8.006,0	10.029,0	13.589,9	13.033,2	13.871,2	16.562,8	15.940,9	15.885,4	
1.3. Kućanstva	16.574,0	17.787,2	19.370,5	23.361,0	30.286,8	31.111,7	32.619,7	37.180,8	38.276,0	37.922,7	
1.4. Ostale bankarske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
1.5. Nebankarske finansijske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
1.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	161,9	184,4	262,9	202,0	888,2	997,7	900,2	831,1	814,9	434,2	
1.7. Drugi finansijski posrednici	402,4	269,4	616,5	637,5	614,6	739,5	878,2	881,4	422,2	535,1	
1.8. Pomoćne finansijske institucije	34,4	71,7	469,3	234,8	694,7	277,6	125,7	160,8	153,0	137,2	
1.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	495,1	160,1	213,4	168,2	627,3	1.071,0	1.806,4	1.305,7	965,5	1.509,5	
2. Oročeni depoziti	136.790,9	137.372,3	135.898,8	136.655,4	122.965,4	116.386,7	112.087,7	112.080,8	107.487,4	104.624,7	
2.1. Lokalna država	92,7	69,7	59,8	51,3	44,5	41,2	40,0	39,6	35,9	36,7	
Od toga: uz valutnu klauzulu	84,0	62,3	55,5	47,6	39,5	35,7	34,8	34,4	32,6	30,2	
2.2. Nefinancijska društva	11.134,9	10.707,0	8.954,8	13.407,2	10.296,1	9.324,9	9.216,1	9.975,8	8.048,3	7.559,8	
Od toga: uz valutnu klauzulu	815,1	556,3	523,4	540,0	428,0	325,1	301,5	336,5	365,0	346,5	
2.3. Kućanstva	121.241,8	123.242,8	123.393,1	120.807,6	110.785,8	105.515,3	101.417,0	100.043,6	97.452,5	95.115,1	
Od toga: uz valutnu klauzulu	6.995,4	6.799,1	7.145,9	6.907,5	6.531,9	6.218,8	6.098,5	6.165,8	6.220,1	6.067,1	
2.4. Ostale bankarske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
Od toga: uz valutnu klauzulu	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
2.5. Nebankarske finansijske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
Od toga: uz valutnu klauzulu	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
2.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	72,5	73,8	61,8	117,2	181,2	78,6	115,6	233,8	147,0	392,2	
Od toga: uz valutnu klauzulu	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2.7. Drugi finansijski posrednici	1.650,7	1.942,7	1.709,4	738,1	570,6	406,2	418,8	550,5	651,5	642,7	
Od toga: uz valutnu klauzulu	144,0	163,0	199,9	162,5	134,3	121,9	125,6	145,4	130,2	128,5	
2.8. Pomoćne finansijske institucije	482,6	251,1	106,3	94,4	31,8	3,3	133,8	154,3	416,3	155,0	
Od toga: uz valutnu klauzulu	5,0	10,7	4,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
2.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	2.115,6	1.085,3	1.613,6	1.439,7	1.055,5	1.017,2	746,4	1.083,2	735,9	723,3	
Od toga: uz valutnu klauzulu	270,1	128,4	80,0	63,5	73,9	78,9	57,3	58,0	19,2	16,6	
Ukupno (1+2)	160.443,7	162.656,3	164.866,6	171.323,9	169.704,4	163.660,4	162.344,1	169.053,2	164.103,9	161.091,7	

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Napomena: Podaci su revidirani od prosinca 2010. do rujna 2017.

Tablica D8: Devizni depoziti kod drugih monetarnih finansijskih institucija • Do studenoga 2010. u tablici se iskazuju devizni štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija te nebankarskih finansijskih institucija. Od prosinca 2010. u tablici se iskazuju devizni štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, investicijskih fondova osim

novčanih fondova, ostalih finansijskih posrednika, pomoćnih finansijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova.

Devizni štedni depoziti jesu svi devizni depoziti po viđenju i izdani devizni instrumenti plaćanja, a devizni oročeni depoziti obuhvaćaju i devizne depozite s otkaznim rokom.

Tablica D8a: Valutna struktura oročenih depozita kućanstava i nefinancijskih društava^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.					2018.
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	I.	
1. Kunski depoziti bez valutne klauzule	26.067,9	27.717,0	28.514,5	29.323,3	29.826,5	29.452,4	29.128,8	28.859,4	29.286,7	29.367,8	
1.1. Depoziti kućanstava	19.962,5	21.959,2	22.386,7	22.718,3	22.655,0	22.522,3	22.394,8	22.371,5	22.616,0	22.779,7	
1.2. Depoziti nefinancijskih društava	6.105,4	5.757,8	6.127,8	6.604,9	7.171,5	6.930,1	6.734,0	6.487,9	6.670,7	6.588,1	
2. Kunski depoziti s valutnom klauzulom	7.810,5	7.355,3	7.669,3	7.447,4	6.959,9	6.543,9	6.400,1	6.502,3	6.585,1	6.413,6	
2.1. Depoziti kućanstava	6.995,4	6.799,1	7.145,9	6.907,5	6.531,9	6.218,8	6.098,5	6.165,8	6.220,1	6.067,1	
2.1.1. Od toga: uz euro	6.829,8	6.654,1	7.002,2	6.775,0	6.435,0	6.126,7	6.012,8	6.086,9	6.145,5	5.994,6	
2.1.2. Od toga: uz američki dolar	55,4	42,7	47,0	32,6	27,5	25,9	23,4	22,6	21,8	20,7	
2.1.3. Od toga: uz ostale valute	110,1	102,3	96,6	99,9	69,3	66,2	62,3	56,3	52,8	51,8	
2.2. Depoziti nefinancijskih društava	815,1	556,3	523,4	540,0	428,0	325,1	301,5	336,5	365,0	346,5	
2.2.1. Od toga: uz euro	812,7	555,0	520,7	538,7	427,5	324,8	301,2	336,3	364,8	346,3	
2.2.2. Od toga: uz američki dolar	1,8	0,7	2,3	0,8	0,2	0,1	0,1	-	-	-	
2.2.3. Od toga: uz ostale valute	0,6	0,5	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	
3. Devizni depoziti	124.566,3	126.594,5	124.678,5	126.767,3	114.122,0	108.296,3	104.233,0	103.517,1	98.915,7	96.261,3	
3.1. Depoziti kućanstava	114.246,5	116.443,8	116.247,2	113.900,1	104.253,9	99.296,5	95.318,5	93.877,8	91.232,4	89.047,9	
3.1.1. Od toga: u eurima	103.102,6	105.813,6	105.015,8	101.825,5	93.528,2	89.268,8	86.134,9	85.141,4	82.905,1	81.107,6	
3.1.2. Od toga: u američkim dolarima	6.967,3	6.943,6	7.728,7	8.636,7	7.959,7	7.404,4	6.741,3	6.405,0	6.136,8	5.791,1	
3.1.3. Od toga: u ostalim valutama	4.176,6	3.686,5	3.502,7	3.437,9	2.766,0	2.623,4	2.442,3	2.331,5	2.190,4	2.149,3	
3.2. Depoziti nefinancijskih društava	10.319,8	10.150,7	8.431,3	12.867,2	9.868,1	8.999,8	8.914,5	9.639,3	7.683,3	7.213,3	
3.2.1. Od toga: u eurima	9.063,1	9.116,7	7.417,8	11.789,8	8.605,5	8.093,9	8.070,8	8.795,1	6.827,4	6.366,8	
3.2.2. Od toga: u američkim dolarima	1.071,2	962,5	879,3	1.049,9	1.245,7	887,9	821,3	827,0	842,6	833,5	
3.2.3. Od toga: u ostalim valutama	185,5	71,5	134,2	27,5	17,0	18,0	22,4	17,2	13,3	13,0	
Ukupno (1+2+3)	158.444,6	161.666,8	160.862,3	163.538,0	150.908,4	144.292,6	139.761,9	138.878,8	134.787,5	132.042,7	

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.
Napomena: Podaci su revidirani od prosinca 2010. do rujna 2017.

Tablica D8a: Valutna struktura oročenih depozita kućanstava i nefinancijskih društava • U tablici se iskazuje razrada stavke Oročeni depoziti kućanstava i Nefinancijska društava iz tablice D7 i D8, tako što se posebno iskazuju kunski depoziti bez

valutne klauzule, kunski depoziti uz valutnu klauzulu i devizni depoziti. U sklopu depozita uz valutnu klauzulu i deviznih depozita zasebno se iskazuju valute eura odnosno američkog dolara te ukupno ostale valute.

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.			2018.	
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	I.
1. Instrumenti tržišta novca (neto)	-	-	-	0,8	-	-	-	-	-	-
2. Obveznice (neto)	1.584,2	1.597,7	1.402,2	1.200,0	1.251,5	1.196,3	1.188,4	615,9	690,7	684,4
3. Primljeni krediti	827,8	397,6	759,2	977,0	1.148,7	753,0	378,5	490,6	324,1	90,0
3.1. Lokalna država	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2. Nefinancijska društva	786,5	317,0	723,1	896,9	1.130,7	734,9	360,5	472,6	310,8	76,5
3.3. Ostale bankarske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....
3.4. Nebankarske financijske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....
3.5. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	-	-	-	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
3.6. Drugi financijski posrednici	2,1	1,7	1,2	0,8	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
3.7. Pomoćne financijske institucije	39,2	78,9	34,9	76,4	14,9	14,9	14,9	14,9	10,3	5,0
3.8. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,4
Ukupno (1+2+3)	2.412,0	1.995,3	2.161,3	2.177,8	2.400,2	1.949,3	1.566,9	1.106,5	1.014,8	774,4

^a Od prosinca 2010. podaci su usklađeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Napomena: Podaci su revidirani od prosinca 2010. do rujna 2017.

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca • U tablici se iskazuju neto obveze kreditnih institucija na osnovi izdanih vrijednosnih papira i krediti primljeni od ostalih domaćih sektora, do studenoga 2010. prema ostalim bankarskim institucijama te nebankarskim financijskim institucijama, a od prosinca 2010. prema ostalim financijskim posrednicima, pomoćnim financijskim institucijama i osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima.

Instrumenti tržišta novca (neto) do studenoga 2010. obuhvaćaju neto obveze kreditnih institucija na osnovi izdanih

blagajničkih zapisa, izdanih mjenica, akceptiranih mjenica i ostalih izdanih vrijednosnih papira, a od prosinca 2010. obuhvaćaju neto obveze na osnovi izdanih komercijalnih zapisa i neprenosivih instrumenata (dužničkih vrijednosnih papira).

Obveznice (neto) obuhvaćaju neto obveze kreditnih institucija na osnovi izdanih kunskih i deviznih obveznica te izdanih podređenih i hibridnih instrumenata, osim onih koje su upisali inozemni investitori.

Primljeni krediti iskazani su ukupno i klasificirani prema institucionalnim sektorima.

Tablica E2a: Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja i vrsti fonda (stanja)

u milijunima kuna

	2013. XII.	2014. XII.	2015. XII.	2016. XII.	2017.					
					III.	VI.	IX.	X.	XI.	XII.
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja										
1. Obveznički	394,0	911,1	1.478,3	4.142,1	5.340,7	5.147,6	5.882,1	6.101,2	6.155,1	287,7
2. Dionički	3.274,5	3.209,4	3.155,5	3.390,4	3.598,0	3.448,9	3.500,0	3.548,8	3.542,9	-24,4
3. Mješoviti	866,9	931,6	1.317,3	1.226,3	1.258,0	1.336,6	1.352,9	1.376,4	1.394,4	48,1
4. Nekretninski	128,1	118,8	76,4	70,7	70,1	76,9	76,1	75,9	75,7	4,9
5. Ostali	658,4	1.222,0	1.465,0	1.679,0	1.711,5	1.940,3	1.967,1	1.987,9	1.992,8	24,8
Ukupno (1+2+3+4+5)	5.321,9	6.392,8	7.492,5	10.508,5	11.978,2	11.950,2	12.778,2	13.090,2	13.160,7	341,2
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti fonda										
1. Otvoreni	3.939,0	4.930,6	6.032,9	9.002,3	10.373,2	10.417,5	11.242,1	11.545,6	11.610,5	339,0
2. Zatvoreni	1.382,9	1.462,2	1.459,6	1.506,1	1.605,0	1.532,8	1.536,0	1.544,6	1.550,3	2,2
Ukupno (1+2)	5.321,9	6.392,8	7.492,5	10.508,5	11.978,2	11.950,2	12.778,2	13.090,2	13.160,7	341,2

Tablice skupine E2 • U tablicama se iskazuje detaljnija struktura izdanih udjela investicijskih fondova (osim novčanih fondova koji se agregiraju u bilancu kreditnih institucija) prema vrsti ulaganja i vrsti fonda.

Vrsta ulaganja podrazumijeva prospektom definiranu politiku ulaganja fonda pretežno u obveznice, dionice, kombinaciju obveznica i dionica (mješoviti fondovi), nekretnine te ostale vrste ulaganja (fondovi za omeđivanje rizika, engl. *hedge funds*,

fondovi rizičnoga kapitala i ostali).

Prema vrsti fonda razlikujemo otvorene i zatvorene fondove. Udjeli u otvorenom investicijskom fondu otkupljuju se, izravno ili neizravno, na zahtjev imatelja udjela iz imovine investicijskog fonda. Udjeli u zatvorenom fondu, osnovanom u obliku dioničkog društva ili društva s ograničenom odgovornošću, nisu otkupivi iz imovine zatvorenog fonda na zahtjev imatelja.

Tablica E2b: Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja i vrsti fonda (transakcije)

u milijunima kuna

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2017.						
						1. tr.	2. tr.	3. tr.	4. tr.	X.	XI.	XII.
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja												
1. Obveznički	-148,3	482,3	531,2	2.559,2	1.836,4	1.245,4	-174,3	626,5	508,6	201,3	19,5	287,7
2. Dionički	-349,8	-149,5	-173,0	-36,5	108,2	79,9	35,7	55,3	-6,4	7,6	10,4	-24,4
3. Mješoviti	-140,0	-6,2	329,3	-146,2	127,2	62,0	96,9	-1,9	76,1	12,1	15,9	48,1
4. Nekretninski	-8,2	-2,1	-42,5	-5,8	5,9	-0,6	6,8	-0,8	4,5	-0,2	-0,3	4,9
5. Ostali	45,8	444,6	247,3	185,9	226,6	39,9	133,4	15,3	57,5	24,7	8,0	24,8
Ukupno (1+2+3+4+5)	-600,5	769,3	892,3	2.556,7	1.795,9	1.426,6	98,5	694,4	640,2	245,4	53,6	341,2
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti fonda												
1. Otvoreni	-485,6	774,4	955,4	2.614,9	1.898,3	1.456,0	100,6	677,8	644,0	248,2	56,8	339,0
2. Zatvoreni	-114,9	-5,1	-63,1	-58,2	-102,5	-29,4	-2,0	16,5	-3,8	-2,8	-3,2	2,2
Ukupno (1+2)	-600,5	769,3	892,3	2.556,7	1.795,9	1.426,6	98,5	694,4	640,2	245,4	53,6	341,2

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Slobodna novčana sredstva		Stopa primarne likvidnosti	Korišteni sekundarni izvori likvidnosti	Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	Trezorski zapisi MF-a u kunama
		U kunama	U stranoj valuti					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2003.	prosinac	451,6	20.561,4	0,98	501,6	–	4.316,0	3.073,2
2004.	prosinac	1.495,5	26.126,1	2,64	0,0	–	–	4.581,7
2005.	prosinac	672,5	20.493,4	0,96	0,2	–	–	4.163,3
2006.	prosinac	840,8	20.239,1	0,83	–	–	–	5.993,7
2007.	prosinac	1.161,5	30.412,6	1,03	330,4	–	–	4.449,4
2008.	prosinac	1.168,7	28.101,4	1,03	289,1	–	–	6.171,2
2009.	prosinac	880,0	24.885,6	0,91	–	–	–	4.776,6
2010.	prosinac	407,1	30.511,9	0,42	–	–	–	5.705,9
2011.	prosinac	333,0	15.693,8	0,32	97,3	–	–	8.157,7
2012.	prosinac	612,4	5.113,4	0,61	–	–	–	8.010,0
2013.	prosinac	5.390,9	4.944,6	5,14	2,3	–	–	12.495,7
2014.	prosinac	5.970,3	7.473,8	5,67	–	–	–	14.588,2
2015.	prosinac	7.283,7	9.956,2	6,76	–	–	–	11.741,9
2016.	prosinac	10.029,3	14.447,2	9,01	–	–	–	8.381,4
2017.	veljača	16.186,8	7.968,1	14,19	–	–	–	8.627,4
	ožujak	16.495,3	7.688,5	14,48	–	–	–	8.633,6
	travanj	15.400,5	7.570,9	13,58	–	–	–	8.723,3
	svibanj	14.848,3	7.269,1	13,08	–	–	–	9.010,6
	lipanj	14.993,9	7.431,1	13,17	–	–	–	9.452,5
	srpanj	13.890,8	8.177,5	12,03	–	–	–	9.414,4
	kolovoz	13.572,7	10.422,8	11,58	–	–	–	9.455,8
	rujan	13.663,4	11.901,4	11,46	–	–	–	9.572,4
	listopad	13.270,8	11.849,8	10,91	–	–	–	9.633,3
	studen	14.624,5	11.831,9	12,02	–	–	–	9.682,3
	prosinac	19.714,7	11.303,0	16,14	–	–	–	8.473,1
2018.	siječanj	25.605,0	7.944,5	20,73	–	–	–	8.447,5

osnovica se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti (osim vlasničkih vrijednosnih papira banke). Od studenoga 2001. godine osnovica uključuje i hibridne i podređene instrumente.

U stupcu 7 iskazuje se ukupan iznos ostalih obveznih depozita kod Hrvatske narodne banke koji obuhvaća obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke koristile za održavanje propisane minimalne likvidnosti, posebnu obveznu pričuvu do srpnja 1995. godine te od ožujka 2006. do veljače 2009. posebnu obveznu pričuvu na obveze po izdanim vrijednosnim papirima, obveznu pričuvu na devizne depozite, devizne kredite inozemnih banaka i garancije za takve kredite te graničnu obveznu pričuvu (od kolovoza 2004. do listopada 2008.).

U stupcu 8 iskazuje se dio ukupne obračunate obvezne pričuve u kunama koji su banke izdvojile na račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke (do prosinca 1994. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuve, a od siječnja 1995. godine utvrđuje se minimalni postotak obračunate obvezne pričuve koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke). Od travnja 2005. godine postotak izdvajanja kunskog dijela obvezne pričuve je fiksiran i iznosi 70%.

U stupcu 9 iskazuje se dio ukupno obračunate obvezne pričuve u stranoj valuti koji su banke izdvojile na devizne račune Hrvatske narodne banke. Postotak izdvajanja deviznog dijela obvezne pričuve do prosinca 2015. iznosio je 60%, a od siječnja 2016. iznosi 0%.

U stupcu 10 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije svih oblika kunskih imobiliziranih sredstava, koja uključuju obračunatu obveznu pričuvu i ostale obvezne depozite kod HNB-a. Od ožujka 2011. godine na sredstva obvezne pričuve Hrvatska narodna banka ne plaća naknadu.

U stupcu 11 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije na izdvojena sredstva u stranoj valuti, uključujući sredstva granične obvezne pričuve (od kolovoza 2004. do listopada 2008.). Od studenoga 2009. Hrvatska narodna banka na sredstva izdvojenoga deviznog dijela obvezne pričuve ne plaća naknadu.

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka • U tablici se iskazuju mjesečni prosjeci dnevnih stanja nekih indikatora likvidnosti banaka. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazuju se slobodna novčana sredstva u kunama, definirana kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru i u blagajni (do listopada 2008.), a od studenoga 2008. kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru u razdoblju održavanja kunskog dijela obvezne pričuve i minimalno potrebnog prosjeka na računu za namiru prema obračunu kunskog dijela obvezne pričuve.

U stupcu 4 iskazuju se slobodna novčana sredstva u stranoj valuti, definirana kao sredstva za održavanje obvezne pričuve u

stranoj valuti (efektivni strani novac i čekovi u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvoklasnih inozemnih banaka i blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u stranoj valuti) umanjena za minimalno potrebno stanje tih sredstava u istom razdoblju.

U stupcu 5 iskazuje se stopa primarne likvidnosti kao postotni udio mjesečnog prosjeka dnevnih stanja slobodnih novčanih sredstava u kunama (stupac 3) u mjesečnom prosjeku dnevnih stanja depozita koji čine osnovicu za obračun obvezne pričuve.

U stupcu 6 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja korištenih sekundarnih izvora likvidnosti. Sekundarni izvori likvidnosti obuhvaćaju: lombardne kredite (od prosinca 1994. godine), kratkoročne kredite za likvidnost (od veljače 1999. godine) te nepodmirene dospjele obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci.

U stupcu 7 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u kunama (do prosinca 1994. godine taj je iznos bio umanjen za dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke služile za održavanje propisane minimalne likvidnosti).

U stupcu 8 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u stranoj valuti (u eurima i američkim dolarima).

U stupcu 9 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja upisanih trezorskih zapisa Ministarstva financija u kunama. Do rujna 2002. iskazuje se diskontirana vrijednost trezorskih zapisa, a od listopada 2002. godine iskazuje se njihova nominalna vrijednost.

Tablica G1b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite s valutnom klauzulom (novi poslovi)
vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2013. XII.	2014. XII.	2015. XII.	2016. XII.	2017.				2018. I.	
					III.	VI.	IX.	XII.	Kamatna stopa	Iznos
1. Kućanstva										
1.1. Prekonočni depoziti	3,21	3,36	0,15	0,14	1,88	1,86	0,74	1,19	1,16	2,8
Od toga: Transakcijski računi	3,96	2,84	1,31	0,01	0,04	0,00	0,00	0,05	0,05	0,1
Od toga: Štedni depoziti	3,21	3,36	0,12	0,16	1,89	2,11	0,78	1,26	1,21	2,7
1.2. Oročeni depoziti	3,48	2,52	2,62	1,35	1,28	1,16	1,25	1,15	1,14	28,8
1.2.1. Do 3 mjeseca	1,34	0,92	1,10	0,49	0,55	0,65	0,70	0,70	0,16	1,5
1.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	1,74	1,84	0,84	0,06	0,26	0,07	0,11	0,06	0,06	0,7
1.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,81	1,68	0,39	0,70	0,60	0,46	0,38	0,05	0,24	0,2
1.2.4. Od 1 do 2 godine	4,03	2,58	1,59	0,75	1,19	0,99	1,00	0,96	0,98	1,6
1.2.5. Više od 2 godine	3,55	2,99	2,84	1,63	1,45	1,37	1,40	1,21	1,24	24,8
Od toga: uz euro	3,61	2,69	2,62	1,35	1,28	1,16	1,25	1,15	1,14	28,8
Kratkoročno	3,72	1,66	0,66	0,42	0,45	0,44	0,43	0,41	0,14	2,4
Dugoročno	3,59	2,97	2,84	1,42	1,40	1,32	1,39	1,20	1,23	26,5
Od toga: uz američki dolar	1,10	0,79	–	–	–	–	–	–	–	–
Kratkoročno	1,10	0,79	–	–	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.3. Depoziti u otkaznom roku	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.3.1. Do 3 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.3.2. Više od 3 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Nefinancijska društva										
2.1. Prekonočni depoziti	1,05	0,98	0,43	0,61	0,31	0,28	0,32	0,30	0,29	30,4
Od toga: Transakcijski računi	–	–	–	–	–	0,00	0,00	0,00	0,00	0,1
Od toga: Štedni depoziti	1,05	0,98	0,43	0,61	0,31	0,28	0,32	0,30	0,29	30,3
2.2. Oročeni depoziti	3,23	3,65	3,41	0,40	1,08	0,12	0,03	1,17	0,54	53,9
2.2.1. Do 3 mjeseca	2,01	1,09	4,22	0,62	0,61	0,38	0,10	1,18	1,19	23,4
2.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	1,34	1,94	0,80	0,12	–	0,20	0,10	–	–	–
2.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,36	1,80	0,90	0,01	0,10	0,01	0,10	0,02	0,03	0,6
2.2.4. Od 1 do 2 godine	2,79	1,95	1,51	0,49	0,13	0,04	0,00	0,05	0,10	3,1
2.2.5. Više od 2 godine	1,37	4,12	2,90	0,42	1,44	0,03	0,02	0,00	0,04	26,9
Od toga: uz euro	3,23	3,65	3,41	0,40	1,08	0,12	0,03	1,17	0,54	53,9
Kratkoročno	3,26	1,85	3,93	0,21	0,34	0,23	0,10	1,18	1,16	24,0
Dugoročno	2,53	4,11	2,77	0,42	1,10	0,04	0,00	0,03	0,05	29,9
Od toga: uz američki dolar	3,80	3,00	3,00	–	–	–	–	–	–	–
Kratkoročno	3,80	3,00	3,00	–	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Krediti s osnove repo poslova										
	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

depoziti kod kojih je podnesen zahtjev za raspolaganje sredstvima.

Kreditni na osnovi repo poslova protustavka su novčanih sredstava primljenih u zamjenu za vrijednosne papire koje su

izvještajne institucije prodale po određenoj cijeni uz čvrstu obvezu ponovne kupnje istih (ili sličnih) vrijednosnih papira po fiksnom cijeni na određeni datum u budućnosti.

Tablica G2c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne kredite kućanstvima (novi poslovi)
 vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.				2018.	
	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	I.	
	Kamatna stopa								Kamatna stopa	Iznos
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	0,55	0,49	0,30	1,92	2,39	3,98	2,24	3,81	2,98	95,6
Od toga: Revolving krediti	7,68	7,47	7,44	6,19	6,18	6,17	6,17	6,15	6,13	46,1
Od toga: Prekoračenja po transakcijskom računu	12,00	12,00	8,03	7,77	7,59	7,61	7,36	7,38	7,09	0,3
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,1
Od toga: Obrtnici	5,35	5,14	4,94	6,72	6,74	0,00	0,00	4,05	4,04	0,8
2. Potrošački krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1. Kratkoročno	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2. Dugoročno	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 5 godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Za ostale namjene	6,64	5,42	4,82	4,90	3,64	2,87	3,85	-	4,06	2,4
4.1. Kratkoročno	6,59	6,27	7,65	4,90	2,90	-	-	-	3,28	0,3
4.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	6,59	6,27	7,65	4,90	2,90	-	-	-	3,28	0,3
4.2. Dugoročno	6,69	5,24	4,70	4,90	3,67	2,87	3,85	-	4,16	2,2
4.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	7,43	5,24	4,75	6,68	6,48	2,20	-	-	6,17	0,7
4.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	5,22	-	4,07	4,74	3,53	4,02	3,85	-	3,25	1,5
Od toga: Obrtnici	6,81	5,81	4,82	4,17	3,50	2,87	3,85	-	4,06	2,4

otplati sredstava, kreditom se može koristiti u više navrata. Ova stavka ne uključuje revolving kredite odobrene preko kreditnih kartica i prekoračenja po transakcijskim računima.

Prekoračenja po transakcijskim računima odnose se na potraživanja s osnove iskorištenih prekoračenja po transakcijskim računima protustranaka.

Osim navedenih, u tablici su posebno iskazani i krediti po kreditnim karticama s naplatom kamata, koji uključuju i kredite po kreditnim karticama uz jamstvo kartičarske kuće.

Potraživanja s osnove kartica s odgodom plaćanja nisu iskazana kao zasebna stavka, već se prikazuju unutar stavke Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama.

Kartica s odgodom plaćanja jest kartica kod koje je komitent dužan, bez plaćanja kamata, podmiriti svoje obveze nakon što o tome dobije obavijest od izvještajne institucije, obično jedanput na mjesec. Potrošački krediti jesu krediti odobreni kućanstvima u osobne svrhe za kupnju robe i usluga.

Stambeni krediti uključuju sve hipotekarne i druge kredite

odobrene: za kupnju, izgradnju i dovršenje stana, za kupnju, izgradnju i dovršenje objekata u kojima nema više od četiri stana ili za adaptaciju stana, stambenih objekata ili stambenih zgrada (neovisno o tome jesu li odobreni dužniku pojedincu ili zajednički svim stanarima stambene zgrade). Kreditiranje za kupnju stambenog prostora obuhvaća kredite osigurane stambenom imovinom koji se koriste za kupnju stambenog prostora i, kad ih je moguće identificirati, druge kredite za kupnju stambenog prostora na osobnoj osnovi ili osigurane drugim tipom imovine.

Kreditni za ostale namjene obuhvaćaju sljedeće vrste kredita: prekonocne kredite, kredite za izvršena plaćanja s osnove garancija i drugih jamstava, obratne repo kredite, udjele u sindiciranim kreditima, financijski najam, kredite za obrazovanje, hipotekarne kredite, kredite za automobile, maržne kredite, lombardne kredite, kredite za obrtna sredstva, kredite za građevinarstvo, kredite za poljoprivredu, kredite za turizam, kredite za investicije, kredite za financiranje izvoza, gotovinske nenamjenske kredite, faktoring i forfaiting te ostale kredite.

Tablica G3a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite nefinancijskim društvima bez valutne klauzule (novi poslovi) vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2013. XII.	2014. XII.	2015. XII.	2016. XII.	2017.				2018. I.	
					III.	VI.	IX.	XII.*	Kamatna stopa	
									Kamatna stopa	Iznos
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	6,82	6,96	6,60	5,61	5,62	5,44	5,31	4,85	4,84	2.538,8
Od toga: Revolving krediti i prekoračenja po transakcijskom računu	6,78	6,93	6,56	5,57	5,59	5,40	5,28	4,79	4,78	2.444,6
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	10,95	10,82	10,28	9,88	9,72	9,70	9,48	9,55	9,63	57,1
2. Krediti do 2 milijuna kuna	6,40	6,27	5,67	5,16	4,85	4,73	4,60	4,20	4,16	392,1
2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	6,27	6,29	5,76	5,29	5,04	4,85	4,82	4,38	4,28	255,9
2.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	7,02	6,25	5,63	5,11	4,43	4,47	4,10	3,81	3,71	84,3
2.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	6,98	6,97	5,54	5,03	4,92	4,94	4,79	4,39	4,69	29,8
2.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	7,84	5,55	4,78	4,75	4,65	4,56	4,52	3,97	3,68	14,2
2.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	5,64	2,00	4,96	4,28	4,04	4,19	3,91	3,65	3,97	4,3
2.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	6,00	4,07	4,63	4,30	5,47	4,39	3,85	4,36	3,5
3. Krediti od 2 do 7,5 milijuna kuna	4,68	3,96	3,90	3,81	3,33	3,68	3,29	2,65	2,47	425,7
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	4,58	3,78	3,51	3,52	3,28	3,84	3,10	2,46	2,05	292,3
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	6,47	5,89	5,30	4,36	3,18	3,62	3,50	3,23	3,22	85,1
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	–	–	5,96	4,43	3,98	3,30	3,36	3,03	4,04	18,3
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	4,07	4,90	4,26	3,80	3,04	3,30	4,83	3,11	3,43	11,3
3.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	3,03	4,55	3,81	3,81	4,27	3,02	3,80	2,21	3,50	14,1
3.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	3,90	5,05	3,59	3,69	–	3,89	3,70	4,7
4. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	4,32	4,12	3,84	3,55	3,15	2,95	3,48	2,63	2,37	651,5
4.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	4,27	3,99	3,40	3,28	3,61	2,96	2,81	2,57	2,19	489,3
4.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	–	4,87	5,24	4,54	2,29	2,97	6,33	2,23	2,96	129,6
4.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	–	–	3,87	3,66	2,93	2,38	3,51	2,64	2,58	32,6
4.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	–	4,40	3,30	2,97	3,38	–	2,95	–	–
4.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	3,03	10,47	5,49	4,01	2,86	2,20	3,43	2,87	–	–
4.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	–	–	–	–	3,60	2,52	–	–

Tablice skupine G3 • U tablicama se iskazuju vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa te sume iznosa novih kreditnih poslova kreditnih institucija s nefinancijskim društvima u izvještajnom mjesecu, posebno za kunske kredite bez valutne klauzule, za kunske kredite s valutnom klauzulom i za devizne kredite. U tablicama od G3a do G3c navodi se podjela kredita nefinancijskim društvima na revolving kredite, prekoračenja po transakcijskom računu, potraživanja i kredite po kreditnim karticama te podjela prema visini odobrenih kredita: krediti do 2 milijuna kuna, krediti od 2 do 7,5 milijuna kuna i krediti veći od 7,5 milijuna kuna.

Taj iznos odnosi se na jednu kreditnu transakciju, a ne na

cjelokupno poslovanje između nefinancijskih društava i izvještajnih jedinica. Razlog tome jest odvajanje kredita velikim i malim poduzećima. Bez te podjele krediti velikim poduzećima dominirali bi ponderiranom prosječnom kamatnom stopom. Daljnja podjela odnosi se na izvorno dospjeće i valutu (euro i švicarski franak), odnosno valutu indeksacije (uz euro i švicarski franak) ovisno o prezentacijskom formatu u pojedinoj tablici. Vrste kredita, osnova za izračunavanje vaganih prosjeka, definicija novih poslova te razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope objašnjene su u sklopu metodoloških pojašnjenja koja se odnose na tablice skupine G2.

Tablica G4: Efektivne kamatne stope kreditnih institucija za odabrane kredite (novi poslovi)
vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2013. XII.	2014. XII.	2015. XII.	2016. XII.	2017.				2018. I.	
					III.	VI.	IX.	XII.*		
	Kamatna stopa								Kamatna stopa	Iznos
1. Kućanstva										
1.1. Kunski krediti										
1.1.1. Potrošački krediti	8,17	8,95	8,46	8,29	8,43	8,41	8,43	8,24	8,33	8,9
1.1.2. Stambeni krediti	6,11	5,58	5,35	4,82	4,65	4,32	3,97	4,16	4,31	315,1
1.2. Krediti uz valutnu klauzulu										
1.2.1. Potrošački krediti	8,88	8,71	8,56	6,58	6,26	6,46	7,08	7,02	7,21	4,1
Od toga: uz euro	9,05	8,71	8,56	6,58	6,26	6,46	7,08	7,02	7,21	4,1
Kratkoročno	9,22	10,90	9,60	10,04	4,92	6,57	22,48	–	9,24	0,0
Dugoročno	9,05	8,61	7,59	6,58	6,26	6,46	7,02	7,02	7,21	4,1
Od toga: uz švicarski franak	7,18	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	7,18	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.2.2. Stambeni krediti	5,73	5,53	5,77	4,37	4,02	4,21	3,90	3,89	4,48	547,1
Od toga: uz euro	5,77	5,59	5,77	4,37	4,01	4,21	3,90	3,89	4,49	543,7
Kratkoročno	5,85	5,55	4,91	4,04	3,93	3,98	3,42	–	–	–
Dugoročno	5,76	5,60	5,78	4,41	4,02	4,24	4,11	3,89	4,49	543,7
Od toga: uz švicarski franak	5,16	4,34	2,24	5,24	5,63	5,31	2,54	–	0,78	0,6
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	5,16	4,34	2,24	5,24	5,63	5,31	2,54	–	0,78	0,6
1.3. Devizni krediti										
1.3.1. Potrošački krediti	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.3.2. Stambeni krediti	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti nefinancijskim društvima										
2.1. Kunski krediti										
2.1.1. Krediti do 7,5 milijuna kuna	6,24	5,56	5,26	4,96	4,93	4,90	4,53	3,83	3,73	817,8
2.1.2. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	4,56	4,45	4,13	3,81	3,43	3,19	3,94	2,75	2,62	651,5
2.2. Krediti uz valutnu klauzulu										
2.2.1. Krediti do 7,5 milijuna kuna	7,24	6,92	6,48	5,56	5,03	5,53	4,76	4,57	4,35	475,2
2.2.2. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	7,93	7,35	6,17	4,85	3,74	3,96	3,98	3,69	4,80	1.485,1
2.3. Devizni krediti										
2.3.1. Krediti do 7,5 milijuna kuna	5,99	6,69	4,56	2,96	3,37	2,88	3,18	3,49	2,89	253,9
2.3.2. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	4,41	4,65	3,83	2,36	2,37	3,10	2,02	2,59	1,75	2.123,0

Tablica G4: Efektivne kamatne stope kreditnih institucija za odabrane kredite (novi poslovi) • U tablici se iskazuju vagani mjesečni prosjeci efektivnih kamatnih stopa te sume iznosa novih kreditnih poslova kreditnih institucija u izvještajnom mjesecu, posebno za kunske kredite, za kunske kredite s valutnom klauzulom i za devizne kredite te odvojeno za kredite kućanstvima i za kredite nefinancijskim društvima.

Efektivne kamatne stope dostavljaju izvještajne institucije u skladu s Odlukom o efektivnoj kamatnoj stopi kreditnih institucija i kreditnih unija te ugovaranjem usluga s potrošačima.

Kreditni kućanstvima dijele se na kunske kredite, kredite s valutnom klauzulom te na devizne kredite. Unutar kredita s valutnom klauzulom prikazana je podjela po vrsti, valuti indeksacije (uz euro i uz švicarski franak) i izvornom dospjeću. Krediti nefinancijskim društvima dijele se prema valuti i prema visini odobrenih kredita: krediti do 7,5 milijuna kuna i krediti veći od 7,5 milijuna kuna. Vrste kredita, osnova za izračunavanje vaganih prosjeka i definicija novih poslova objašnjeni su u sklopu metodoloških pojašnjenja koja se odnose na tablice skupine G2.

	2013. XII.	2014. XII.	2015. XII.	2016. XII.	2017.				2018.	
					III.	VI.	IX.	XII.*	Kamatna stopa	Iznos
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	5,95	3,55	3,79	4,49	4,26	4,22	4,22	4,22	4,21	2,0
Od toga: u euro	8,04	7,80	7,07	4,49	4,26	4,22	4,22	4,22	4,21	2,0
Od toga: u švicarskom franku	5,80	3,30	3,30	-	-	-	-	-	-	-
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	5,16	5,13	4,60	4,09	4,00	4,35	3,84	4,26	3,80	181,0
2.1.2.1. Kratkoročno	1,92	4,30	3,23	0,46	0,55	0,60	0,18	0,37	0,34	53,1
Od toga: u euro	1,93	4,29	3,23	0,45	0,54	0,59	0,17	0,37	0,33	53,0
Od toga: u švicarskom franku	12,00	12,00	8,14	7,88	7,68	7,68	7,41	7,41	7,09	0,0
2.1.2.2. Dugoročno	6,21	5,88	5,43	5,24	4,90	5,14	4,86	5,36	5,24	127,9
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	6,96	5,94	5,56	5,55	5,91	6,04	5,89	6,07	6,07	53,9
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	6,02	5,87	5,42	5,16	4,64	4,57	4,56	4,72	4,63	74,0
Od toga: u euro	6,21	5,83	5,40	5,26	4,91	5,15	4,87	5,38	5,25	126,7
Od toga: u švicarskom franku	6,16	6,52	6,02	3,83	3,80	3,79	3,79	3,78	3,78	1,2
Od toga: Obrtnici	6,68	6,40	5,59	5,12	4,57	4,50	4,52	4,65	4,57	71,5
2.2. Nefinancijska društva	5,13	5,10	4,62	4,19	3,97	3,82	3,74	3,43	3,19	12.234,4
2.2.1. Krediti	5,13	5,10	4,62	4,19	3,97	3,82	3,74	3,43	3,19	12.234,4
2.2.1.1. Kratkoročno	5,08	5,82	4,77	3,83	4,28	3,67	3,77	3,37	2,85	1.863,6
Od toga: u euro	5,00	5,81	4,92	3,95	4,39	3,82	3,91	3,37	2,81	1.768,2
Od toga: u američkom dolaru	5,90	5,02	2,27	2,15	2,47	2,40	2,11	2,41	2,45	60,0
2.2.1.2. Dugoročno	5,15	4,96	4,60	4,24	3,93	3,84	3,74	3,44	3,25	10.370,8
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,03	5,67	4,79	4,66	4,45	4,37	4,01	3,95	3,74	3.045,1
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	4,83	4,81	4,54	4,08	3,76	3,66	3,60	3,16	3,05	7.325,7
Od toga: u euro	5,16	4,92	4,59	4,23	3,91	3,81	3,72	3,42	3,22	10.216,3
Od toga: u američkom dolaru	5,68	5,32	4,73	4,61	4,82	5,58	5,61	5,64	5,57	141,2

	2013. XII.	2014. XII.	2015. XII.	2016. XII.	2017.				2018.	
					III.	VI.	IX.	XII.*	Kamatna stopa	Iznos
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: u euro	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: u švicarskom franku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	1,45	2,19	1,88	0,55	2,01	0,20	0,08	0,06	0,23	51,9
2.1.2.1. Kratkoročno	0,86	0,79	0,26	0,19	0,18	0,06	0,06	0,06	0,06	49,7
Od toga: u euro	0,85	0,78	0,25	0,18	0,18	0,05	0,05	0,05	0,06	49,7
Od toga: u švicarskom franku	12,00	12,00	8,14	7,88	7,68	7,68	7,41	7,41	7,09	0,0
2.1.2.2. Dugoročno	6,69	5,24	4,70	4,90	3,67	2,87	3,85	-	4,16	2,2
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	5,43	4,80	4,15	3,79	4,12	2,87	3,85	-	6,17	0,7
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	7,75	5,28	4,75	6,84	3,67	-	-	-	3,25	1,5
Od toga: u euro	6,69	5,24	4,70	4,90	3,67	2,87	3,85	-	4,16	2,2
Od toga: u švicarskom franku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: obrtnici	5,85	4,42	4,70	4,16	3,50	2,87	3,55	0,00	4,05	2,4
2.2. Nefinancijska društva	4,60	4,62	3,55	2,25	2,44	2,80	2,28	2,53	1,75	2.379,1
2.2.1. Krediti	4,60	4,62	3,55	2,25	2,44	2,80	2,28	2,53	1,75	2.379,1
2.2.1.1. Kratkoročno	3,69	4,32	3,51	1,84	2,53	2,48	2,49	2,77	1,45	1.391,6
Od toga: u euro	3,64	4,61	4,26	2,53	2,90	3,36	3,06	3,16	1,35	1.122,1
Od toga: u američkom dolaru	2,73	3,16	1,54	0,94	1,40	1,55	1,58	1,85	1,90	269,5
2.2.1.2. Dugoročno	6,70	5,27	3,56	2,56	2,41	3,41	1,78	2,36	2,17	987,4
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,39	5,40	3,79	2,40	5,34	2,86	2,45	3,82	2,20	316,3
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	6,76	5,18	2,17	2,62	2,07	3,52	1,72	2,10	2,16	671,2
Od toga: u euro	6,69	6,02	4,15	2,56	2,41	3,41	1,78	2,35	2,09	956,9
Od toga: u američkom dolaru	7,91	4,92	2,22	3,53	-	3,53	-	3,53	4,82	30,6

Tablica G7a: Kamatne stope ostvarene u trgovini depozitima na međubankovnom tržištu
vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	O/N	T/N	S/N	Do opoziva	2 – 6 dana	1 tj.	2 tj.	1 mj.	3 mj.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2004.		4,98	4,94	4,67	5,66	4,85	5,37	5,82	5,88	6,35
2005.		2,97	4,45	4,91	4,27	3,52	3,69	4,20	4,57	5,33
2006.		2,36	2,37	2,30	2,82	2,31	2,77	2,68	3,36	3,81
2007.		4,97	5,30	4,91	4,00	5,45	5,51	5,59	5,87	5,86
2008.		5,86	5,64	4,79	–	5,22	6,59	6,50	6,88	7,38
2009.		7,22	6,97	6,30	6,50	7,76	7,79	8,53	8,98	9,31
2010.		0,89	1,23	1,25	–	1,16	1,23	1,82	1,74	2,92
2011.		0,86	0,98	1,92	–	0,89	1,22	1,46	2,25	3,31
2012.		1,09	1,67	1,37	–	1,09	1,38	2,20	1,75	3,79
2013.		0,37	0,33	1,00	–	0,73	1,01	0,63	1,02	2,36
2014.		0,34	0,36	0,83	–	0,48	0,54	0,57	0,79	0,95
2015.		0,44	1,19	–	–	0,47	0,68	0,85	0,81	1,17
2016.		0,33	0,60	–	–	0,34	0,32	0,46	–	0,81
2017.		0,10	–	–	–	0,10	0,04	0,13	–	–
2017.	ožujak	0,02	–	–	–	–	0,00	–	–	–
	travanj	0,05	–	–	–	0,00	0,22	–	–	–
	svibanj	0,05	–	–	–	–	0,09	–	–	–
	lipanj	0,39	–	–	–	0,20	0,01	0,27	–	–
	srpanj	–	–	–	–	–	0,01	–	–	–
	kolovoz	–	–	–	–	–	0,00	–	–	–
	rujan	0,12	–	–	–	–	0,01	–	–	–
	listopad	0,10	–	–	–	0,10	0,02	–	–	–
	studen	0,10	–	–	–	–	0,01	–	–	–
	prosinac	0,10	–	–	–	–	0,10	0,00	–	–
2018.	siječanj	0,09	–	–	–	–	0,00	0,00	–	–
	veljača	0,10	–	–	–	–	0,00	0,00	0,00	–

Tablica G7a: Kamatne stope ostvarene u trgovini depozitima na međubankovnom tržištu • U Tablici G7a iskazuju se vagani mjesečni prosjeci kamatnih stopa ostvarenih u izravnoj međusobnoj trgovini depozitima kreditnih institucija u izvještajnom mjesecu te ne uključuju izravnu i repo trgovinu vrijednosnim papirima niti transakcije s drugim pravnim i fizičkim osobama. Godišnji prosjeci izračunati su kao jednostavni prosjeci vaganih mjesečnih prosjeka. Kamatne stope detaljnije su podijeljene prema roku dospijeća: u stupcu 3 – O/N (prekonočno dospijeće), to jest odobrenje sredstava obavlja se na dan zaključivanja

transakcije, a povrat sredstava sljedećeg radnog dana, u stupcu 4 – T/N (“TOM/NEXT”), to jest odobrenje sredstava obavlja se prvi radni dan nakon dana zaključivanja transakcije, a povrat sredstava sljedećeg radnog dana, u stupcu 5 – S/N (“SPOT/NEXT”), to jest odobrenje sredstava obavlja se drugu radni dan nakon dana zaključivanja transakcije, a povrat sredstava sljedećeg radnog dana, u stupcu 6 dospijeće do opoziva, u stupcu 7 dospijeće 2 do 6 dana, zatim u sljedećim stupcima: 1 tjedan, 2 tjedna, 1 mjesec te 3 mjeseca.

Tablica G7b: Kamatne stope kotirane na međubankovnom tržištu (ZIBOR)
jednostavni mjesečni prosjeci jednostavnih dnevnih prosjeka kotacija banaka

Godina	Mjesec	O/N	T/N	S/N	1 tj.	2 tj.	1 mj.	3 mj.	6 mj.	9 mj.	12 mj.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004.		5,31	5,42	5,56	5,79	6,04	10,11	7,33	7,61	–	–
2005.		3,62	3,74	3,79	4,30	4,59	5,98	6,21	6,45	–	–
2006.		2,90	2,96	3,00	3,28	3,52	4,24	4,49	4,67	4,66	4,82
2007.		5,18	5,28	5,27	5,50	5,61	5,73	5,66	5,58	5,55	5,59
2008.		5,96	6,15	6,23	6,72	6,80	6,88	7,17	7,19	7,18	7,20
2009.		7,16	7,49	7,72	8,33	8,63	9,15	8,96	8,68	8,48	8,41
2010.		1,04	1,05	1,05	1,17	1,31	1,57	2,44	3,32	3,74	4,12
2011.		1,03	1,06	1,09	1,27	1,53	2,11	3,15	3,84	4,12	4,39
2012.		1,23	1,21	1,20	1,37	1,58	2,12	3,42	4,14	4,37	4,58
2013.		0,59	0,60	0,60	0,67	0,75	0,94	1,50	2,10	2,40	2,66
2014.		0,47	0,47	0,47	0,58	0,63	0,75	0,97	1,32	1,57	1,81
2015.		0,70	0,66	0,61	0,82	0,90	1,05	1,23	1,43	1,65	1,88
2016.		0,48	–	–	0,53	0,59	0,68	0,86	1,03	1,20	1,37
2017.		0,37	–	–	0,42	0,47	0,52	0,60	0,69	0,75	0,84
2017.	ožujak	0,38	–	–	0,44	0,46	0,52	0,61	0,72	0,78	0,88
	travanj	0,38	–	–	0,43	0,45	0,51	0,58	0,68	0,74	0,84
	svibanj	0,38	–	–	0,43	0,46	0,52	0,59	0,69	0,75	0,84
	lipanj	0,37	–	–	0,45	0,49	0,54	0,61	0,70	0,76	0,84
	srpanj	0,35	–	–	0,43	0,49	0,53	0,60	0,68	0,73	0,80
	kolovoz	0,37	–	–	0,41	0,48	0,52	0,60	0,68	0,73	0,80
	rujan	0,38	–	–	0,41	0,48	0,52	0,59	0,68	0,73	0,80
	listopad	0,38	–	–	0,41	0,48	0,52	0,59	0,67	0,73	0,79
	studen	0,35	–	–	0,40	0,45	0,51	0,58	0,66	0,72	0,77
	prosinac	0,33	–	–	0,38	0,42	0,50	0,55	0,62	0,67	0,73
2018.	siječanj	0,30	–	–	0,35	0,38	0,48	0,53	0,58	0,62	0,65
	veljača	0,31	–	–	0,32	0,34	0,45	0,50	0,52	0,54	0,57

Napomena: Od 21. rujna 2015. ukinut je izračun ZIBOR-a za dospijeca T/N ("TOM/NEXT") i S/N ("SPOT/NEXT").

Tablica G7b: Kamatne stope kotirane na međubankovnom tržištu (ZIBOR) • U Tablici G7b iskazuju se jednostavni mjesečni prosjeci dnevnih vrijednosti kamatnog indeksa ZIBOR, a godišnji prosjeci jesu jednostavni prosjeci jednostavnih mjesečnih prosjeka. Indeksi ZIBOR (engl. *Zagreb Interbank Offered Rates*) jedinstvene su referentne kamatne stope na hrvatskom međubankovnom tržištu. Službeni izračun ZIBOR-a prema dospijecima temelji se na izračunu prosječnih vrijednosti kamatnih stopa osam najvećih hrvatskih banaka kotiranih na Reutersovu sustavu točno u 11.00 sati svakoga radnog dana. Kamatne stope detaljnije su podijeljene prema roku dospijeca: u stupcu 3 – O/N

(prekonoćno dospijeca), to jest odobrenje sredstava obavlja se na dan zaključenja transakcije, povrat sredstava sljedećega radnog dana, u stupcu 4 – T/N ("TOM/NEXT"), to jest odobrenje sredstava obavlja se prvi radni dan nakon dana zaključenja transakcije, povrat sredstava sljedećega radnog dana, u stupcu 5 – S/N ("SPOT/NEXT"), to jest odobrenje sredstava obavlja se drugi radni dan nakon dana zaključenja transakcije, povrat sredstava sljedećega radnog dana, u stupcu 6 tjedan dana, zatim u sljedećim stupcima: 2 tjedna, 1 mjesec, 3 mjeseca, 6 mjeseci, 9 mjeseci te 12 mjeseci.

Tablica G8a: Kamatne stope na trezorske zapise Republike Hrvatske

Godina	Mjesec	Izdani u kunama			Izdani uz valutnu klauzulu u eurima	
		3 mj.	6 mj.	12 mj.	3 mj.	12 mj.
2001.		6,18	7,01	-	-	-
2002.		2,66	3,45	3,77	-	-
2003.		3,41	4,31	4,80	-	-
2004.		4,64	5,74	6,38	-	-
2005.		3,96	4,65	4,99	-	-
2006.		3,07	3,37	3,87	-	-
2007.		3,29	3,49	4,08	-	-
2008.		4,39	5,24	5,98	-	7,95
2009.		6,95	7,25	7,52	-	7,09
2010.		2,19	3,28	4,01	-	3,37
2011.		2,60	3,53	3,91	3,76	3,46
2012.		2,74	3,59	3,93	2,71	3,26
2013.		0,97	1,70	2,54	0,64	1,38
2014.		0,49	0,99	1,86	0,38	0,51
2015.		0,36	0,50	1,50	0,23	0,40
2016.		0,40	0,43	0,95	0,20	0,24
2017.		0,20	0,27	0,41	-	0,02
2017.	ožujak	-	-	0,45	-	-
	travanj	-	-	0,45	-	-
	svibanj	-	-	0,45	-	0,05
	lipanj	-	-	0,45	-	-
	srpanj	-	-	-	-	-
	kolovoz	-	0,25	0,44	-	0,01
	rujan	-	-	-	-	-
	listopad	-	-	0,30	-	0,01
	studen	-	-	0,25	-	-
	prosinac	-	-	0,20	-	-
2018.	siječanj	-	-	0,11	-	-
	veljača	-	-	0,09	-	-

Tablica G8a: Kamatne stope na trezorske zapise Republike Hrvatske • U Tablici G8a iskazuju se vagani mjesečni prosjeci dnevnih kamatnih stopa ostvarenih na aukcijama trezorskih zapisa Ministarstva financija Republike Hrvatske. Dnevne kamatne stope odgovaraju ostvarenom jedinstvenom prinosu pri izdavanju na aukcijama trezorskih zapisa Ministarstva financija.

Godišnji prosjeci jesu obični prosjek vaganih mjesečnih prosjeka.

Vagani mjesečni prosjeci dnevnih kamatnih stopa izračunavaju se zasebno za trezorske zapise izdane u kunama i za trezorske zapise izdane uz valutnu klauzulu u eurima te posebno za svako ugovoreno izvorno dospijeće (91 dan, 182 ili 364 dana).

Tablica G8b: Prinosi do dospjeća na obveznice Republike Hrvatske za odabrane valute i rokove dospjeća

Godi- na	Mjesec	USD				EUR		HRK s valutnom klauzulom u EUR ^a				HRK					
		6 g.	7 g.	9 g.	10 g.	4 g.	8 g.	5 g.	6 g.	8 g.	10 g.	2 g.	3 g.	4 g.	6 g.	10 g.	11 g.
2001.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2002.		-	-	5,32	-	5,77	5,80	-	5,69	-	6,42	-	-	-	-	-	-
2003.		-	4,19	-	-	-	4,93	4,39	4,70	5,19	-	-	-	6,01	-	-	-
2004.		4,48	4,23	-	-	3,66	-	4,54	-	5,02	-	-	5,82	6,19	-	-	-
2005.		4,70	-	-	-	3,19	3,66	-	3,73	-	4,07	4,07	5,17	4,24	-	4,42	-
2006.		-	-	-	-	4,04	4,19	4,42	4,36	-	3,78	4,06	4,60	4,15	-	4,17	-
2007.		-	-	-	-	4,62	-	4,83	-	4,86	-	4,71	4,24	-	4,98	5,04	-
2008.		-	-	-	-	-	-	-	-	5,40	-	5,50	-	-	5,32	-	-
2009.		-	-	-	5,83	4,51	-	-	6,52	-	6,44	-	-	8,14	7,95	-	-
2010.		-	-	5,66	5,69	4,30	-	5,25	5,07	-	6,05	-	5,28	5,97	5,81	6,37	-
2011.		-	-	6,51	6,24	5,04	-	5,40	-	6,47	-	4,75	5,30	5,66	6,27	-	-
2012.		-	5,45	6,68	-	-	-	-	-	6,60	5,86	6,36	4,63	5,54	6,63	-	-
2013.		5,17	5,08	5,90	5,71	-	-	-	4,59	-	4,16	3,35	3,74	4,17	4,99	-	-
2014.		4,68	4,95	5,20	5,47	3,08	3,83	3,64	4,19	4,29	4,64	2,87	3,67	3,91	4,23	-	-
2015.		4,57	5,08	4,82	-	2,72	-	3,03	-	3,55	3,99	2,33	2,72	3,10	-	3,96	4,09
2016.		4,26	4,43	-	-	-	2,89	-	2,99	3,26	-	1,58	1,90	2,26	-	3,42	3,85
2017.		3,72	4,08	-	-	1,16	2,54	1,77	2,19	2,74	-	0,66	1,28	1,69	-	2,78	3,01
2017.	ožujak	4,15	4,29	-	-	-	2,75	2,05	-	-	-	-	1,38	1,93	-	2,74	2,84
	travanj	3,86	4,02	-	-	-	2,73	2,09	-	-	-	-	1,57	2,19	-	2,98	3,18
	svibanj	3,93	4,07	-	-	-	2,7	2,00	-	-	-	-	1,5	2,11	-	3,01	3,22
	lipanj	3,57	3,73	-	-	-	2,41	1,90	-	-	-	-	1,33	1,99	-	2,87	3,06
	srpanj	3,57	3,76	-	-	-	2,46	1,88	-	-	-	-	1,16	1,73	-	-	2,99
	kolovoz	3,42	-	-	-	-	2,15	1,68	-	-	-	-	0,85	1,61	-	2,93	2,97
	rujan	3,26	-	-	-	-	1,92	1,52	-	-	-	0,65	0,74	1,41	-	2,71	-
	listopad	3,46	-	-	-	-	-	1,42	-	-	-	0,64	-	1,21	-	2,66	-
	studen	3,5	-	-	-	1,19	-	1,29	-	-	-	0,57	-	1,16	-	2,65	-
	prosinac	3,44	-	-	-	1,13	-	1,26	-	-	-	0,33	-	1,1	-	2,47	-
2018.	siječanj	3,52	-	-	-	1,12	-	1,04	1,77	-	-	0,35	0,87	1,02	-	2,35	-
	veljača	3,98	-	-	-	1,18	-	-	1,70	-	-	0,28	0,66	0,97	-	2,27	-

^a Obveznice izdane u kunama s valutnom klauzulom u eurima uključuju i obveznice izdane u kunama i indeksirane uz kretanje tečaja kune prema euru.

Tablica G8b: Prinosi do dospjeća na obveznice Republike Hrvatske za odabrane valute i rokove dospjeća • U Tablici G8b iskazuju se prosječni mjesečni i godišnji prinosi do dospjeća na obveznice Republike Hrvatske za odabrane valute i rokove.

Prosječni mjesečni prinosi do dospjeća obični su prosjek dnevnih prinosa do dospjeća.

Prosječni godišnji prinosi su obični prosjek mjesečnih prosjeka.

Dnevni se prinosi računaju za svako preostalo dospjeće (zaokruženo na cijeli broj godina) tako da se obveznice prvo grupiraju u skupine prema preostalom roku dospjeća, a zatim se računa obični prosjek u svakoj takvoj skupini. Preostalo dospjeće obveznice na dan računa se kao prirodno zaokruženi broj (interval $t-0,5$ do $t+0,5$) uz pretpostavku godine s 365 dana.

Ovisno o tržištu na kojemu su obveznice izdane, u Republici Hrvatskoj ili na inozemnim tržištima kapitala, i s obzirom na raspoloživost podataka za izračun prinosa do dospjeća,

primijenjena je djelomično različita metodologija.

a) Obveznice izdane na domaćem tržištu kapitala

Dnevni prinosi do dospjeća izračunavaju se na temelju vaganog prosjeka ostvarene prosječne cijene trgovanja na svim segmentima trgovanja Zagrebačke burze.

Dnevni prinosi izračunavaju se i u slučaju da određenog dana nisu ostvarene transakcije trgovanja, uz pretpostavku zadržavanja zadnje prosječne cijene.

Dnevni prinosi ne izračunavaju se na dane državnih praznika i blagdana u RH.

b) Obveznice izdane na inozemnim tržištima kapitala

Dnevni se prinosi do dospjeća preuzimaju preko Bloombergova financijskog servisa, a izračunati su na temelju dnevnih podataka o zadnjoj ponudbenoj ("bid") kotiranoj cijeni.

U izračun prosječnoga mjesečnog prinosa ne uzimaju se dani za koje nije raspoloživ podatak o dnevnom prinosu.

Tablica G10a: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
2001.		7,471006	0,542939	1,138947	0,385845	4,946810	12,010936	8,339153	3,819865
2002.		7,406976				5,049125	11,793108	7,872490	
2003.		7,564248				4,978864	10,943126	6,704449	
2004.		7,495680				4,854986	11,048755	6,031216	
2005.		7,400047				4,780586	10,821781	5,949959	
2006.		7,322849				4,656710	10,740292	5,839170	
2007.		7,336019				4,468302	10,731537	5,365993	
2008.		7,223178				4,553618	9,101622	4,934417	
2009.		7,339554				4,861337	8,233112	5,280370	
2010.		7,286230				5,285859	8,494572	5,500015	
2011.		7,434204				6,035029	8,566138	5,343508	
2012.		7,517340				6,237942	9,269634	5,850861	
2013.		7,573548				6,154290	8,922067	5,705883	
2014.		7,630014				6,282424	9,465973	5,749322	
2015.		7,609601				7,133762	10,489299	6,862262	
2016.		7,529383				6,907710	9,221675	6,803718	
2017.		7,460100				6,722335	8,517207	6,622397	
2017.	ožujak	7,419710				6,932323	8,570487	6,946884	
	travanj	7,441166				6,943622	8,764501	6,951871	
	svibanj	7,433633				6,823126	8,709807	6,734946	
	lipanj	7,405667				6,811871	8,444707	6,598044	
	srpanj	7,405674				6,710868	8,367511	6,445860	
	kolovoz	7,398765				6,495135	8,137790	6,269399	
	rujan	7,450196				6,494259	8,298461	6,248933	
	listopad	7,501332				6,504182	8,421898	6,377096	
	studeni	7,544639				6,483424	8,492068	6,431025	
	prosinac	7,543915				6,456522	8,551135	6,378575	
2018.	siječanj	7,440202				6,346387	8,420160	6,110671	
	veljača	7,434137				6,437374	8,415267	6,011575	

Tablica G10a: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke • Godišnji prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u godini, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u mjesecu, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Podaci o godišnjim i mjesečnim prosjecima srednjih deviznih

tečajeva HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja izračuna od početka 1992. godine, kad je hrvatski dinar bio zakonito sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj, pa do uvođenja kune 30. svibnja 1994. godišnji i mjesečni prosjeci iskazani su u kunskoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1000).

Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva za euro u razdoblju od 1992. do kraja 1998. prosjeci su srednjih deviznih tečajeva koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica G10b: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
2001.		7,370030	0,535601	1,123554	0,380630	4,977396	12,101856	8,356043	3,768237
2002.		7,442292				5,120256	11,451442	7,145744	
2003.		7,646909				4,901551	10,860544	6,118506	
2004.		7,671234				4,971314	10,824374	5,636883	
2005.		7,375626				4,744388	10,753209	6,233626	
2006.		7,345081				4,571248	10,943208	5,578401	
2007.		7,325131				4,412464	9,963453	4,985456	
2008.		7,324425				4,911107	7,484595	5,155504	
2009.		7,306199				4,909420	8,074040	5,089300	
2010.		7,385173				5,929961	8,608431	5,568252	
2011.		7,530420				6,194817	8,986181	5,819940	
2012.		7,545624				6,245343	9,219971	5,726794	
2013.		7,637643				6,231758	9,143593	5,549000	
2014.		7,661471				6,368108	9,784765	6,302107	
2015.		7,635047				7,059683	10,361035	6,991801	
2016.		7,557787				7,035735	8,815802	7,168536	
2017.		7,513648				6,431816	8,467991	6,269733	
2017.	ožujak	7,438390				6,956317	8,619224	6,927810	
	travanj	7,470263				6,893930	8,838456	6,831516	
	svibanj	7,417398				6,803080	8,540470	6,642248	
	lipanj	7,406645				6,775816	8,414730	6,490225	
	srpanj	7,409022				6,520304	8,275463	6,324389	
	kolovoz	7,410801				6,487614	8,016010	6,202545	
	rujan	7,497115				6,545412	8,497240	6,354026	
	listopad	7,507911				6,468434	8,492151	6,451758	
	studen	7,541208				6,468698	8,533674	6,365500	
	prosinac	7,513648				6,431816	8,467991	6,269733	
2018.	siječanj	7,413535				6,400358	8,412045	5,972877	
	veljača	7,441215				6,446517	8,431972	6,037497	

Tablica G10b: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja • Tablica prikazuje srednje devizne tečajeve HNB-a koji se primjenjuju posljednjega dana promatranog razdoblja.

Podaci o srednjim deviznim tečajevima HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja od početka vremenske serije 1992. godine

do uvođenja kune 30. svibnja 1994. srednji devizni tečajevi koji se primjenjuju na kraju razdoblja iskazani su u kunsjoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1000).

Srednji devizni tečajevi za euro koji su se primjenjivali posljednjeg dana promatranog razdoblja od 1992. do kraja 1998. srednji su devizni tečajevi na kraju razdoblja koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica G11: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja

u milijunima eura, tekući tečaj

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2017.					2018.
						III.	VI.	IX.	XII.	I.	
A. Kupnja stranih sredstava plaćanja											
1. Pravne osobe	15.625,9	18.318,4	17.214,2	15.892,4	19.406,7	1.830,9	1.427,7	1.800,9	1.849,5	1.400,1	
2. Fizičke osobe ^a	5.083,6	5.519,3	5.737,7	5.638,5	5.681,9	441,3	560,3	471,9	419,9	357,6	
2.1. Domaće fizičke osobe	4.733,2	5.036,8	5.223,8	5.131,4	–	–	–	–	–	–	
2.2. Strane fizičke osobe	350,5	482,5	513,9	507,2	–	–	–	–	–	–	
3. Domaće banke	11.351,5	10.132,4	12.123,7	11.525,9	12.832,4	1.579,3	795,7	1.063,5	1.048,5	977,5	
4. Strane banke	6.063,8	6.736,7	7.226,7	7.308,1	8.806,2	700,6	783,3	624,1	683,3	643,0	
5. Hrvatska narodna banka	214,9	240,2	767,2	–	–	–	–	–	–	–	
Ukupno (1+2+3+4+5)	38.339,8	40.947,0	43.069,4	40.365,0	46.727,1	4.552,0	3.567,0	3.960,4	4.001,3	3.378,1	
B. Prodaja stranih sredstava plaćanja											
1. Pravne osobe	20.189,4	23.579,1	21.157,6	20.350,1	25.345,5	2.439,9	2.024,5	2.284,4	1.717,8	1.572,7	
2. Fizičke osobe ^a	1.443,8	1.444,7	1.587,8	1.444,7	1.466,3	134,7	112,1	130,3	107,0	154,3	
2.1. Domaće fizičke osobe	1.436,1	1.435,5	1.580,1	1.436,6	–	–	–	–	–	–	
2.2. Strane fizičke osobe	7,7	9,2	7,7	8,0	–	–	–	–	–	–	
3. Domaće banke	11.351,5	10.132,4	12.123,7	11.525,9	12.832,4	1.579,3	795,7	1.063,5	1.048,5	977,5	
4. Strane banke	7.082,2	7.135,4	8.221,8	8.107,7	8.942,1	754,6	708,4	609,0	776,3	805,5	
5. Hrvatska narodna banka	–	–	–	1.018,8	1.757,0	–	424,0	120,0	765,5	405,5	
Ukupno (1+2+3+4+5)	40.066,9	42.291,6	43.090,9	42.447,2	50.343,3	4.908,5	4.064,7	4.207,1	4.415,2	3.915,6	
C. Neto kupnja stranih sredstava plaćanja banaka (A–B)											
1. Pravne osobe	–4.563,4	–5.260,7	–3.943,4	–4.457,7	–5.938,8	–609,1	–596,8	–483,5	131,7	–172,7	
2. Fizičke osobe ^a	3.639,8	4.074,7	4.149,9	4.193,9	4.215,5	306,6	448,2	341,7	312,9	203,3	
2.1. Domaće fizičke osobe	3.297,1	3.601,3	3.643,7	3.694,7	–	–	–	–	–	–	
2.2. Strane fizičke osobe	342,7	473,4	506,1	499,1	–	–	–	–	–	–	
3. Strane banke	–1.018,4	–398,7	–995,2	–799,6	–135,9	–54,0	74,9	15,1	–93,0	–162,6	
4. Hrvatska narodna banka	214,9	240,2	767,2	–1.018,8	–1.757,0	–	–424,0	–120,0	–765,5	–405,5	
Ukupno (1+2+3+4)	–1.727,1	–1.344,6	–21,6	–2.082,3	–3.616,2	–356,5	–497,7	–246,7	–413,9	–537,5	
Bilješka: Ostale transakcije Hrvatske narodne banke											
Kupnja stranih sredstava plaćanja	784,6	420,6	1.364,0	125,6	30,6	2,2	1,9	1,4	2,4	2,7	
Od toga: s MF-om	784,6	420,6	1.364,0	125,6	30,6	2,2	1,9	1,4	2,4	2,7	
Prodaja stranih sredstava plaćanja	228,4	392,2	429,0	277,8	0,0	0,0	–	0,0	–	–	
Od toga: s MF-om	159,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	–	0,0	–	–	

^a Od siječnja 2017. godine Odlukom o uvjetima i načinu na koji ovlaštene mjenjači obavljaju mjenjačke poslove (NN, br. 22/2016.) ukinuta je mogućnost podjele fizičkih osoba na rezidente i nerezidente.

Tablica G11: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja • Podaci o trgovanju banaka stranim sredstvima plaćanja obuhvaćaju promptne (spot) transakcije kupnje i prodaje stranih sredstava plaćanja na domaćem deviznom tržištu. Promptni poslovi su ugovorene transakcije kupoprodaje deviza koje se realiziraju najkasnije u roku od 48 sati.

Transakcije su klasificirane prema kategorijama sudionika

(pravne i fizičke osobe, domaće i strane banke i Hrvatska narodna banka). Izvor su podataka izvješća banaka o trgovanju stranim sredstvima plaćanja uključujući i podatke o kupnji i prodaji stranih sredstava plaćanja od fizičkih osoba preko ovlaštenih mjenjača.

Ostale transakcije HNB-a obuhvaćaju kupnju i prodaju stranih sredstava plaćanja koje HNB obavlja u ime drugih.

Tablica H3: Platna bilanca – primarni i sekundarni dohodak^a
u milijunima eura

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016. ^b	2017.		
						1. tr. ^b	2. tr. ^b	3. tr. ^c
Primarni dohodak	-1.459,9	-891,0	-863,5	-288,1	-1.527,7	-257,1	-417,3	-321,9
1. Naknade zaposlenima	711,4	713,7	716,9	899,1	956,3	215,0	260,0	320,7
1.1. Prihodi	750,0	758,7	750,1	928,5	975,5	218,6	265,1	326,2
1.2. Rashodi	38,6	45,1	33,2	29,3	19,3	3,6	5,1	5,5
2. Dohodak od izravnih ulaganja	-1.008,8	-587,9	-459,2	-45,4	-1.523,0	-230,8	-468,7	-473,0
2.1. Prihodi	-22,0	-113,3	-155,0	-202,6	-15,6	51,1	54,9	74,4
2.1.1. Dividende i povlačenja dobiti iz kvazidruštava	29,0	26,5	27,7	31,7	40,1	16,8	27,7	7,8
2.1.2. Zadržana dobit	-70,8	-163,5	-212,0	-263,2	-78,3	29,4	23,4	63,1
2.1.3. Dohodak od dužničkih odnosa (kamate)	19,8	23,7	29,3	29,0	22,6	4,8	3,7	3,5
2.2. Rashodi	986,8	474,6	304,2	-157,2	1.507,4	282,0	523,6	547,4
2.2.1. Dividende i povlačenja dobiti iz kvazidruštava	542,1	598,0	327,9	462,0	258,4	94,0	457,0	24,4
2.2.2. Zadržana dobit	255,3	-297,5	-187,8	-793,3	1.102,6	144,7	25,0	478,1
2.2.3. Dohodak od dužničkih odnosa (kamate)	189,4	174,1	164,1	174,2	146,4	43,2	41,5	45,0
3. Dohodak od portfeljnih ulaganja	-495,4	-611,2	-691,3	-770,8	-742,7	-202,1	-178,0	-141,6
3.1. Prihodi	35,7	43,0	46,3	53,3	67,1	9,2	18,4	23,5
3.2. Rashodi	531,0	654,3	737,6	824,1	809,8	211,3	196,5	165,1
4. Dohodak od ostalih ulaganja	-816,1	-537,9	-564,5	-495,7	-334,8	-62,4	-54,4	-53,4
4.1. Prihodi	50,4	43,6	42,4	36,0	32,8	7,3	7,2	5,3
4.2. Rashodi	866,5	581,5	606,9	531,8	367,6	69,7	61,6	58,8
5. Dohodak od međunarodnih pričuva	148,9	132,4	134,6	124,7	116,6	23,2	23,7	25,4
5.1. Prihodi	148,9	132,4	134,6	124,7	116,6	23,2	23,7	25,4
5.2. Rashodi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sekundarni dohodak	1.215,6	1.136,6	896,2	1.276,8	1.353,2	366,8	544,3	388,2
1. Opća država	-99,9	-265,6	-552,3	-507,5	-475,1	-109,9	-32,5	-79,6
1.1. Prihodi	211,5	254,0	183,5	168,5	250,7	66,3	162,7	87,2
1.2. Rashodi	311,4	519,6	735,8	676,0	725,8	176,3	195,2	166,8
2. Ostali sektori	1.315,5	1.402,2	1.448,5	1.784,3	1.828,4	476,7	576,8	467,9
2.1. Prihodi	1.593,4	1.662,5	1.743,9	2.115,9	2.171,2	568,2	655,0	564,1
2.2. Rashodi	277,8	260,3	295,4	331,5	342,8	91,4	78,2	96,2

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Revidirani podaci. ^c Preliminarni podaci

Tako je za 2008. godinu procijenjen koeficijent od 4,1%, u 2009. 4,4%, a u 2010. 4,7%. Za svaku iduću godinu podatak se na isti način ponovno procjenjuje. Ovdje treba reći da primjenom priručnika BPM6 popravci robe više nisu dio uvoza i izvoza robe, već postaju dijelom računa usluga. U tom smislu serija podataka od 2000. godine također je rekonstruirana na taj način. Tretman goriva i ostale robe koja čini opskrbu stranih prijevoznih sredstava u Hrvatskoj ili domaćih prijevoznih sredstava u inozemstvu ostaje nepromijenjen, odnosno sadržan je u uvozu i izvozu robe.

Od 1999., na osnovi rezultata Istraživanja o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu, stavka izvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe prodane stranim putnicima i turistima i iznesene iz Republike Hrvatske, a stavka uvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe koju su hrvatski građani osobno uvezli iz susjednih zemalja (troškovi za tzv. šoping). Ovakav tretman također je usklađen s priručnikom BPM6.

Treba isto tako reći da, za razliku od priručnika BPM5, serija podataka počevši od 2000. godine, koja slijedi metodologiju propisanu priručnikom BPM6, obuhvaća samo robu kod koje dolazi do promjene vlasništva između rezidenta i nerezidenta. Drugim riječima, roba koja se uvozi i izvozi s motivom dorade, obrade ili oplemenjivanja nije više predmet robne razmjene u

platnoj bilanci. Počevši s 2014. godinom, uvoz i izvoz robe koja je predmet prekograničnog oplemenjivanja HNB prati posebnim statističkim istraživanjem budući da takvu robu, koja nije promijenila vlasništvo, za potrebe platne bilance treba isključiti iz podataka Državnog zavoda za statistiku o ostvorenoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom. Rezultati ovoga statističkog istraživanja uspoređuju se i nadopunjuju podacima Državnog zavoda za statistiku o uvozu i izvozu robe radi oplemenjivanja bez promjene vlasništva. Nadalje, vrijednost robe kod koje nije došlo do promjene vlasništva između rezidenata i nerezidenata (tzv. kvazitransit) također se isključuje iz podataka DZS-a o ostvorenoj robnoj razmjeni RH s inozemstvom. Osim toga, u uvoz i izvoz robe uključuju se transakcije između rezidenata i nerezidenata obavljene na teritoriju RH, pri kojima roba nije prešla državnu granicu.

BPM6 donosi promjene u tretmanu osobne imovine koju sa sobom nose osobe koje mijenjaju rezidentnost. Takva vrsta prijenosa robe prema BPM6 ne uključuje se više u platnu bilancu vodeći se kriterijem da nad robom nije došlo do promjene vlasništva. Prema BPM5 to se evidentiralo kao uvoz/izvoz robe i kapitalni transfer.

Prema BPM5 preprodaja robe prikazivala se u platnoj bilanci na neto načelu, unutar Ostalih poslovnih usluga. Primjenom

priručnika BPM6 prikazuje se na bruto načelu unutar računa robe, kao zasebna stavka. Uključuje vrijednost robe kojom se trguje, a koja ne prelazi carinsku granicu zemlje trgovca, već se kupi, a zatim proda negdje u inozemstvu. Tako se kupnja robe prikazuje kao negativan izvoz zemlje u kojoj je trgovac rezident, a prodaja robe kao izvoz s pozitivnim predznakom. Moguće je da neto izvoz robe po ovoj osnovi za neko razdoblje bude negativan. Preprodaja robe iskazuje se po transakcijskim cijenama, a ne po fob vrijednosti, i to samo u zemlji čiji je trgovac rezident. Od 1. siječnja 2011. neto vrijednost, odnosno provizija i druge zarade od preprodaje robe, prikuplja se putem statističkog istraživanja o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom. Budući da BPM6 preporučuje prikazivanje bruto vrijednosti, anketni upitnik ovog istraživanja prilagođen je počevši s 2014. godinom bruto osnovi.

U BPM6 naglašena je važnost prikazivanja nemonetarnog zlata odvojeno od ostale robe zbog posebne uloge te robe na financijskom tržištu.

Na računu usluga zasebno se vode usluge prijevoza, putovanja – turizma i ostale usluge. Prihodi i rashodi s osnove usluga prijevoza u razdoblju od 1993. do 1998. preuzimani su iz evidencije platnog prometa s inozemstvom. Počevši od 1999. godine, prihodi i rashodi s osnove prijevoza robe i putnika, kao i vrijednost pratećih usluga, koji zajedno čine ukupnu vrijednost tih usluga, sastavljaju se na osnovi rezultata Statističkog istraživanja o uslugama u međunarodnom prijevozu, što ga provodi HNB. Zbog izrazito velike populacije cestovnih prijevoznika prihodi i rashodi s osnove teretnoga cestovnog prijevoza ne preuzimaju se iz tog istraživanja, nego se sastavljaju upotrebom podataka o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom. Počevši od siječnja 2011., zbog ukidanja evidencije platnog prometa s inozemstvom, ova stavka sastavlja se na osnovi Istraživanja o transportu DZS-a i procjenama Udruge cestovnih teretnih prijevoznika. Rashodi teretnoga prijevoza jednaki su troškovima prijevoza i osiguranja koji se odnose na uvoz robe koji pripada nezidentima, a koji se procjenjuje na osnovi svodenja vrijednosti uvoza prema paritetu cif na vrijednost uvoza prema paritetu fob.

Prihodi od usluga pruženih stranim putnicima i turistima, kao i rashodi koje su domaći putnici i turisti imali u inozemstvu, prikazuju se na poziciji Putovanja – turizam. U razdoblju od 1993. do 1998. ta se pozicija procjenjivala upotrebom različitih izvora podataka koji nisu osiguravali potpuni obuhvat u skladu s preporučenom metodologijom, pa je stoga Hrvatska narodna banka od druge polovine 1998. godine počela provoditi Istraživanje o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu i koristiti se njegovim rezultatima pri kompilaciji stavki na poziciji Putovanja – turizam. Od početka 1999. rezultati tog istraživanja, koje se zasniva na anketiranju putnika (stratificirani uzorak) na graničnim prijelazima, kombiniraju se s podacima Ministarstva unutarnjih poslova i Državnog zavoda za statistiku o broju stranih i domaćih putnika te s podacima o distribuciji stranih putnika prema državama iz priopćenja o turizmu Državnog zavoda za statistiku kako bi se procijenile odgovarajuće stavke platne bilance. Počevši od prvog tromjesečja 2012., platnobilančni podaci o prihodima od usluga pruženima stranim putnicima i turistima ne izvode se standardnom metodološkom kombinacijom fizičkih pokazatelja i ocijenjene prosječne potrošnje iz Ankete o potrošnji stranih putnika, već se temelje na kombinaciji ocijenjene razine turističke potrošnje u 2011. godini i ekonometrijski izvedenog indikatora koji čini prvu glavnu komponentu skupa varijabla za koje se pretpostavlja da prate dinamiku prihoda od turizma (dolasci i noćenja stranih turista, broj stranih putnika na graničnim prijelazima, ukupna potrošnja turista prema istraživanju HNB-a, broj zaposlenih u djelatnostima pružanja usluga smještaja te pripreme i usluživanja hrane,

prihodi hotela i restorana, indeks potrošačkih cijena ugostiteljskih usluga, realni indeks prometa u trgovini na malo, gotov novac izvan banaka, vrijednost transakcija po inozemnim platnim karticama, promet banaka s fizičkim osobama na deviznom tržištu, industrijska proizvodnja EU-28).

Pozicija Ostale usluge sastavlja se upotrebom različitih izvora podataka: osim prihoda i rashoda koji se odnose na usluge osiguranja te komunikacijske i građevinske usluge, koji se od 2001. utvrđuju uz pomoć specijaliziranih statističkih istraživanja HNB-a, vrijednosti svih ostalih usluga preuzimale su se iz statistike ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010., kada je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, za procjenu pozicije Ostale usluge, koja uključuje 30 različitih vrsta usluga čija je podjela propisana 6. izdanjem MMF-ova Priručnika za platnu bilancu (engl. *Balance of Payments Manual, 6th edition*), primjenjuje se jedinstveno statističko istraživanje. To istraživanje uključuje i komunikacijske usluge, čime se istodobno ukida posebno istraživanje o komunikacijskim uslugama, dok se usluge osiguranja i građevinske usluge i dalje prate zasebnim istraživanjima.

Nakon prelaska na priručnik BPM6 račun usluga obuhvaća i proizvođačke usluge na robi koja je u tuđem vlasništvu čiji najvažniji dio čini oplemenjivanje robe. Osim usluge oplemenjivanja, tu su još i usluge slaganja, etiketiranja, pakiranja i slično, koje obavljaju subjekti koji nisu vlasnici robe. Prema BPM6 u platnu bilancu uključuje se samo neto vrijednost usluge koja uključuje naknadu koja se veže za doradu, a ne i vrijednost doradene robe. Ovakve usluge prate se u sklopu Istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom (US-PB) počevši od 2011. godine, a 2014. uvedeno je posebno statističko istraživanje radi praćenja uvoza i izvoza robe s motivom dorade i oplemenjivanja te pripadajućih usluga koje iz toga proizlaze. Za identificiranje tvrtki koje primaju/pružaju usluge oplemenjivanja koriste se podaci DZS-a o robnom uvozu i izvozu.

Početkom primjene BPM6 usluge popravaka i održavanja robe uključuju se u stavku "Usluge", odnosno prestaju biti dijelom računa robe. Ovakve usluge od 2011. godine posebno se prate u sklopu Statističkog istraživanja o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom.

Kod financijskih usluga novost koju donosi priručnik BPM6 jest uključivanje posredno mjerene naknade za uslugu financijskog posredovanja (engl. *financial intermediation services indirectly measured – FISIM*), što znači da se jedan dio dohotka od ulaganja reklasificira iz Primarnog dohotka na Usluge. Radi se o onom dijelu dohotka koji financijske institucije zarađuju iznad tzv. referentne kamatne stope. Referentna kamatna stopa je stopa koja u sebi ne sadržava element pružene usluge klijentima, a kao prikladna primjenjuje se stopa za međubankovno kreditiranje. Kod kredita FISIM je razlika između kamata na kredite i troška sredstava izračunatog na temelju referentne kamatne stope. Kod depozita FISIM je razlika između kamata izračunatih na temelju referentne kamatne stope i kamata koje se plaćaju deponentima. BPM6 u obzir uzima samo FISIM kod financijskih društava i samo na instrumente kredita i depozita u njihovim bilancama (fondovi novčanog tržišta i investicijski fondovi ne proizvode FISIM). U našem slučaju FISIM je u potpunosti izračunat prema međunarodno propisanoj metodologiji.

Od ostalih promjena koje donosi BPM6 poštanske i kurirske usluge reklasificiraju se iz komunikacijskih usluga u usluge prijevoza (načelo vrednovanja ne mijenja se), a telekomunikacijske usluge postaju dijelom Telekomunikacijskih, računalnih i informacijskih usluga, također bez promjene načela vrednovanja. Isto tako, usluge preprodaje robe (engl. *merchandising*) uklanjaju se iz ovog dijela te se ovi poslovi na bruto osnovi uključuju u stavku Roba.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016. ^c	2017.		
						1. tr. ^c	2. tr. ^c	3. tr. ^d
2.3.4.1.2. Otplate	4.962,7	4.837,1	4.397,7	4.007,4	4.637,5	602,5	1.254,9	830,3
2.3.4.2. Kratkoročni krediti	518,2	58,6	346,7	105,5	104,8	119,2	34,4	16,6
2.4. Trgovinski krediti	337,3	155,1	14,0	80,7	487,6	-26,3	224,0	242,9
2.4.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.2. Ostali sektori	337,3	155,1	14,0	80,7	487,6	-26,3	224,0	242,9
2.4.2.1. Dugoročni krediti	-34,9	-7,7	-11,4	40,9	172,1	13,6	2,6	11,9
2.4.2.2. Kratkoročni krediti	372,3	162,9	25,4	39,8	315,5	-39,9	221,4	231,1
2.5. Ostale obveze	-111,4	33,6	323,0	-205,0	-50,7	-74,7	-138,9	-7,0
2.6. Posebna prava vučenja (SDR)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država.

^c Revidirani podaci ^d Preliminarni podaci

Na računu dohotka transakcije se raspoređuju u četiri osnovne skupine. Račun dohotka primjenom priručnika BPM6 promijenjen je naziv u Primarni dohodak.

Stavka Naknade zaposlenima sastavlja se na osnovi ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010., kada je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011., ova pozicija na strani prihoda procjenjuje se modelom koji se zasniva na agregiranim podacima banaka o priljevima fizičkih osoba rezidenata od nerezidenata. Na strani rashoda rabe se postojeća istraživanja o uslugama koja u sebi sadržavaju dio koji se odnosi na naknade zaposlenicima isplaćene nerezidentima te posebno istraživanje o dohocima isplaćenima nerezidentima za institucije koje nisu uključene u uzorak za istraživanje o uslugama.

Dohoci od izravnih ulaganja, portfeljnih ulaganja odnosno ostalih ulaganja prikazuju se odvojeno. Unutar dohotka od izravnih ulaganja, koji se izračunava na osnovi Statističkog istraživanja Hrvatske narodne banke o izravnim i ostalim vlasničkim ulaganjima, posebno se iskazuje podatak o zadržanoj dobiti. Za razliku od podataka o dividendama, podatak o zadržanoj dobiti ne postoji za razdoblje od 1993. do 1996. jer se tada nije posebno iskazivao. Od prvog tromjesečja 2009. statističko praćenje zadržane dobiti usklađeno je s međunarodnim standardima, a svodi se na evidentiranje zadržane dobiti na tromjesečnoj osnovi, u razdoblju u kojem je dobit ostvarena. Prije toga zadržana dobit bila je evidentirana u mjesecu u kojem je donesena odluka o raspodjeli dobiti za prethodnu poslovnu godinu te se tako temeljila na dobiti ostvarenoj prethodne godine. Na osnovi statističkih podataka o dužničkim odnosima s inozemstvom, počevši od 1997., dohodak od izravnih ulaganja uključuje i podatke o kamatama za kreditne odnose između vlasnički izravno povezanih rezidenata i nerezidenata. Novost kod priručnika BPM6 jest da razlikuje dohodak od tri tipa izravnih ulaganja. To su:

- ulaganje izravnog investitora u subjekt izravnog ulaganja
- obratno ulaganje (odnosi se na obveze izravnog investitora prema subjektu izravnog ulaganja te na potraživanja subjekta izravnog ulaganja svoga izravnog investitora)
- ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća (tokovi dohotka od ulaganja između svih poduzeća koja imaju istoga izravnog investitora).

Pritom treba imati na umu da dividende, povlačenja dohotka kvazidruštava, kamate i sl. mogu biti sadržani u bilo kojem od prethodno navedenih tipova dohotka od ulaganja. Zadržanih zarada nema kod obratnih ulaganja, kao ni kod ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća jer nije ispunjen kriterij za 10% vlasništva.

Priručnik BPM6 donosi pojam superdividenda. Superdividende se opisuju kao isplate dioničarima koje nisu rezultat redovitih poslovnih aktivnosti tijekom poslovne godine za koju se isplaćuju redovne dividende. Superdividende se najbliže mogu približiti definiciji isplata dioničarima na teret zadržanih dobiti prethodnih godina. Takve isplate treba evidentirati kao povlačenje vlasničkog ulaganja, a ne u sklopu evidentiranja primarnog dohotka. To načelo kod nas vrijedi već duže vrijeme tako da primjenom priručnika BPM6 nije došlo do promjene statističkog tretmana takvih isplata.

Dohodak od vlasničkih portfeljnih ulaganja sastavlja se na osnovi istog istraživanja, dok se podaci o dohotku od dužničkih portfeljnih ulaganja sastavljaju od 1999. na osnovi evidencije kreditnih odnosa s inozemstvom, koja obuhvaća i evidenciju dohotka koja se odnosi na dužničke vrijednosne papire u vlasništvu nerezidenata. Dohodak od ostalih ulaganja obuhvaća obračun kamata prema evidenciji kreditnih odnosa s inozemstvom. Valja spomenuti da je u 2007. došlo do promjene metodologije u dijelu koji se odnosi na evidenciju dohotka od dužničkih ulaganja, i to tako da je uvedeno evidentiranje dohotka na obračunskom načelu. Znači da se dohodak od dužničkih ulaganja odnosno kamate evidentiraju u trenutku njihova obračuna, a ne dospijeća odnosno naplate. U tom smislu došlo je i do revizije podataka od 1999. do 2006. godine. Novost u priručniku BPM6 jest iskazivanje dohotka od ulaganja u investicijske fondove – dividende i zadržane zarade, s protustavkom na financijskom računu. Tako se i u ovom dijelu uvodi načelo stečenog dohotka. Takav se dohodak još uvijek ne procjenjuje zbog nedostatka svih potrebnih podataka. Dohodak od vlasničkih vrijednosnih papira prema metodologiji i dalje uključuje samo dividende, dok procjena zadržane dobiti za ovaj dio dohotka nije predviđena.

Prema BPM6 kamate se prikazuju bez FISIM-a, dok se vrijednost FISIM-a prikazuje u sklopu financijskih usluga. Dohodak od pričuva se prema BPM6 prikazuje posebno, a prema BPM5 bio je prikazan unutar dohotka od ostalih ulaganja.

Sekundarni dohodak (prema priručniku BPM5 Tekući transferi) prikazuje se odvojeno za sektor opće države i za ostale sektore.

Evidencija platnog prometa s inozemstvom bila je glavni izvor podataka o tekućim transferima za oba sektora sve do kraja 2010., kada je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, transferi sektora opće države evidentiraju se na osnovi podataka Ministarstva financija i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u slučaju mirovina isplaćenih nerezidentima. Osim poreza i trošarina, mirovina te novčanih pomoći i darova, koji su uključeni u tekuće transfere

stavka, već postaju dijelom osobnih transfera zajedno s ostalim osobnim transferima. Kapitalni račun u dijelu koji se odnosi na kapitalne transfere zasniva se na evidenciji platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010. Od početka 2011. za sastavljanje računa kapitalnih transfera koriste se podaci Ministarstva financija i podaci istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom. Podaci o eventualnim oprostima dugovanja također su dio kapitalnog računa. Prema priručniku BPM6 rezultati procesa istraživanja i razvoja kao što su patenti i izdavačka prava više se ne smatraju neproizvodnom imovinom, pa se ni njihova kupoprodaja ne prikazuje na kapitalnom računu, već na poziciji usluge istraživanja i razvoja na tekućem računu. Također, prekogranično kretanje imovine i obveza osoba koje mijenjaju rezidentnost ne prikazuje se više kao transfer migranata u sklopu kapitalnih transfera te prestaje uopće biti platnobilančna transakcija. Ako se radi o financijskoj imovini, ona se evidentira u sklopu ostalih prilagodba.

Inozemna izravna ulaganja obuhvaćaju vlasnička ulaganja, zadržanu dobit i dužničke odnose između vlasnički povezanih rezidenata i nerezidenata. Izravna vlasnička ulaganja jesu ulaganja kojima strani vlasnik stječe najmanje 10% udjela u temeljnom kapitalu trgovačkog društva, bez obzira na to je li riječ o ulaganju rezidenta u inozemstvo ili nerezidenta u hrvatske rezidente. Istraživanje Hrvatske narodne banke o inozemnim izravnim ulaganjima započelo je 1997., kada su poduzeća obuhvaćena istraživanjem dostavila i podatke o izravnim vlasničkim ulaganjima za razdoblje od 1993. do 1996. godine. Za isto razdoblje ne postoje podaci o zadržanoj dobiti i ostalom kapitalu izravnih ulaganja u koji se klasificiraju svi dužnički odnosi između povezanih rezidenata i nerezidenata (osim za bankarski sektor) i koji su postali dostupni tek nakon početka provođenja spomenutog istraživanja. Od 1999. podaci o dužničkim odnosima unutar izravnih ulaganja prikupljaju se na osnovi evidencije dužničkih odnosa s inozemstvom. Od 2007. godine pokrenuto je istraživanje o kupoprodaji nekretnina na teritoriju Republike Hrvatske od strane nerezidenata. Obveznici izvješćivanja jesu javni bilježnici koji u svojem redovitom poslovanju saznavaju za takve transakcije. Podaci o kupoprodaji nekretnina od strane hrvatskih rezidenata u inozemstvu prikupljaju se u sklopu sustava platnog prometa s inozemstvom sve do njegova ukidanja krajem 2010. godine. Od 2011. podaci o kupoprodaji nekretnina od strane hrvatskih nerezidenata u inozemstvu prikupljaju se na temelju Prijave o prometu nekretnina u inozemstvu. Te su kupoprodaje također dio izravnih ulaganja.

Kod priručnika BPM6 najvažnija promjena svodi se na način prezentacije – izravna ulaganja više se ne klasificiraju po tzv. smjeru ulaganja (engl. *directional principle*) na izravna ulaganja u zemlju i inozemstvo s dodatnom podjelom na "Claims" i "Liabilities", već se prema BPM6 rabi tzv. načelo imovine/obveza (engl. *assets/liabilities principle*), isto ono koje se već godinama primjenjuje na ostale funkcionalne kategorije na financijskom računu (portfeljna, ostala ulaganja i financijski derivati).

Nadalje, izravna ulaganja prema BPM6 dodatno se dijele:

- na izravna ulaganja u poduzeće izravnog ulaganja
- na ulaganja u izravnog ulagača (obratno ulaganje, engl. *reverse investment*)
- na ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća.

Kod tzv. obratnih ulaganja originalni primatelj izravnog ulaganja obavi vlasničko ulaganje u svog ulagatelja, ali koje mora rezultirati vlasničkim udjelom manjim od 10% jer se inače stvara novo izravno ulaganje. Također, uključuje i dužnička ulaganja s obratnim smjerom. Ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća jesu vlasnička ulaganja između poduzeća koja su neizravno vlasnički povezana, također do 10% udjela u vlasništvu, ili dužnička ulaganja između takvih poduzeća. Za dio ulaganja

između horizontalno povezanih poduzeća treba reći da se ta vrsta ulaganja identificira u sklopu statistike inozemnog duga od 2009. godine. Od 2014. uvedena je mogućnost identificiranja takvih ulaganja i u sklopu Istraživanja o izravnim i ostalim vlasničkim ulaganjima.

Prema BPM6 svi se dužnički odnosi između dva povezana financijska posrednika tretiraju jednako – izvan izravnih ulaganja odnosno unutar ostalih ili portfeljnih ulaganja. Priručnik BPM5 transakcije s obilježjem tzv. stalnog duga (engl. *permanent debt*) klasificirao je u izravna ulaganja.

BPM6 uvodi pojam *kvazidruštva* koji se odnosi na poduzeća koja proizvode dobra i usluge u stranom gospodarstvu, ali nemaju uspostavljenu zasebnu pravnu osobnost u tom gospodarstvu. Tipovi su kvazidruštava: podružnice, fiktivne rezidentne institucionalne jedinice, multiteritorijalna poduzeća, zajednička ulaganja, partnerstva i sl. U našem slučaju podružnice se u sklopu izravnih ulaganja posebno prate od 2005. godine. Zbog detektiranih ulaganja naših rezidenata u inozemstvu koja se ne realiziraju preko osnovanog poduzeća ili podružnice, već na temelju ugovora s karakteristikama zajedničkog ulaganja, ovaj se oblik također statistički prati od 2014. godine.

Podaci o portfeljnim vlasničkim ulaganjima prikupljaju se iz istog izvora kao i podaci o izravnim vlasničkim ulaganjima. Portfeljna dužnička ulaganja obuhvaćaju sva ulaganja u kratkoročne i dugoročne dužničke vrijednosne papire koja se ne mogu klasificirati u izravna ulaganja. U razdoblju od 1997. do 1998. ti su se podaci prikupljali istraživanjem Hrvatske narodne banke o izravnim i portfeljnim ulaganjima, dok se od 1999. godine uzimaju podaci o dužničkim odnosima s inozemstvom i podaci monetarne statistike za ulaganja banaka. Počevši od 2002. godine, ova se pozicija sastavlja i za investicijske fondove, a od 2004. i za mirovinske fondove. Počevši od 2009., za nadopunu ovih pozicija upotrebljava se i statistika o trgovini vlasničkim i dužničkim vrijednosnim papirima koju dostavljaju Središnje klirinško depozitarno društvo, kreditne institucije i investicijska društva koja obavljaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima. Tim podacima nadopunjuju se portfeljna ulaganja u onim dijelovima koji nisu potpuno pokriveni postojećim istraživanjima. Podaci za godine od 2006. do 2009. također su revidirani. Tako su, počevši od 2006., u platnu bilancu uključeni podaci o dužničkim vrijednosnim papirima domaćih izdavatelja kojima na domaćem tržištu trguju nerezidenti (portfeljna ulaganja, dužnički vrijednosni papiri na strani obveza). Kako je ovdje riječ o dužničkim vrijednosnim papirima domaćih izdavatelja kojima trguju nerezidenti, stanje ovakvog portfelja na određeni dan znači uvećanje inozemnog duga iako su papiri izdani na domaćem tržištu. Treba napomenuti da se ovakvo načelo već primjenjuje kod vrijednosnih papira naših rezidenata izdanih u inozemstvu, gdje se iznos na ovaj način generiranog duga umanjuje za dio koji otuče rezidenti.

Prema BPM6 vlasnički kapital koji nije u obliku vrijednosnih papira ne uključuje se u portfeljna nego u izravna ili ostala ulaganja, ovisno o tome je li riječ o udjelima većima ili manjima od 10%. Reinvestirana dobit u investicijskom fondu posebno bi se trebala iskazivati u sklopu portfeljnih ulaganja. Neraspodijeljena dobit u investicijskim fondovima tretira se kao obveza prema vlasnicima udjela, a zatim kao reinvestiranje u fond. Stavka reinvestirane dobiti na financijskom računu (engl. *Equity and investment fund shares, Other financial corporations*) odgovara stavci reinvestirane dobiti investicijskog fonda na računu primarnog dohotka. Praćenja ovakve vrste dohotka još uvijek su u pripremi.

Od prvog tromjesečja 2010. u platnu bilancu uključene su transakcije koje proizlaze iz zaključenih ugovora s obilježjima financijskih derivata. Izvještajne institucije jesu poslovne banke i druge financijske institucije, a od četvrtog tromjesečja 2012.

izvještajna populacija proširena je i na nefinancijske institucije, koje u ovakve poslove ulaze najčešće radi zaštite od promjene tržišnih uvjeta.

Ostala ulaganja obuhvaćaju sva ostala nespomenuta dužnička ulaganja, osim ulaganja koja čine međunarodne pričuve. Ostala se ulaganja klasificiraju prema instrumentima, ročnosti i sektorima.

Osim toga, u sklopu ostalih ulaganja priručnik BPM6 donosi poziciju Ostala vlasnička ulaganja, koja podrazumijeva vlasnička ulaganja koja ne zadovoljavaju kriterije za izravno, portfeljno ulaganje ili međunarodne pričuve. Ostala vlasnička ulaganja nikad nisu u obliku vrijednosnih papira pa ih po tome razlikujemo od portfeljnih ulaganja. Budući da sudjelovanje u kapitalu međunarodnih organizacija nije u obliku vrijednosnih papira, klasificira se kao ostala vlasnička ulaganja. U većini slučajeva kapital u kvazidruštva, npr. u podružnicama ili fiktivnim jedinicama za vlasništvo nekretnina i prirodnih resursa, uključen je u izravna ulaganja, ali ako je udio u vlasništvu manji od 10%, onda je uključen u kategoriju ostalih vlasničkih ulaganja.

Pozicija Valuta i depoziti pokazuje potraživanja rezidenata od inozemstva za stranu efektivu i depozite koji se nalaze u stranim bankama, kao i obveze hrvatskih banaka za depozite u vlasništvu nerezidenata. Izvor podataka za sektore opće države i drugih monetarnih financijskih institucija jest monetarna statistika, iz koje se na osnovi podataka o stanjima i valutnoj strukturi inozemne aktive i pasive procjenjuju transakcije iz kojih je uklonjen utjecaj tečaja. U razdoblju od 1993. do 1998. podaci o potraživanjima ostalih sektora na ovoj poziciji kompilirali su se na osnovi procjene Hrvatske narodne banke koja se zasnivala na dijelu neto deviznog priljeva stanovništva koji nije klasificiran u tekuće transfere. Od 1999. godine ova pozicija sadržava samo podatke prema tromjesečnim podacima Banke za međunarodne namire, a podaci za četvrto tromjesečje 2001. i prva dva tromjesečja 2002. odnose se i na učinak promjene valuta država članica EMU-a u euro. Podaci za četvrto tromjesečje 2008. upotpunjeni su procjenom povlačenja valute i depozita iz financijskog sustava prouzročenih strahom od učinka svjetske financijske krize.

Kreditni koje su rezidenti odobrili nerezidentima, odnosno inozemni krediti kojima se koriste rezidenti, a odobrili su ih nerezidenti, a koji se ne mogu svrstati u izravna ulaganja ili u trgovinske kredite, svrstani su prema institucionalnim sektorima i ročnosti u odgovarajuće pozicije ostalih ulaganja. Izvor je podataka tih pozicija evidencija Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom.

Trgovinski krediti u razdoblju od 1996. do 2002. obuhvaćaju procjenu Hrvatske narodne banke za avansna plaćanja i odgode plaćanja koja je napravljena na osnovi uzorka najvećih i velikih uvoznika i izvoznika. Podaci o avansima procjenjuju se od 1996.,

a podaci o kratkoročnim odgodama plaćanja (najprije do 90 dana, zatim do 150 dana, a danas od 8 dana do 1 godine) prikupljaju se od 1999. godine. Od 2003. to je istraživanje zamijenjeno novim istraživanjem, a podatke za njega obvezna su dostavljati izabrana poduzeća bez obzira na svoju veličinu (stratificirani uzorak). Podaci o odgodama plaćanja s originalnim dospijućem dužim od godine dana preuzimaju se iz evidencije Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom.

Pozicija Ostala ulaganja – Ostala potraživanja i obveze obuhvaća ostala potraživanja i obveze koje nisu uključene u trgovačke kredite i ostale financijske instrumente, između ostalog uključuje prijevremeno plaćane premije i neisplaćene štete za neživotno osiguranje, potraživanja iz osiguranja po policama životnog osiguranja i mirovinskim shemama te provizije po standardiziranim garancijama (engl. *provision for calls under standardized guarantees*). Ova pozicija sastavlja se na temelju podataka koje dostavljaju osiguravajuća društva i uključuje promjene matematičke pričuve osiguranja života.

Novost u BPM6 jest tretman SDR-a. Alokacija SDR-a zemljama članicama MMF-a prikazuje se kao nastanak obveze primatelja u ostalim ulaganjima (pozicija SDR) s odgovarajućim unosom stavke SDR na poziciji pričuva. Ostala stjecanja i otpuštanja SDR-a prikazuju se kao transakcije pričuvama.

Sektorska podjela portfeljnih i ostalih ulaganja podrazumijeva sektorsku klasifikaciju rezidenata prema priručnicima ESA 2010 i SNA 2008 te je u potpunosti usklađena sa sektorskom klasifikacijom bruto inozemnog duga prema domaćim sektorima odnosno međunarodnom investicijskom pozicijom. Sektor opće države obuhvaća sektore središnje države, fondova socijalne sigurnosti i lokalne države. Sektor središnje banke obuhvaća Hrvatsku narodnu banku. Sektor drugih monetarnih financijskih institucija obuhvaća kreditne institucije i novčane fondove. Ostali domaći sektori obuhvaćaju sve financijske institucije i posrednike osim središnje banke i drugih monetarnih financijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), privatna i javna nefinancijska društva, neprofitne institucije i kućanstva, uključujući obrtnike.

U razdoblju od 1993. do 1998. procjena transakcija u pozicijama međunarodnih pričuva napravljena je tako da su promjene u originalnim valutama pretvorene u američke dolare primjenom prosječnih mjesečnih tečajeva valuta sadržanih u pričuvama. Promjene salda međunarodnih pričuva od 1999. godine izračunavaju se na osnovi računovodstvenih podataka Hrvatske narodne banke.

Od prvog tromjesečja 2013. za ovu poziciju uzimaju se podaci o ostvarenim transakcijama Direkcije za upravljanje međunarodnim pričuvama i deviznom likvidnošću Hrvatske narodne banke.

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka^a

na kraju razdoblja, u milijunima eura

Godina	Mjesec	Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke							Devizne pričuve banaka
		Ukupno	Posebna prava vučenja	Pričuvna pozicija u MMF-u	Zlato	Devize			
						Ukupno	Valuta i depoziti	Obveznice i zadužnice	
2001.	prosinac	5.333,6	122,9	0,2	-	5.210,5	3.469,7	1.740,7	4.056,0
2002.	prosinac	5.651,3	2,3	0,2	-	5.648,8	3.787,8	1.861,0	2.581,6
2003.	prosinac	6.554,1	0,7	0,2	-	6.553,2	3.346,0	3.207,2	3.927,1
2004.	prosinac	6.436,2	0,6	0,2	-	6.435,4	3.173,3	3.262,0	4.220,1
2005.	prosinac	7.438,4	0,9	0,2	-	7.437,3	3.834,5	3.602,8	2.938,4
2006.	prosinac	8.725,3	0,7	0,2	-	8.724,4	4.526,9	4.197,5	3.315,0
2007.	prosinac	9.307,4	0,8	0,2	-	9.306,5	4.533,9	4.772,5	4.388,9
2008.	prosinac	9.120,9	0,7	0,2	-	9.120,0	2.001,8	7.118,2	4.644,5
2009.	prosinac	10.375,8	331,7	0,2	-	10.043,9	2.641,4	7.402,6	4.293,9
2010.	prosinac	10.660,3	356,7	0,2	-	10.303,4	3.274,9	7.028,5	3.828,9
2011.	prosinac	11.194,9	360,7	0,2	-	10.834,0	2.730,7	8.103,2	3.463,7
2012.	prosinac	11.235,9	352,8	0,2	-	10.882,9	2.245,8	8.637,1	2.895,3
2013.	prosinac	12.907,5	340,6	0,2	-	12.566,7	3.717,9	8.848,8	2.756,6
2014.	prosinac	12.687,6	364,0	0,2	-	12.323,4	3.397,8	8.925,6	3.305,5
2015.	prosinac	13.706,6	387,6	0,3	-	13.318,8	4.848,0	8.470,8	3.371,7
2016.	prosinac	13.514,0	392,1	0,3	-	13.121,7	3.570,9	9.550,8	3.878,6
2017.	veljača	14.130,3	390,7	0,3	-	13.739,3	3.958,9	9.780,3	3.463,9
	ožujak	16.071,9	385,9	0,3	-	15.685,7	5.938,6	9.747,1	2.895,4
	travanj	14.410,4	383,9	0,3	-	14.026,2	4.431,6	9.594,6	3.080,6
	svibanj	14.119,5	378,5	0,3	-	13.740,7	4.184,9	9.555,8	2.846,3
	lipanj	14.027,8	372,3	0,3	-	13.655,2	3.952,1	9.703,1	2.965,1
	srpanj	14.667,1	366,9	0,3	-	14.299,9	4.595,4	9.704,6	3.485,8
	kolovoz	14.648,9	361,1	0,3	-	14.287,5	4.364,4	9.923,1	4.261,7
	rujan	14.954,2	366,8	0,3	-	14.587,2	4.617,0	9.970,1	4.317,6
	listopad	15.071,4	368,5	0,3	-	14.702,6	4.745,2	9.957,4	4.401,1
	studen	16.198,0	364,6	0,3	-	15.833,1	5.690,0	10.143,1	4.003,6
	prosinac	15.706,2	365,4	0,3	-	15.340,4	5.463,7	9.876,7	3.996,3
2018.	siječanj	16.227,7	358,3	0,3	-	15.869,1	6.005,7	9.863,4	3.390,8

^a Međunarodne pričuve Republike Hrvatske čine samo devizne pričuve HNB-a.

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka • Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke iskazuju se u skladu s Priručnikom za sastavljanje platne bilance (Međunarodni monetarni fond, 1993.) i uključuju ona potraživanja Hrvatske narodne banke od inozemstva koja se mogu rabiti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Međunarodne pričuve sastoje se od posebnih prava

vučenja, pričuvne pozicije u MMF-u, zlata, strane valute i depozita kod stranih banaka te obveznica i zadužnica.

Devizne pričuve banaka uključuju stranu valutu i depozite domaćih banaka kod stranih banaka. Te su devizne pričuve dopunska rezerva likvidnosti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja.

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune

indeksi, 2010. = 100

Godina	Mjesec	Nominalni efektivni tečaj kune	Realni efektivni tečaj kune; deflator		Realni efektivni tečaj kune ^b ; deflator	
			Indeks potrošačkih cijena	Indeks proizvođačkih cijena industrije ^c	Jedinični troškovi rada ^e u ukupnom gospodarstvu	Jedinični troškovi rada ^e u prerađivačkoj industriji
2001.	prosinac	105,54	108,56	109,46	121,68	155,68
2002.	prosinac	104,30	108,23	107,17	109,22	144,05
2003.	prosinac	104,44	108,85	106,90	112,78	137,78
2004.	prosinac	101,70	105,79	103,60	111,69	134,65
2005.	prosinac	101,42	104,27	103,21	107,49	122,76
2006.	prosinac	99,66	102,65	103,95	105,04	114,50
2007.	prosinac	98,25	99,44	101,21	99,73	106,59
2008.	prosinac	97,67	98,09	99,72	102,57	111,83
2009.	prosinac	97,19	97,30	97,80	98,67	105,52
2010.	prosinac	102,07	103,01	101,18	101,13	99,01
2011.	prosinac	103,68	105,73	101,86	103,90	102,77
2012.	prosinac	104,65	104,64	98,74	108,61	101,42
2013.	prosinac	104,34	105,38	100,32	111,92	102,62
2014.	prosinac	105,75	107,68	103,42	118,73	106,37
2015.	prosinac	106,90	110,06	106,20	122,46	113,97
2016.	prosinac	104,54	108,92	106,01	125,78	115,51
2017.	ožujak	102,81	107,24	105,61	125,42	111,89
	travanj	103,18	107,53	105,32		
	svibanj	102,64	107,07	105,40		
	lipanj	102,15	107,03	105,35	125,18	110,40
	srpanj	101,79	107,04	104,91		
	kolovoz	101,39	106,84	104,19		
	rujan	102,05	106,46	104,77	125,12 ^d	109,56 ^d
	listopad	102,76	106,95	105,64		
	studeni	103,28	107,52	105,25		
	prosinac	103,17	108,20	105,50 ^d		
2018.	siječanj	101,62	106,24 ^d			
	veljača	101,55				

^a Indeks proizvođačkih cijena industrije na ukupnom tržištu ^b Prikazane su vrijednosti tromjesečni podatak. ^c Jedinični trošak rada izračunat je kao omjer isplaćenih naknada po zaposleniku i produktivnosti rada (koja je izražena kao BDP po zaposlenom). ^d Preliminarni podaci
Napomena: Pri ažuriranju serija realnih efektivnih tečajeva kune može doći do promjene podataka za protekla razdoblja.

(predznak +) ili plaćanja (predznak –) koje rezultiraju iz međuvalutnih swapova između HNB-a i domaćih banaka (privremene prodaje ili privremene kupnje deviza). Ostalo (II. 3.) uključuje buduća plaćanja s osnove repo poslova s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Treći dio Predložka prikazuje ugovorene potencijalne neto devizne obveze Hrvatske narodne banke i središnje države koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Potencijalne devizne obveze (III. 1.) uključuju buduću otplatu glavnice i plaćanja kamata na inozemne kredite za koje jamči središnja država te stanje devizne obvezne pričuve banaka kod HNB-a (uključivanje devizne obvezne pričuve zasniva se na pretpostavkama da u budućnosti neće biti promjena stope ni promjena osnovice za obračun devizne pričuve, koja se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti, osim vlasničkih vrijednosnih papira banke te hibridnih i podređenih instrumenata). Neiskorišteni okvirni krediti prikazuju potencijalne priljeve (predznak +) ili odljeve (predznak –) koji bi nastali korištenjem tih kredita.

Četvrti dio Predložka prikazuje bilješke. Kratkoročni kunski dug s valutnom klauzulom (IV. a) prikazuje obveze na temelju

Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske, koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Založena imovina (IV. c) prikazuje oročene devizne depozite s ugovorenim dospeljem dužim od 3 mjeseca iz stavke I. B., koji također čine zalog. Repo poslovi s vrijednosnim papirima prikazuju vrijednost kolaterala koji su predmet repo poslova i obratnih repo poslova s vrijednosnim papirima, kao i način evidentiranja tih poslova u Predložku.

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune • Indeks nominalnoga efektivnog tečaja kune ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih nominalnih tečajeva kune prema odabranim valutama glavnih trgovinskih partnera. Valute glavnih trgovinskih partnera i njihovi ponderi određeni su na osnovi strukture uvoza i izvoza robe prerađivačke industrije, pri čemu ponderi odražavaju izravnu uvoznu konkurenciju, izravnu izvoznju konkurenciju i izvoznju konkurenciju na trećim tržištima (vidi Okvir 2. Biltena HNB-a broj 165, 2011.). Skupinu zemalja za formiranje indeksa efektivnih tečajeva kune čini 20 zemalja partnera, a to su: a) iz europodručja osam zemalja: Austrija, Belgija, Francuska, Njemačka, Italija, Nizozemska, Slovenija i Španjolska; b) iz EU-a, a izvan europodručja, pet zemalja: Češka, Mađarska, Poljska, Švedska i Velika Britanija te c) izvan EU-a sedam zemalja: Bosna i Hercegovina, Japan, Kina, SAD, Srbija,

	Bruto inozemni dug 30.11.17.	Trenutačno dospjeće/kašnjenja													
			4. tr. 2017. ^c	1. tr. 2018.	2. tr. 2018.	3. tr. 2018.	2017. ^c	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Ostalo	
Dugoročno	13.399,0	3.853,4	1.137,2	404,9	782,9	1.291,9	1.137,2	3.026,6	1.071,0	922,3	728,9	795,6	374,3	1.489,8	
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dužnički vrijednosni papiri	1.009,9	689,2	4,1	0,0	1,3	0,1	4,1	1,5	9,8	0,5	0,0	286,5	8,8	9,5	
Krediti	12.021,7	3.153,2	1.108,2	364,6	563,5	1.256,0	1.108,2	2.695,8	1.060,1	921,0	728,5	509,0	365,6	1.480,3	
Trgovački krediti	367,4	10,9	24,9	40,3	218,1	35,8	24,9	329,3	1,0	0,8	0,4	0,0	0,0	0,0	
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
5. Izravna ulaganja	6.137,4	348,2	662,0	336,6	651,6	532,6	662,0	2.084,6	517,0	789,5	474,2	171,9	114,4	975,5	
Dužničke obveze prema nerezidentnim izravnim ulagateljima	4.275,6	289,5	432,7	234,1	574,5	221,2	432,7	1.467,9	411,8	450,2	333,7	143,5	78,6	667,7	
Dužničke obveze prema nerezidentima u koje je izvršeno izravno ulaganje	297,4	29,5	42,4	4,2	35,8	18,9	42,4	133,7	15,9	14,7	4,9	12,1	3,9	40,2	
Dužničke obveze prema horizontalno povezanim poduzećima	1.564,4	29,1	187,0	98,4	41,2	292,5	187,0	482,9	89,2	324,6	135,7	16,3	32,0	267,6	
Ukupno	41.008,0	4.505,6	5.095,1	1.371,8	2.127,9	2.709,7	5.095,1	7.731,3	4.121,3	3.621,7	3.188,8	2.590,4	1.562,3	8.591,4	
Dodatak: Procjena plaćanja kamata			16,0	109,4	158,9	206,4	16,0	642,8	685,3	613,8	487,5	366,2	234,8	1.050,3	

^a Od 31. listopada 2014. podaci bruto inozemnog duga temelje se na novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Projekcija otplate bruto inozemnog duga uključuje projekciju otplate glavnice i obračunatih nedospjelih kamata. ^c Projekcije otplate za ovo tromjesečje i godinu odnose se na razdoblje od datuma stanja bruto duga do kraja navedenog tromjesečja odnosno godine.

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima • Tablica prikazuje stanje bruto inozemnog duga i projekciju otplate bruto duga te procijenjena plaćanja kamata po srednjem tečaju HNB-a na kraju razdoblja. Struktura tablice po sektorima, izvornom dospjeću i instrumentima slijedi strukturu Tablice H12. Za monetarne financijske institucije buduća plaćanja kamata procijenjena su na osnovi dostupnih podataka monetarne statistike o planu naplate kamata. Za ostale

sektore buduća plaćanja kamata procijenjena su na osnovi dostavljenih planova otplate i referentne kamatne stope koja vrijedi na izvještajni datum. Projekcija otplate obračunatih nedospjelih kamata, koje su sastavni dio bruto inozemnog duga, uvećava projekciju otplate glavnice u razdoblju dospjeća prve rate kamata te, posljedično, umanjuje iznose procijenjene prve otplate kamata.

	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015. XII.	2016. XII.	2017.				
						III.*	VI.*	IX.*	X.*	XI.
4.5. Kućanstva	206,7	175,9	155,8	136,0	118,4	115,9	115,2	113,6	109,9	109,6
Kratkoročno	5,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	5,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	201,3	175,8	155,8	136,0	118,4	115,9	115,2	113,6	109,9	109,6
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	201,3	175,8	155,8	136,0	118,4	115,9	115,2	113,6	109,9	109,6
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.6. Nefitne institucije koje služe kućanstvima	9,4	4,2	19,4	23,3	18,7	18,8	18,2	18,3	18,3	18,3
Kratkoročno	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	9,4	4,2	19,4	23,3	18,7	18,8	18,2	18,3	18,3	18,3
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	9,4	4,2	19,4	23,3	18,7	18,8	18,2	18,3	18,3	18,3
Trgovački kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno	17.320,3	16.317,1	16.102,1	16.254,8	15.141,2	14.998,1	14.459,4	14.214,9	14.271,3	14.199,3
Dodatak:										
1. Kašnjenja glavnice i kamata	1.290,7	1.509,3	1.686,1	1.710,0	1.775,8	1.742,6	4.343,0	4.197,9	4.136,9	4.150,1
Ostala javna financijska društva osim monetarnih financijskih institucija	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostala privatna financijska društva osim monetarnih financijskih institucija	33,1	33,3	35,6	36,8	37,2	34,1	35,8	35,7	35,0	34,2
Javna nefinancijska društva	40,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Privatna nefinancijska društva	1.217,5	1.475,9	1.650,5	1.673,1	1.738,5	1.708,4	4.307,2	4.162,1	4.101,8	4.115,9
Kućanstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nefitne institucije koje služe kućanstvima	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Kvazizravna ulaganja uključena u poziciju 4.2. Ostala privatna financijska društva osim monetarnih financijskih institucija^a	1.418,7	1.490,8	1.733,7	1.421,0	1.321,2	1.354,4	1.321,9	1.234,4	1.228,5	1.228,7

^a Od 31. listopada 2014. cijela serija podataka o bruto inozemnom dugu revidirana je na način da se temelji na novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država. ^c Kvazizravna ulaganja: Dug rezidenata sektora drugih financijskih posrednika prema nerezidentima istog sektora s kojima ujedno imaju zasnovan izravn vlasnički odnos, ali njihovi dužnički odnosi prema važećoj metodologiji nisu dijelom duga unutar izravnih ulaganja nego unutar ostalih sektora.

Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora •
 Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora prikazuje inozemne dugove svih financijskih institucija osim monetarnih financijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), javnih i privatnih nefinancijskih društava, neprofitnih institucija

koje služe kućanstvima te kućanstva, uključujući poslodavce i samozaposlene. Unutar svakog sektora podaci se razvrstavaju prema ugovorenom dospijeću, na kratkoročne i dugoročne dugove, te prema dužničkom instrumentu na osnovi kojega je nastala dužnička obveza.

sve financijske institucije i posrednike osim središnje banke i drugih monetarnih financijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), privatna i javna nefinancijska društva, neprofitne institucije i kućanstva, uključujući obrtnike.

Pozicije Portfeljna dužnička ulaganja kod Imovine i kod Obveza obuhvaćaju podatke o ulaganjima rezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali nerezidenti (imovina) i ulaganja nerezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali rezidenti (obveze). Podaci o tim ulaganjima zasnovani su na registru inozemnih kredita Hrvatske narodne banke i podacima monetarne statistike.

Podaci o portfeljnim vlasničkim i dužničkim ulaganjima upotpunjuju se podacima koje dostavljaju Središnje klirinško depozitarno društvo, kreditne institucije i investicijska društva koja obavljaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima, posebno u dijelu Imovine ostalih sektora.

Od prvog tromjesečja 2010. u platnu bilancu uključena su stanja pozicija zaključenih ugovora s obilježjima financijskih derivata. Izvještajne su institucije kreditne institucije i druge financijske institucije, a od četvrtog tromjesečja 2012. izvještajna populacija proširena je i na nefinancijska društva, koja u ovakve poslove ulaze najčešće radi zaštite od promjene tržišnih uvjeta.

U sklopu ostalih ulaganja priručnik BPM6 donosi poziciju Ostala vlasnička ulaganja, koja podrazumijeva vlasnička ulaganja koja ne zadovoljavaju kriterije za izravno, portfeljno ulaganje ili međunarodne pričuve. Ova pozicija uključuje i sudjelovanje u kapitalu međunarodnih organizacija.

Pozicija Ostala ulaganja – Valuta i depoziti kod Imovine pokazuje stanja ukupnih likvidnih deviznih sredstava kreditnih institucija ovlaštenih za poslovanje s inozemstvom umanjena za dio deviznih sredstava koja kreditne institucije deponiraju kao dio obvezne pričuve. Osim potraživanja kreditnih institucija od inozemstva, prikazana su i potraživanja sektora opće države od inozemstva. Izvor su podataka izvješća države i kreditnih

institucija. Za ostale sektore upotrebljavaju se tromjesečni podaci Banke za međunarodne namire. Pozicija Ostala ulaganja – Valuta i depoziti kod Obveza pokazuje stanja ukupnih deviznih i kunskih obveza prikazanih sektora prema inozemstvu na osnovi tekućih računa, oročenih depozita i depozita s otkaznim rokom, depozita po viđenju te depozitnog novca. Izvor su podataka izvješća kreditnih institucija.

Pozicije Ostala ulaganja – Krediti kod Imovine i kod Obveza obuhvaćaju podatke o odobrenim i primljenim kreditima između rezidenata i nerezidenata grupirane po sektorima. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Pozicije Ostala ulaganja – Trgovinski krediti kod Imovine i kod Obveza obuhvaćaju potraživanja spomenutih sektora od inozemstva i dugovanja spomenutih sektora inozemstvu s osnove trgovinskih kredita. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Pozicija Ostala ulaganja – Ostala vlasnička ulaganja obuhvaća vlasnička ulaganja koja nisu u obliku vrijednosnih papira. Uključuje vlasnička ulaganja u kvazidruštva, međunarodne organizacije i sl.

Pozicije Ostala ulaganja – Ostala imovina i Ostale obveze obuhvaćaju ostala potraživanja i obveze koji nisu uključeni u trgovačke kredite i ostale financijske instrumente.

Pozicija Ostala ulaganja – Posebna prava vučenja na strani obveza prikazuje stanje alociranih posebnih prava vučenja. Stanje ove pozicije povećano je na temelju opće alokacije iz kolovoza 2009. godine kada je Republici Hrvatskoj dodijeljen iznos od 270.652.208 XDR te je na osnovi posebne alokacije u rujnu iste godine dodijeljeno dodatnih 32.848.735 XDR.

Pozicija Međunarodne pričuve HNB-a sastavlja se na osnovi izvješća Direkcije računovodstva Hrvatske narodne banke koje sadržava podatke o njihovim stanjima i promjenama.

	2012.	2013. ^a	2014. ^a	2015. ^a	2016. ^a	2017.		
						1. tr. ^a	2. tr.	3. tr.
1.1.3. Socijalni doprinosi	37.846	37.149	38.671	39.778	40.807	....	....	....
1.1.4. Ostali tekući prihodi	21.400	27.055	24.419	22.847	23.440	....	....	....
1.1.5. Prihodi od prodaje	76	68	48	539	588	....	....	....
1.2. Ukupni kapitalni prihodi	0	0	13	0	2	....	....	....
2. Ukupni rashodi (2.1. + 2.2.)	60.411	62.578	61.823	63.678	63.970	....	....	....
2.1. Ukupni tekući rashodi (2.1. + ... + 2.1.4.)	60.370	62.535	61.794	63.647	63.936	....	....	....
2.1.1. Tekući transferi (a) + b) + c))	59.309	61.463	60.883	62.713	62.996	....	....	....
a) Socijalne naknade	46.891	47.003	48.251	49.272	49.635	....	....	....
b) Subvencije	137	146	345	237	107	....	....	....
c) Ostali tekući transferi	12.281	14.314	12.287	13.204	13.255	....	....	....
2.1.2. Kamate	1	0	0	0	0	....	....	....
2.1.3. Naknade zaposlenicima	749	689	680	642	684	....	....	....
2.1.4. Intermedijarna potrošnja	311	383	231	292	256	....	....	....
2.2. Ukupni kapitalni rashodi (2.2.1. + 2.2.2.)	41	42	29	31	34	....	....	....
2.2.1. Investicije	41	42	29	28	31	....	....	....
2.2.2. Ostali kapitalni transferi	0	0	0	3	3	....	....	....
Neto uzajmljivanje (+) / Neto pozajmljivanje (-) (1-2)	-1.089	1.694	1.328	-514	867	....	....	....
D) Lokalna država						....	....	....
1. Ukupni prihodi (1.1. + 1.2.)	39.289	40.050	41.818	40.893	39.881	....	....	....
1.1. Ukupni tekući prihodi (1.1.1. + ... + 1.1.5.)	38.602	39.176	41.305	39.744	38.463	....	....	....
1.1.1. Direktni porezi	10.903	12.386	12.458	11.000	11.543	....	....	....
1.1.2. Indirektni porezi	3.361	3.531	3.739	3.997	4.168	....	....	....
1.1.3. Socijalni doprinosi	0	0	0	0	0	....	....	....
1.1.4. Ostali tekući prihodi	22.548	18.941	20.641	20.005	17.887	....	....	....
1.1.5. Prihodi od prodaje	1.790	4.318	4.467	4.742	4.865	....	....	....
1.2. Ukupni kapitalni prihodi	687	874	513	1.149	1.418	....	....	....
2. Ukupni rashodi (2.1. + 2.2.)	39.078	39.950	41.802	40.956	40.279	....	....	....
2.1. Ukupni tekući rashodi (2.1. + ... + 2.1.4.)	34.870	35.703	35.983	36.235	35.158	....	....	....
2.1.1. Tekući transferi (a) + b) + c))	6.163	6.864	7.158	6.597	4.859	....	....	....
a) Socijalne naknade	2.865	3.229	3.296	3.134	1.392	....	....	....
b) Subvencije	1.386	1.564	1.394	1.322	1.368	....	....	....
c) Ostali tekući transferi	1.912	2.071	2.467	2.141	2.099	....	....	....
2.1.2. Kamate	201	150	156	98	48	....	....	....
2.1.3. Naknade zaposlenicima	17.651	17.609	17.575	18.164	18.584	....	....	....
2.1.4. Intermedijarna potrošnja	10.855	11.079	11.093	11.376	11.667	....	....	....
2.2. Ukupni kapitalni rashodi (2.2.1. + 2.2.2.)	4.208	4.247	5.819	4.721	5.121	....	....	....
2.2.1. Investicije	3.405	3.316	4.839	3.574	4.273	....	....	....
2.2.2. Ostali kapitalni transferi	803	931	980	1.146	848	....	....	....
Neto uzajmljivanje (+) / Neto pozajmljivanje (-) (1-2)	211	100	16	-62	-398	....	....	....

^a Revidirani podaci. Podaci za razdoblje 2002. – 2012. bit će naknadno revidirani u skladu s postojećim planom revidiranja makroekonomskih podataka DZS-a.
Napomena: Metodologija ESA 2010

Izvor: DZS

Tablica I1: Nefinancijski računi opće države • Tablica I1 prikazuje ukupne prihode i rashode i njihove najznačajnije komponente te neto uzajmljivanje (+) / pozajmljivanje (-) po podsektorima kao i na razini cijelog sektora opće države.

Neto uzajmljivanje (+) / pozajmljivanje (-) definirano je kao razlika ukupnih prihoda i rashoda, a ono u omjeru s bruto domaćim proizvodom (BDP) u tekućim cijenama predstavlja statistički pokazatelj čiji iznos određuje zadovoljava li država članica EU-a jedan od četiri maastrichtska kriterija konvergencije (kriterij najvećega dopuštenog proračunskog manjka opće države).

Izvor podataka za tablicu nefinancijskih računa opće države jest Državni zavod za statistiku (DZS). Metodološka osnova za izradu podataka jest Europski sustav nacionalnih i regionalnih

računa (ESA 2010) te Priručnik o državnom manjku i dugu (MGDD).

Obuhvat institucionalnog sektora opće države definiran je Odlukom o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora (NN, br. 1/2015.) koju službeno donosi i objavljuje DZS, a koja se temelji na metodologiji ESA 2010, prema kojoj se opća država dijeli na: središnju državu, fondove socijalne sigurnosti i lokalnu državu.

Kao jedno od osnovnih metodoloških načela ESA 2010 definira obračunski princip kod bilježenja prihoda i rashoda, s tim da se kod određenih poreznih prihoda primjenjuje metoda vremenske prilagodbe novčanih transakcija, dok su ostali porezni prihodi na čistom gotovinskom načelu. Nadalje, ova statistika primjenjuje metodološke prilagodbe definirane odredbama

Tablica I2: Glavni makro-agregati opće države u skupu računa ESA 2010

u milijunima kuna

	2010.	2011.	2012.	2013. ^a	2014. ^a	2015. ^a	2016. ^a
TEKUĆI RAČUNI							
I. Račun proizvodnje							
Izvori							
1. Output (1.1. + 1.2.)	70.055	72.429	70.631	71.403	71.845	72.517	75.278
1.1. Tržišni output i output za vlastitu krajnju uporabu	2.883	3.864	3.742	5.745	5.585	5.655	6.013
1.2. Netržišni output	67.172	68.565	66.889	65.658	66.260	66.861	69.264
Uporabe							
2. Intermedijarna potrošnja	23.653	24.967	24.092	25.684	26.513	26.757	28.591
3. Dodana vrijednost, bruto (1–2)	46.402	47.462	46.540	45.720	45.332	45.759	46.686
4. Potrošnja fiksnoga kapitala	6.339	6.096	6.028	7.117	7.556	7.330	6.961
5. Dodana vrijednost, neto (3–4)	40.063	41.366	40.512	38.602	37.776	38.429	39.725
II. Račun generiranja dohotka							
Izvori							
6. Ostale subvencije na proizvodnju, primljene	0	0	0	0	0	0	0
Uporabe							
7. Naknade zaposlenicima, plaćene	40.062	41.366	40.512	38.602	37.776	38.429	39.725
8. Ostali porezi na proizvodnju, plaćeni	0,4	0,3	0,4	0,0	0,0	0,4	0,5
9. Poslovni višak, neto (5+6–7–8)	0	0	0	0	0	0	0
III. Račun primarne alokacije dohotka							
Izvori							
10. Porezi na proizvodnju i uvoz, primljeni (10.1. + 10.2.)	58.944	58.053	60.622	61.727	61.351	64.702	67.789
10.1. Porezi na proizvode, primljeni	55.843	54.882	57.405	58.085	57.607	60.480	63.335
10.2. Ostali porezi na proizvodnju, primljeni	3.101	3.171	3.217	3.643	3.745	4.222	4.454
11. Subvencije, plaćene (11.1. + 11.2.)	8.189	8.056	7.120	6.760	6.682	5.916	5.360
11.1. Subvencije na proizvode, plaćene	8.189	8.056	7.120	3.312	3.729	3.724	2.572
11.2. Ostale subvencije na proizvodnju, plaćene	0	0	0	3.448	2.953	2.192	2.788
12. Vlasnički dohodak, primljeni (12.1. + 12.2.)	3.002	2.765	2.736	3.010	3.767	3.441	3.325
12.1. Kamate, primljene	1.419	1.151	1.244	1.274	1.478	1.069	1.098
12.2. Ostali vlasnički dohodak, primljeni	1.583	1.613	1.492	1.737	2.289	2.373	2.227
Uporabe							
13. Vlasnički dohodak, plaćeni (13.1. + 13.2.)	8.375	10.171	11.347	10.599	11.493	12.014	11.241
13.1. Kamate, plaćene	8.375	10.144	11.343	10.599	11.424	11.870	11.114
13.2. Ostali vlasnički dohodak, plaćeni	0	27	4	0	68	143	127
14. Primarni dohodak, neto (9+10–11+28–13)	45.382	42.590	44.891	47.379	46.944	50.213	54.513
IV. Račun sekundarne raspodjele dohotka							
Izvori							
15. Tekući porezi na dohodak, bogatstvo itd., primljeni	20.926	20.570	20.201	21.587	20.841	20.756	22.912
16. Neto socijalni doprinosi	38.712	38.605	37.846	37.149	38.671	39.778	40.807
17. Ostali tekući transferi, primljeni	3.352	3.789	2.732	3.743	4.093	4.125	7.207
Uporabe							
18. Tekući porezi na dohodak, bogatstvo itd., plaćeni	0	0	0	0	0	0	0
19. Socijalne naknade osim socijalnih transfera u naturi, plaćene	45.317	47.416	46.503	46.917	47.794	47.331	47.739
20. Socijalni transferi u naturi, plaćeni	6.087	6.095	7.223	7.948	8.180	8.376	8.203
21. Ostali tekući transferi, plaćeni	2.800	2.109	2.985	5.532	4.274	6.579	7.887
22. Raspoloživi dohodak, neto (14+15+16+17–18–19–21)	60.255	56.030	56.181	57.410	58.481	60.962	69.812
V. Račun uporabe raspoloživog dohotka							
Uporabe							
23. Izdaci za finalnu potrošnju (23.1. + 23.2.)	66.220	67.149	66.731	66.892	67.703	67.111	68.835
23.1. Izdaci za individualnu potrošnju	34.244	34.101	33.767	33.635	34.278	34.169	34.455
23.2. Izdaci za zajedničku potrošnju	31.976	33.048	32.964	33.257	33.425	32.942	34.380
24. Štednja, neto (22–23)	-5.965	-11.119	-10.550	-9.482	-9.222	-6.149	978

	2010.	2011.	2012.	2013. ^a	2014. ^a	2015. ^a	2016. ^a
KAPITALNI RAČUN							
Promjene u imovini							
25. Bruto investicije (25.1.+25.2.)	11.847	12.089	11.710	12.327	11.823	10.324	10.738
25.1. Bruto investicije u dugotrajnu imovinu	11.847	12.089	11.710	12.327	11.823	10.301	10.715
25.2. Promjene zaliha i neto povećanje dragocjenosti	0	0	0	0	0	22,86	22,93
26. Neto povećanje neproizvedene nefinancijske imovine	0	0	0	0	0	222	274
Promjene u obvezama i neto vrijednosti							
27. Kapitalni transferi, primljeni	539	1.142	2.833	901	1.009	3.434	4.782
28. Kapitalni transferi, plaćeni	9.377	10.120	4.151	3.726	4.553	5.280	4.864
29. Neto uzajmljivanje (+) / neto pozajmljivanje (-) (24+4+27-28-25-26)	-20.311	-26.090	-17.549	-17.517	-17.033	-11.210	-3.155

^a Revidirani podaci. Podaci za razdoblje 2002. – 2012. bit će naknadno revidirani u skladu s postojećim planom revidiranja makroekonomskih podataka DZS-a.
Napomena: Metodologija ESA 2010

Izvor: DZS

prema ESA 2010 i MGDD-u, među kojima su za sektor opće države najvažnije tretman i bilježenje investicija, javno-privatnih partnerstva i koncesija, kapitalnih transfera u slučajevima statističkog preuzimanja duga, plaćanja po jamstvima te kapitalnih injekcija kao nefinancijskih transakcija. Također, ova metodologija uključuje i posebne smjernice kod bilježenja prihoda od izdavanja prava na emisiju stakleničkih plinova, troškova nabavke vojne opreme, prihoda od izdavanja UMTS licencija te kod provođenja korekcije prihoda na temelju testa superdividende kao i kod korekcija vezanih uz transakcije s fondovima EU-a.

Detaljniji opis metodologije za izradu Izvješća o prekomjernom proračunskom manjku i razini duga opće države, a time i za izradu statistike nefinancijskih računa opće države, objavljen je na internetskoj stranici DZS-a u dokumentu "EDP Inventory".

Tromjesečni nefinancijski računi iskazuju se samo na razini cijelog sektora opće države, ne i za njegove podsektore.

Suma transakcija u prihodima i rashodima iz tromjesečnih nefinancijskih računa jednaka je ukupnim prihodima i rashodima u godišnjim nefinancijskim računima. Prva tri tromjesečja uvijek prikazuju najbolju procjenu transakcija na temelju dostupnih tromjesečnih izvora podataka i metoda procjene.

Tablica I2: Glavni makro-agregati opće države u skupu računa ESA 2010 • Izvor podataka za izradu Tablice I2 jest Državni zavod za statistiku (DZS), a metodološka osnova za izradu makro-agregata pokazatelja u Tablici I2 ista je kao i za pokazatelje u Tablici I1.

Tablica I2 prikazuje godišnje sekvencijalne račune sektora opće države prema ESA 2010 koji opisuju ekonomski ciklus od proizvodnje i generiranja dohotka preko njegove distribucije i redistribucije do korištenja raspoloživog dohotka za finalnu potrošnju. Razlika između raspoloživog dohotka i finalne potrošnje daje vrijednost neto štednje koja se dalje može koristiti za akumulaciju nefinancijske ili financijske imovine.

Nefinancijski računi sektora sastoje se od tekućih računa i kapitalnog računa kao računa akumulacije. Tekući računi uključuju račun proizvodnje, račun generiranja dohotka, račun primarne alokacije dohotka, račun sekundarne raspodjele dohotka i račun uporabe raspoloživog dohotka. Tekući računi prikazuju izvore, tj. transakcije koje dovode do povećanja ekonomske vrijednosti i uporabe odnosno transakcije koje dovode do smanjenja ekonomske vrijednosti. Kapitalni račun prikazuje promjene u nefinancijskoj imovini te obvezama i neto vrijednosti sektora. Agregati koji zatvaraju pojedini račun nazivaju se stavkama poravnanja te mogu biti prikazani po bruto ili neto vrijednosti.

Bruto vrijednost jest vrijednost prije korekcije za potrošnju fiksnoga kapitala.

Račun proizvodnje prikazuje ukupnu vrijednost proizvedenih dobara i usluga u referentnom razdoblju. Ukupna proizvodnja za sektor države kao netržišnog proizvođača definira se preko troškova proizvodnje, tj. jednaka je sumi međufazne potrošnje, potrošnje fiksnoga kapitala, naknadama zaposlenicima te porezima umanjenima za subvencije na proizvodnju. Razlika između proizvodnje i međufazne potrošnje daje bruto dodanu vrijednost sektora opće države, a suma bruto dodane vrijednosti po svim sektorima u ekonomiji daje vrijednost bruto domaćeg proizvoda prema tzv. proizvodnoj metodi obračuna.

Račun generiranja dohotka ustvari je prvi račun primarne alokacije dohotka u kojem se dodana vrijednost generirana iz proizvodnje raspoređuje faktorima proizvodnje preko naknada zaposlenicima te državi preko poreza i subvencija na proizvodnju te se dolazi do neto poslovnog viška koji je prema ESA-i za netržišnog proizvođača jednak nuli. Sljedeći račun prikazuje primarnu alokaciju vlasničkog dohotka, tj. kamata, dividenda i rente vlasnicima financijske i nefinancijske neproizvedene imovine te poreze koje država prima na proizvodnju i uvoz te neto subvencije kao plaćene tekuće transfere na proizvodnju i proizvode. U računu sekundarne raspodjele dohotka prikazuju se prihodi i rashodi od poreza na dohodak i bogatstvo te ostalih tekućih transfera. U istom računu na strani izvora prikazuju se neto socijalni doprinosi, a na strani uporaba socijalni transferi u gotovini i naravi. Oba navedena računa prikazuju efekte u jednoj od osnovnih funkcija države, a to je redistribucija dohotka. Stavka poravnanja sekundarne raspodjele dohotka jest raspoloživi dohodak koji umanjen za finalnu potrošnju (finalnu potrošnju u sustavu ESA 2010 imaju samo sektor opće države, kućanstava i neprofitnih ustanova koje služe kućanstvima) države u idućem računu (računu uporabe raspoloživog dohotka) daje štednju sektora opće države. Kapitalni račun, kao posljednji u nizu nefinancijskih računa, bilježi stjecanja i otpuštanja nefinancijske imovine te kapitalne transfere. Stavka poravnanja kapitalnog računa jest neto uzajmljivanje/pozajmljivanje (glavna mjera za višak/manjak po ESA-i) u kojem pozicija neto uzajmljivanja odgovara iznosu kojim sektor može financirati ostale sektore, odnosno u kojem neto pozajmljivanje odgovara iznosu koji sektor mora pozajmiti od drugih sektora. Ovaj agregat čini osnovnu mjeru viška/manjka države po ESA 2010 i identičan je onome u Tablici I1.

Podaci su strukturirani prema vjerovniku na unutarnji i inozemni dug te nadalje prema kategorijama instrumenata prema ESA-i 2010 na: kratkoročne dužničke vrijednosne papire, dugoročne dužničke vrijednosne papire i kredite.

Stanje kategorije dužnički vrijednosni papiri, kratkoročni, uključuje kratkoročne dužničke vrijednosne papire s izvornim rokom dospijeaća do (uključujući) godine dana, kao što su: trezorski zapisi Ministarstva financija (izdani u kunama, uz valutnu klauzulu ili nominirani u stranoj valuti), eurozapisi Ministarstva financija te ostali instrumenti tržišta novca.

Stanje kategorije dužnički vrijednosni papiri, dugoročni, uključuje dugoročne dužničke vrijednosne papire s izvornim rokom dospijeaća dužim od godine dana, kao što su: obveznice izdane na domaćem i inozemnom tržištu te dugoročni trezorski zapisi Ministarstva financija. Obveznice izdane u inozemstvu u jednoj stranoj valuti s ugovorom o zamjeni (engl. *swap*) u drugu stranu valutu tretiraju se kao dug nominiran u valuti zamjene.

Od veljače 2002. dužnički vrijednosni papiri izdani na inozemnom tržištu, a koji su na kraju referentnog razdoblja bili u vlasništvu rezidentnih institucionalnih jedinica, reklasificirani su iz inozemnog u unutarnji dug. Od prosinca 2005. dužnički

vrijednosni papiri izdani na domaćem tržištu, a koji su na kraju referentnog razdoblja bili u vlasništvu nerezidentnih institucionalnih jedinica, reklasificirani su iz unutarnjeg u inozemni dug.

Krediti uključuju kredite primljene od rezidentnih i nerezidentnih kreditora te, u skladu s metodologijom ESA 2010, preuzete kredite dane institucionalnim jedinicama koji su bili osigurani državnim jamstvom, a kod kojih je u tri godine došlo do plaćanja po jamstvima od strane države (tzv. kriterij 3. poziva) ili koji su ugovorom s izvornog dužnika preneseni na državu. Također, izvršeno je usklađivanje s metodologijom tretmana ugovora o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama.

Stanja trezorskih zapisa bez obzira na izvorni rok dospijeaća iskazana su po nominalnoj vrijednosti, tj. uključujući cjelokupni diskont. Stanja obveznica i kredita uključuju nedospjele vrijednosti glavnice bez uključenih stečenih kamata.

Stanje duga pojedinog podsektora opće države konsolidirano je unutar podsektora, a stanje unutarnjeg duga opće države konsolidirano je i između podsektora.

U dodatku su navedeni podaci o ukupno izdanim jamstvima opće države koja su umanjena za jamstva dana drugim jedinicama opće države. Izvori podataka identični su kao za kredite.

J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i proizvođačkih cijena industrije

Godina	Mjesec	Bazni indeksi				Mjesečne stope promjene (%)				Godišnje stope promjene (%)			
		Indeksi potrošačkih cijena, 2015. = 100			Proizvođačke cijene industrije, 2015. = 100 ^a	Indeksi potrošačkih cijena			Proizvođačke cijene industrije ^a	Indeksi potrošačkih cijena			Proizvođačke cijene industrije ^a
		Ukupno	Dobra	Usluge		Ukupno	Dobra	Usluge		Ukupno	Dobra	Usluge	
2002.	prosinac	75,0	74,6	76,2	73,0	0,4	0,6	-0,4	-0,1	1,8	1,1	4,6	2,1
2003.	prosinac	76,3	75,8	77,8	73,8	0,3	0,2	0,5	0,0	1,7	1,6	2,2	1,1
2004.	prosinac	78,4	77,7	80,6	77,3	0,7	0,9	0,2	-0,8	2,7	2,5	3,6	4,7
2005.	prosinac	81,2	80,4	83,9	79,0	0,5	0,5	0,5	-0,4	3,6	3,5	4,1	2,2
2006.	prosinac	82,9	81,9	86,7	80,5	0,0	0,0	0,2	0,0	2,0	1,4	4,2	1,9
2007.	prosinac	87,7	87,4	89,1	85,3	1,2	1,2	1,3	0,5	5,8	6,6	3,4	6,0
2008.	prosinac	90,2	89,6	92,8	88,9	-0,6	-0,9	0,5	-1,6	2,9	2,4	4,3	4,2
2009.	prosinac	91,9	90,7	96,5	90,4	-0,6	-0,7	0,2	0,0	1,9	1,3	3,9	1,7
2010.	prosinac	93,6	92,8	96,8	95,5	0,0	0,1	-0,1	1,0	1,8	2,2	0,3	5,6
2011.	prosinac	95,6	95,5	95,8	101,0	-0,4	-0,4	-0,4	-0,2	2,1	3,0	-1,1	5,8
2012.	prosinac	100,0	100,8	97,7	107,9	-0,1	-0,1	-0,3	0,0	4,7	5,5	2,0	6,8
2013.	prosinac	100,3	101,0	98,1	105,1	-0,2	-0,2	0,0	0,0	0,3	0,2	0,4	-2,6
2014.	prosinac	99,8	99,8	99,9	101,6	-0,9	-1,1	0,0	-1,2	-0,5	-1,2	1,8	-3,3
2015.	prosinac	99,2	99,0	99,9	97,4	-0,6	-0,8	0,1	-1,0	-0,6	-0,8	0,0	-4,1
2016.	prosinac	99,4	99,3	99,8	97,5	-0,2	-0,3	0,2	1,8	0,2	0,3	-0,1	0,1
2017.	veljača	99,5	99,5	99,7	98,1	0,2	0,3	0,0	0,0	1,4	2,0	-0,1	2,5
	ožujak	99,9	100,0	99,7	97,7	0,3	0,5	-0,1	-0,4	1,1	1,5	-0,1	1,0
	travanj	100,3	100,6	99,6	98,1	0,5	0,7	0,0	0,4	1,4	2,1	-0,2	2,9
	svibanj	100,2	100,4	99,7	97,6	-0,2	-0,2	0,0	-0,5	1,1	1,4	0,1	2,3
	lipanj	99,7	99,4	100,7	96,9	-0,5	-1,0	1,0	-0,7	0,7	0,7	0,8	0,4
	srpanj	99,0	98,4	100,8	97,0	-0,7	-1,0	0,1	0,1	0,8	0,8	0,5	1,1
	kolovoz	99,0	98,4	101,0	97,6	0,0	-0,1	0,2	0,6	1,0	1,1	0,7	3,2
	rujan	100,5	100,4	100,8	98,0	1,5	2,1	-0,2	0,4	1,4	1,6	0,9	2,1
	listopad	100,9	101,1	100,6	98,3	0,4	0,7	-0,2	0,3	1,4	1,6	0,9	1,3
	studen	101,0	101,1	100,6	99,6	0,0	0,0	0,0	1,3	1,4	1,5	1,0	4,0
prosinac	100,6	100,6	100,7	99,5	-0,3	-0,5	0,1	-0,1	1,2	1,3	1,0	2,1	
2018.	siječanj	100,4	100,3	100,7	99,6	-0,2	-0,3	0,0	0,1	1,1	1,1	1,0	1,5

^a Na domaćem tržištu

Izvor: DZS

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i proizvođačkih cijena industrije • Početkom 2004. godine Državni zavod za statistiku uveo je indeks potrošačkih cijena. Taj je pokazatelj kretanja cijena izrađen u skladu s metodološkim načelima koja su postavili Međunarodna organizacija rada (ILO) i Statistički ured Europske unije (Eurostat). Dana 17. veljače objavljeno je priopćenje o kretanju indeksa potrošačkih cijena u siječnju 2004. te vremenska serija indeksa potrošačkih cijena od siječnja 2001. DZS je naknadno izračunao i vremensku seriju indeksa potrošačkih cijena od siječnja 1998. do prosinca 2000. godine. U skladu s tim DZS je prestao objavljivati indeks cijena na malo i indeks troškova života, čija metodologija izračuna nije u zadovoljavajućoj mjeri bila usklađena s međunarodno prihvaćenim standardima. Osnovne značajke indeksa potrošačkih cijena prikazane su u Okviru 1. u Biltenu HNB-a broj 91 (2004.). Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena prikazana je u tablici Ekonomski indikatori u Biltenu HNB-a.

Tablica J1a: Harmonizirani indeksi potrošačkih cijena • Harmonizirani indeksi potrošačkih cijena (HIPC) jesu ekonomski pokazatelji koji mjere promjenu u razini cijena dobara i usluga

koje u tijeku vremena nabavljaju, koriste se njima ili ih plaćaju kućanstva, izračunati prema harmoniziranom pristupu i posebnom skupu definicija koji omogućuju izračun konzistentne mjere inflacije za Europsku uniju, europodručje i Europski gospodarski prostor, kojom se ujedno postiže i usporedivost među državama članicama. Državni zavod za statistiku izračunava HIPC od siječnja 2007. godine te ga dostavlja Eurostatu kao glavnom diseminatoru statistika HIPC-a na razini EU-a. Serije HIPC-a obuhvaćaju razdoblje od siječnja 1998. godine (od kada je u primjeni klasifikacija COICOP) na dalje. Budući da promjene poreznih stopa na proizvode utječu na inflaciju mjerenu HIPC-om, prikupljaju se dodatne informacije o utjecaju poreznih promjena na inflaciju, na temelju kojih se izolira taj utjecaj i na taj način dobiva se harmonizirani indeks potrošačkih cijena po stalnim poreznim stopama (HIPC-SP). HIPC-SP je harmonizirani indeks potrošačkih cijena, gdje se stope poreza na proizvode zadržavaju konstantnima u tekućem razdoblju u odnosu na referentno razdoblje, tj. kroz vrijeme. U slučaju promjene poreznih stopa razlika između tekućih vrijednosti HIPC-SP-a i HIPC-a upućuje na utjecaj promjene poreznih stopa na

Tablica J1a: Harmonizirani indeksi potrošačkih cijena

Godina	Mjesec	Bazni indeksi (2015. = 100)						Mjesečne stope promjene (%)						Godišnje stope promjene (%)					
		Harmonizirani indeks potrošačkih cijena (HIPC)			Harmonizirani indeks potrošačkih cijena (HIPC)			Harmonizirani indeks potrošačkih cijena (HIPC)			Harmonizirani indeks potrošačkih cijena (HIPC)			Harmonizirani indeks potrošačkih cijena (HIPC)			Harmonizirani indeks potrošačkih cijena (HIPC)		
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge
2002.	prosinac	74,71	...	...	77,59	...	...	0,2	...	...	...	...	...	2,8	...	...	...	...	
2003.	prosinac	76,32	...	...	79,26	...	...	0,1	...	...	...	...	...	2,2	...	...	2,2	...	
2004.	prosinac	77,81	...	...	80,52	...	...	0,2	...	...	...	...	...	2,0	...	...	1,6	...	
2005.	prosinac	80,91	81,10	81,62	83,73	85,22	81,16	0,3	0,2	0,5	0,3	...	...	4,0	...	...	4,0	...	
2006.	prosinac	82,62	82,65	83,90	85,70	86,84	84,25	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,2	2,1	1,9	2,8	2,4	1,9	
2007.	prosinac	87,09	87,82	86,14	90,51	92,51	86,50	0,9	1,1	0,2	0,9	1,1	0,2	5,4	6,3	2,7	5,6	6,5	
2008.	prosinac	89,56	89,82	90,20	93,08	94,62	90,57	-0,7	-0,9	0,3	-0,7	-0,9	0,3	2,8	2,3	4,7	2,8	2,3	
2009.	prosinac	91,21	90,96	93,50	93,53	94,30	93,43	-0,6	-0,9	0,1	-0,6	-0,9	0,1	1,8	1,3	3,7	0,5	-0,3	
2010.	prosinac	92,79	92,96	93,78	94,93	96,07	93,70	-0,1	0,0	-0,3	-0,1	0,0	-0,3	1,7	2,2	0,3	1,5	1,9	
2011.	prosinac	94,77	95,65	93,42	97,05	98,99	93,35	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,3	2,1	2,9	-0,4	2,2	3,0	
2012.	prosinac	96,94	100,72	95,20	100,25	103,03	94,41	-0,1	-0,1	-0,3	-0,1	-0,1	-0,3	4,4	5,3	1,9	3,3	4,1	
2013.	prosinac	99,39	101,16	95,68	100,13	101,97	96,30	-0,3	-0,4	-0,3	-0,3	-0,4	-0,3	0,5	0,4	0,5	-0,1	-1,0	
2014.	prosinac	99,29	99,90	98,08	99,53	100,26	98,08	-0,7	-1,0	0,1	-0,7	-1,0	0,1	-0,1	-1,2	2,5	-0,6	-1,7	
2015.	prosinac	98,99	99,11	98,73	98,86	98,93	98,73	-0,6	-0,9	0,0	-0,6	-0,9	0,0	-0,3	-0,8	0,7	-0,7	-1,3	
2016.	prosinac	99,69	99,91	99,26	99,46	99,56	99,26	0,0	-0,2	0,3	-0,1	-0,4	0,3	0,7	0,8	0,5	0,6	0,6	
2017.	veljača	99,70	100,01	99,11	99,51	100,32	98,00	0,2	0,3	0,1	0,2	0,2	0,1	1,4	2,0	0,2	1,3	2,5	
	ožujak	99,92	100,42	99,99	99,73	100,72	97,89	0,2	0,4	-0,1	0,2	0,4	-0,1	1,1	1,6	0,2	1,0	2,1	
	travanj	100,60	100,98	99,88	100,40	101,29	98,77	0,7	0,6	0,9	0,7	0,6	0,9	1,4	1,9	0,4	1,3	2,4	
	svibanj	100,45	100,72	99,92	100,25	101,03	98,81	-0,1	-0,3	0,0	-0,1	-0,3	0,0	1,0	1,2	0,5	0,9	1,7	
	lipanj	100,86	99,85	102,66	100,65	100,16	101,53	0,4	-0,9	2,7	0,4	-0,9	2,8	1,1	0,6	1,8	1,0	1,1	
	srpanj	100,95	99,00	104,48	100,74	99,32	103,34	0,1	-0,9	1,8	0,1	-0,8	1,8	1,2	0,8	1,9	1,1	1,3	
	kolovoz	101,00	98,40	104,74	100,79	99,26	103,59	0,0	-0,1	0,2	0,0	-0,1	0,2	1,5	1,0	2,1	1,4	1,5	
	rujan	101,32	100,93	102,00	101,14	101,28	100,87	0,3	2,0	-2,6	0,3	2,0	-2,6	1,6	1,6	1,7	1,6	2,1	
	listopad	101,43	101,52	101,25	101,26	101,87	100,12	0,1	0,6	-0,7	0,1	0,6	-0,7	1,6	1,6	1,7	1,6	2,1	
	studeni	101,29	101,62	100,64	101,11	101,97	99,51	-0,1	0,1	-0,6	-0,1	0,1	-0,6	1,6	1,5	1,7	1,5	2,1	
	prosinac	100,95	101,14	100,58	100,68	101,34	99,45	-0,3	-0,5	-0,1	-0,4	-0,6	-0,1	1,3	1,2	1,3	1,2	1,8	
2018.	siječanj	100,75	100,88	100,47	100,48	101,09	99,34	-0,2	-0,3	-0,1	-0,2	-0,2	-0,1	1,2	1,1	1,5	1,2	1,0	

Izvor: Eurostat

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2015. = 100			Mjesečne stope promjene (%)			Godišnje stope promjene (%)		
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge
2002.	prosinac	79,1	79,9	75,2	-0,1	0,1	-0,7	1,2	1,0	2,3
2003.	prosinac	80,1	80,6	77,5	0,3	0,1	1,0	1,3	0,9	3,1
2004.	prosinac	81,9	82,4	79,7	0,1	0,1	0,4	2,2	2,2	2,8
2005.	prosinac	84,4	84,7	82,7	0,1	-0,1	0,5	3,1	2,8	3,8
2006.	prosinac	86,3	86,6	84,7	-0,1	-0,2	0,2	2,3	2,2	2,4
2007.	prosinac	90,6	91,2	87,7	0,8	0,9	0,5	5,0	5,3	3,5
2008.	prosinac	94,4	94,9	92,1	-0,5	-0,6	0,2	4,2	4,1	5,0
2009.	prosinac	94,6	94,7	94,2	-1,1	-1,5	0,2	0,2	-0,2	2,3
2010.	prosinac	94,7	94,8	94,0	-0,8	-1,0	-0,3	0,1	0,1	-0,2
2011.	prosinac	97,4	97,9	95,0	-0,5	-0,6	0,0	2,9	3,3	1,1
2012.	prosinac	99,4	99,8	97,7	-0,6	-0,7	0,0	2,1	1,9	2,8
2013.	prosinac	100,0	100,2	98,6	-0,8	-1,1	0,1	0,6	0,4	0,9
2014.	prosinac	99,6	99,4	100,3	-1,0	-1,3	0,1	-0,4	-0,8	1,7
2015.	prosinac	99,6	99,7	99,2	-0,7	-1,0	0,1	0,0	0,3	-1,1
2016.	prosinac	100,1	100,5	99,0	-0,6	-0,9	0,2	0,5	0,7	-0,2
2017.	veljača	99,8	100,0	99,4	0,2	0,3	0,1	1,3	1,6	0,3
	ožujak	100,8	101,3	99,3	1,0	1,3	-0,1	1,4	1,8	0,3
	travanj	101,5	102,2	99,2	0,7	0,9	-0,1	1,7	2,2	0,1
	svibanj	101,4	102,2	99,3	0,0	-0,1	0,0	1,6	2,0	0,6
	lipanj	101,3	101,4	100,7	-0,2	-0,7	1,4	1,8	1,8	1,5
	srpanj	100,5	100,3	100,9	-0,8	-1,1	0,2	1,7	1,9	1,1
	kolovoz	100,3	99,9	101,2	-0,2	-0,4	0,3	1,4	1,4	1,3
	rujan	101,7	102,1	100,5	1,4	2,1	-0,7	1,4	1,5	1,2
	listopad	102,2	102,9	100,2	0,5	0,8	-0,2	1,4	1,5	1,3
	studen	102,2	102,8	100,3	0,0	-0,1	0,1	1,4	1,4	1,6
	prosinac	101,5	101,9	100,4	-0,7	-0,9	0,1	1,4	1,4	1,4
2018.	siječanj	100,8	100,9	100,4	-0,7	-0,9	0,0	1,2	1,2	1,1

Izvor: DZS

promjene cijena, uz pretpostavku da su se promjene u poreznim stopama primijenile trenutačno i u potpunosti. Serije mjesečnih i godišnjih indeksa HIPC i HIPC-SP za Republiku Hrvatsku i ostale države članice EU-a s pripadajućom metodologijom dostupne su na Eurostatovim mrežnim stranicama. Prema Uredbi Komisije (EU) 2015/2010, počevši od veljače 2016. godine na dalje, indeksi HIPC i HIPC-SP proizvode se i objavljuju u odnosu na referentnu 2015. godinu (2015 = 100).

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena • Temeljni indeks potrošačkih cijena izračunava se u Državnom zavodu za statistiku, a dobiva se tako da se iz košarice dobara i usluga za izračunavanje ukupnog indeksa potrošačkih cijena isključuje cijene poljoprivrednih proizvoda i administrativno regulirane cijene (među ostalim, tu su svrstane i cijene električne struje i naftnih derivata). Udio dobara i usluga koji se isključuju iz košarice za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena u 2013. godini iznosi 35,23% (od toga se 5,53 postotna boda odnose na poljoprivredne proizvode, a 29,70 postotnih bodova na proizvode čije se cijene administrativno reguliraju). Isključivanje se provodi metodom nultog pondera.

Tablica J3: Indeks cijena stambenih nekretnina • Indeks cijena stambenih nekretnina (ICSN) razvijen je zajedničkom suradnjom Državnog zavoda za statistiku (DZS) i Hrvatske narodne banke (HNB) te zamjenjuje dosadašnji hedonistički indeks cijena nekretnina (HICN), koji je Hrvatska narodna banka samostalno sastavljala zaključno s drugim tromjesečjem 2015. godine (Tablica J3a). Indeksom cijena stambenih nekretnina mjeri se kretanje tržišnih cijena stambenih objekata koja su kućanstva kupila, neovisno o prethodnom vlasniku ili svrsi upotrebe. Vrijednost

zemljišta uključena je u tržišnu cijenu. Indeks obuhvaća sve podatke o transakcijama nekretnina (kuća i stanova/apartmana) na području Republike Hrvatske, prikupljene na temelju Prijave poreza na promet nekretnina u Poreznoj upravi Ministarstva financija prema unaprijed definiranim rokovima. Indeks se sastavlja u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 93/2013 o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2494/95 o harmoniziranim indeksima potrošačkih cijena u vezi s utvrđivanjem indeksa cijena stambenih objekata u vlasništvu stanara od 1. veljače 2013., za kategorije novih i postojećih stambenih objekata te kategoriju ukupno na razini Republike Hrvatske. Za potrebe korisnika DZS je dodatno definirao tri geografska područja – Grad Zagreb, Jadran i ostalo. Izračun indeksa cijena stambenih nekretnina u skladu je s metodološkim smjericama Eurostatova priručnika "Priručnik o indeksima cijena stambenih nekretnina". Osnovni je izvor podataka za izradu pondera vrijednost transakcija stambenih objekata kupljenih prethodne godine. Ponderi su preračunati prema kretanju cijena stambenih objekata tijekom posljednjeg tromjesečja prethodne godine. Izračunavanje počinje izračunom indeksa na temelju unaprijed definiranih hedonističkih regresijskih modela, čije su varijable definirane na osnovi raspoloživih podataka o svojstvima stambenih objekata. Indeksi su do kraja 2011. izračunati na temelju standardne vremenske indikatorske hedonističke regresije (engl. *time-dummy*), a od prvog tromjesečja 2012., zbog dostupnosti šireg skupa podataka o svojstvima stambenih objekata, za izračun se primjenjuje pomična vremenska indikatorska hedonistička regresija (engl. *Rolling window time-dummy*). Tako dobiveni indeksi agregiraju se prema formuli Laspeyresova tipa na više razine i na razinu ukupno.

Tablica J3: Indeks cijena stambenih nekretnina

Godina	Tromje- sečje	Bazni indeksi, 2015. = 100 ^a					Tromjesečne stope promjene (%) ^b					Godišnje stope promjene (%) ^b							
		Ukupno	Novi stambeni objekti	Postojeći stambeni objekti	Grad Zagreb	Jadran	Ostalo	Ukupno	Novi stambeni objekti	Postojeći stambeni objekti	Grad Zagreb	Jadran	Ostalo	Ukupno	Novi stambeni objekti	Postojeći stambeni objekti	Grad Zagreb	Jadran	Ostalo
2012.		108,93	112,75	107,29	109,92	108,74	108,04	...	...	...	...	...	...	-1,6	-0,3	-2,5	-2,0	-1,8	-0,5
2013.		104,63	108,86	102,74	103,51	105,52	103,61	...	...	...	...	...	...	-3,9	-3,5	-4,2	-5,8	-3,0	-4,1
2014.		102,98	106,55	101,43	102,18	103,37	102,80	...	...	...	...	...	...	-1,6	-2,1	-1,3	-1,3	-2,0	-0,8
2015.		100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	...	...	...	...	...	...	-2,9	-6,1	-1,4	-2,1	-3,3	-2,7
2016.		100,89	96,60	101,81	100,72	101,32	99,18	...	...	...	...	...	0,9	-3,4	1,8	0,7	1,3	-0,8	
2012.	1. tr.	111,36	115,41	109,59	112,52	111,29	109,89	-0,6	-0,5	-0,6	-1,0	-0,5	0,0	2,3	5,6	0,0	2,1	2,6	2,0
2012.	2. tr.	109,86	114,15	107,95	110,41	110,02	108,98	-1,3	-1,1	-1,5	-1,9	-1,1	-0,8	-0,6	1,0	-1,8	-1,0	-1,1	0,9
2012.	3. tr.	109,09	112,83	107,50	109,44	109,21	108,67	-0,7	-1,2	-0,4	-0,9	-0,7	-0,3	-2,0	-0,9	-2,8	-3,2	-1,9	0,0
2012.	4. tr.	105,40	108,60	104,12	107,31	104,43	104,62	-3,4	-3,7	-3,1	-1,9	-4,4	-3,7	-5,9	-6,4	-5,6	-5,6	-6,6	-4,8
2013.	1. tr.	105,28	110,72	102,69	105,31	105,73	103,60	-0,1	2,0	-1,4	-1,9	1,2	-1,0	-5,5	-4,1	-6,3	-6,4	-5,0	-5,7
2013.	2. tr.	104,63	108,07	103,19	103,16	105,24	104,98	-0,6	-2,4	0,5	-2,0	-0,5	1,3	-4,8	-5,3	-4,4	-6,6	-4,3	-3,7
2013.	3. tr.	104,97	109,24	103,05	103,19	106,99	101,84	0,3	1,1	-0,1	0,0	1,7	-3,0	-3,8	-3,2	-4,1	-5,7	-2,0	-6,3
2013.	4. tr.	103,63	107,39	102,01	102,36	104,13	104,00	-1,3	-1,7	-1,0	-0,8	-2,7	2,1	-1,7	-1,1	-2,0	-4,6	-0,3	-0,6
2014.	1. tr.	102,94	105,29	101,96	102,04	103,26	103,24	-0,7	-2,0	0,0	-0,3	-0,8	-0,7	-2,2	-4,9	-0,7	-3,1	-2,3	-0,3
2014.	2. tr.	103,82	106,19	102,83	102,23	104,71	103,47	0,9	0,9	0,9	0,2	1,4	0,2	-0,8	-1,7	-0,3	-0,9	-0,5	-1,4
2014.	3. tr.	103,00	107,84	100,87	102,29	102,69	105,04	-0,8	1,6	-1,9	0,1	-1,9	1,5	-1,9	-1,3	-2,1	-0,9	-4,0	3,1
2014.	4. tr.	102,14	106,86	100,07	102,17	102,80	99,43	-0,8	-0,9	-0,8	-0,1	0,1	-5,3	-1,4	-0,5	-1,9	-0,2	-1,3	-4,4
2015.	1. tr.	101,05	100,87	101,12	101,62	101,00	100,20	-1,1	-5,6	1,0	-0,5	-1,8	0,8	-1,8	-4,2	-0,8	-0,4	-2,2	-2,9
2015.	2. tr.	99,13	98,67	99,33	99,84	98,47	100,50	-1,9	-2,2	-1,8	-1,8	-2,5	0,3	-4,5	-7,1	-3,4	-2,3	-6,0	-2,9
2015.	3. tr.	99,86	100,98	99,37	99,92	100,01	99,14	0,7	2,3	0,0	0,1	1,6	-1,4	-3,0	-6,4	-1,5	-2,3	-2,6	-5,6
2015.	4. tr.	99,96	99,48	100,18	98,62	100,51	100,16	0,1	-1,5	0,8	-1,3	0,5	1,0	-2,1	-6,9	0,1	-3,5	-2,2	0,7
2016.	1. tr.	101,21	99,07	101,73	100,43	101,77	100,21	1,3	-0,4	1,5	1,8	1,3	0,0	0,2	-1,8	0,6	-1,2	0,8	0,0
2016.	2. tr.	100,28	95,80	101,23	99,91	100,33	100,52	-0,9	-3,3	-0,5	-0,5	-1,4	0,3	1,2	-2,9	1,9	0,1	1,9	0,0
2016.	3. tr.	101,31	96,67	102,30	101,96	101,80	97,74	1,0	0,9	1,1	2,1	1,5	-2,8	1,5	-4,3	2,9	2,0	1,8	-1,4
2016.	4. tr.	100,75	94,84	101,97	100,56	101,39	98,26	-0,6	-1,9	-0,3	-1,4	-0,4	0,5	0,8	-4,7	1,8	2,0	0,9	-1,9
2017.	1. tr.	100,85	92,86	102,51	100,72	102,25	95,53	0,1	-2,1	0,5	0,2	0,8	-2,8	-0,4	-6,3	0,8	0,3	0,5	-4,7
2017.	2. tr.	104,55	96,71	106,17	102,69	106,58	100,93	3,7	4,1	3,6	2,0	4,2	5,7	4,3	0,9	4,9	2,8	6,2	0,4
2017.	3. tr.	105,13	97,76	106,65	106,45	105,46	100,20	0,6	1,1	0,5	3,7	-1,1	-0,7	3,8	1,1	4,3	4,4	3,6	2,5

^a Indeksi (od prvog tromjeseca 2017. referentno: razdoblje za indeks cijena stambenih nekretnina jest 2015. = 100) ^b Prema Eurostatovoj praksi, promjene u referentnoj godini dovele su do revizije prethodno objavljenih stopa promjene zbog toga što se stope promjene izračunane iz serije 2015. = 100 mogu razlikovati od stopa promjene izračunanih iz serije 2010. = 100 zbog zaokruživanja.

Izvor: DZS

Tablica J3a: Hedonistički indeks cijena nekretnina

Godina	Tromjesečje	Bazni indeksi, 2010. = 100			Godišnje stope promjene			Stope promjene u odnosu na prethodno tromjesečje		
		Hrvatska	Zagreb	Jadran	Hrvatska	Zagreb	Jadran	Hrvatska	Zagreb	Jadran
2001.		61,5	65,5	49,9	1,9	-3,7	31,2	....	....	....
2002.		64,9	67,9	56,2	5,6	3,7	12,7	....	....	....
2003.		67,0	70,8	56,0	3,2	4,2	-0,5	....	....	....
2004.		74,5	78,0	64,3	11,2	10,2	14,8	....	....	....
2005.		82,9	85,5	75,0	11,2	9,7	16,7	....	....	....
2006.		97,5	101,7	85,2	17,7	18,9	13,7	....	....	....
2007.		109,2	112,7	99,1	12,0	10,8	16,3	....	....	....
2008.		113,0	115,7	105,3	3,5	2,6	6,2	....	....	....
2009.		108,8	109,5	106,9	-3,8	-5,3	1,5	....	....	....
2010.		100,0	100,0	100,0	-8,1	-8,6	-6,4	....	....	....
2011.		96,3	94,9	99,5	-3,7	-5,1	-0,5	....	....	....
2012.		97,3	97,0	97,9	1,0	2,2	-1,6	....	....	....
2013.		81,2	82,5	78,4	-16,5	-14,9	-19,9	....	....	....
2014.		79,3	80,1	77,8	-2,3	-2,9	-0,8	....	....	....
2014.	1. tr.	77,4	81,2	69,2	-9,7	-8,0	-13,2	-2,8	2,1	-13,2
	2. tr.	77,9	79,3	74,8	-2,8	-2,9	-2,4	0,6	-2,3	8,0
	3. tr.	81,6	80,2	84,5	2,6	-0,3	9,1	4,8	1,1	13,1
	4. tr.	80,5	79,5	82,6	1,2	0,0	3,6	-1,3	-0,8	-2,3
2015.	1. tr.	78,3	81,3	72,5	1,2	0,1	4,7	-2,7	2,2	-12,3
	2. tr.	80,2	81,2	78,1	3,0	2,4	4,5	2,4	0,0	7,9

Tablica J3a: Hedonistički indeks cijena nekretnina • Hrvatska narodna banka započela je 2008. metodološki rad na izradi hedonističkog indeksa cijena stambenih nekretnina (HICN)². Korištenjem ulaznih podataka o realiziranim transakcijama i procjenama realiziranih transakcija iz baze Hrvatske burze nekretnina konstruiran je ekonometrijski model za izradu hedonističkog indeksa cijena nekretnina (HICN), koji je metodološki usklađen s odredbama Eurostatova Priručnika o indeksima cijena stambenih nekretnina (engl. *Handbook on Residential Property Prices Indices*)³. HICN se iskazuje na tromjesečnoj i godišnjoj osnovi počevši od prvog tromjesečja 1997., na razini Republike Hrvatske i dviju regija: Grada Zagreba i Jadrana. Osnovna ideja metodologije koja se primjenjuje pri izračunu indeksa jest da kupci određuju korisnost nekretnine na temelju njezinih

obilježja, pa je nužno odrediti cijene tih obilježja (atributa), tzv. implicitne cijene. No, budući da ne postoji tržište pojedinih atributa stambenog prostora, njihove se cijene procjenjuju jednostavnim ekonometrijskim modelima. Nakon procjene cijena pojedinih atributa za svaku je nekretninu moguće odrediti njezinu čistu cijenu, tj. cijenu koja je korigirana za utjecaj pojedinih atributa dane nekretnine, poput lokacije na kojoj se nekretnina nalazi, površine, broja soba i sl. Dinamika čistih cijena izravno se koristi za izračun HICN-a. Prema metodologiji ovakav indeks, za razliku od primjerice indeksa prosječne cijene ili medijana kvadrata stambenog prostora, korigira kretanje cijena za moguću pristranost u podacima uzrokovanu činjenicom što je u nekom razdoblju prodan neuobičajeno velik broj iznadprosječno ili ispodprosječno kvalitetnih nekretnina.

2 Korištena metodologija detaljno je opisana u Kunovac, D. et al. (2008.) *Primjena hedonističke metode za izračunavanje indeksa cijena nekretnina u Hrvatskoj*, Istraživanje I-20, HNB.

3 http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/methodology/hps/rppi_handbook

Tablica J4: Prosječne mjesečne neto plaće^a
u tekućim cijenama, u kunama

Godina	Mjesec	Prosječne mjesečne neto plaće	Lančani indeksi	Godišnji mjesečni indeksi	Godišnji kumulativni indeksi
2001.	prosinac	3.582,0	96,6	102,4	106,5
2002.	prosinac	3.839,0	98,0	107,2	105,0
2003.	prosinac	4.045,0	99,8	105,4	105,9
2004.	prosinac	4.312,0	99,1	106,6	105,9
2005.	prosinac	4.473,0	97,3	103,7	104,9
2006.	prosinac	4.735,0	97,0	105,9	105,2
2007.	prosinac	4.958,0	96,6	104,7	105,2
2008.	prosinac	5.410,0	100,3	109,1	107,0
2009.	prosinac	5.362,0	99,6	99,1	102,6
2010.	prosinac	5.450,0	97,6	101,7	100,6
2011.	prosinac	5.493,0	95,9	100,8	101,8
2012.	prosinac	5.487,0	96,6	99,9	100,7
2013.	prosinac	5.556,0	98,6	101,3	100,7
2014.	prosinac	5.716,0	101,5	102,9	100,3
2015.	prosinac	5.648,0	....	104,3	....
2016.	prosinac	5.838,0	100,6	103,4	101,6
2017.	siječanj	5.895,0	101,0	104,4	104,4
	veljača	5.894,0	100,0	104,3	104,4
	ožujak	6.022,0	102,2	105,2	104,7
	travanj	5.914,0	98,2	105,0	104,7
	svibanj	6.025,0	101,9	105,6	104,9
	lipanj	6.005,0	99,7	105,6	105,0
	srpanj	5.905,0	98,3	105,6	105,1
	kolovoz	6.018,0	101,9	106,1	105,2
	rujan	5.958,0	99,0	105,9	105,3
	listopad	6.014,0	100,9	106,6	105,4
	studen	6.190,0	102,9	106,6	105,6
	prosinac	5.973,0	96,5	102,3	105,3

^a Počevši od siječnja 2016. podaci o prosječnim mjesečnim neto plaćama za razdoblje od siječnja 2015. nadalje dobiveni su korištenjem administrativnih podataka iz obrasca JOPPD te stoga nisu usporedivi s dosad objavljenim mjesečnim podacima (siječanj 1992. – prosinac 2014.).

Izvor: DZS

Tablica J4: Prosječne mjesečne neto plaće • Prosječnu mjesečnu isplaćenu neto plaću u Republici Hrvatskoj izračunava i objavljuje Državni zavod za statistiku. Prema definiciji, prosječna mjesečna isplaćena neto plaća obuhvaća plaće zaposlenih za obavljene poslove na osnovi radnog odnosa i naknade za godišnji odmor, plaćeni dopust, blagdan i neradne dane određene zakonom, bolovanja do 42 dana, odsutnost za vrijeme stručnog obrazovanja, zastoje na poslu bez krivnje zaposlenoga, naknadu

za topli obrok i primitke na osnovi naknada, potpora i nagrada u iznosima na koje se plaćaju doprinosi, porezi i prirezi. Počevši od siječnja 2016. podaci o prosječnim mjesečnim isplaćenim plaćama za razdoblje od siječnja 2015. nadalje dobiveni su obradom administrativnih izvora podataka iz "Izvješća o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja" – obrazac JOPPD te stoga nisu usporedivi s prethodno objavljenim mjesečnim podacima.

Tablica J5: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača
indeksni bodovi, originalni podaci

Godina	Mjesec	Kompozitni indeksi			Indeksi odgovora						
		Indeks pouzdanja potrošača	Indeks očekivanja potrošača	Indeks raspoloženja potrošača	I1	I2	I3	I4	I7	I8	I11
2002.	listopad	-25,2	-8,3	-29,3	-22,6	-5,1	-31,2	-11,5	20,1	-34,1	-64,0
2003.	listopad	-22,2	-4,5	-25,0	-21,5	-2,6	-26,5	-6,4	14,7	-27,1	-65,2
2004.	listopad	-23,9	-7,9	-22,0	-19,1	-4,1	-30,5	-11,6	22,5	-16,5	-57,3
2005.	prosinac	-26,4	-13,7	-25,6	-16,4	-5,9	-34,4	-21,5	27,6	-25,9	-50,6
2006.	prosinac	-18,9	-4,7	-15,4	-10,9	1,1	-22,4	-10,5	16,9	-12,9	-49,4
2007.	prosinac	-24,7	-15,5	-24,5	-16,8	-9,8	-31,8	-21,2	12,8	-25,0	-54,8
2008.	prosinac	-42,0	-33,3	-40,9	-30,7	-25,9	-51,8	-40,6	43,4	-40,3	-57,9
2009.	prosinac	-46,8	-32,7	-47,6	-35,7	-22,6	-64,5	-42,8	63,9	-42,5	-58,0
2010.	prosinac	-42,9	-30,6	-48,7	-40,7	-21,7	-65,9	-39,4	55,7	-39,4	-54,8
2011.	prosinac	-23,6	-8,9	-43,1	-31,6	-5,5	-56,5	-12,3	25,0	-41,2	-51,4
2012.	prosinac	-47,1	-33,5	-52,6	-42,1	-23,1	-71,4	-43,9	59,1	-44,2	-62,3
2013.	prosinac	-40,7	-26,3	-45,9	-34,5	-17,4	-61,9	-35,2	49,9	-41,3	-60,4
2014.	prosinac	-35,6	-24,3	-42,4	-31,4	-16,7	-57,0	-31,9	39,3	-38,7	-54,5
2015.	prosinac	-19,3	-3,9	-25,5	-15,4	-2,6	-26,2	-5,2	18,8	-34,9	-50,7
2016.	prosinac	-15,3	-2,8	-19,9	-11,2	-0,2	-18,0	-5,3	9,8	-30,4	-45,7
2017.	ožujak	-14,6	-6,0	-20,1	-13,0	-2,6	-21,1	-9,3	2,1	-26,1	-44,4
	travanj	-22,0	-13,3	-26,2	-13,6	-4,9	-35,5	-21,7	18,5	-29,5	-42,9
	svibanj	-20,9	-12,9	-26,2	-15,8	-4,9	-32,3	-20,8	10,5	-30,6	-47,5
	lipanj	-18,4	-9,0	-24,2	-11,6	-3,8	-29,2	-14,3	8,3	-31,8	-47,0
	srpanj	-15,5	-6,5	-20,6	-9,1	-0,5	-22,8	-12,5	8,2	-29,9	-40,7
	kolovoz	-16,0	-7,0	-18,5	-6,2	-1,2	-23,6	-12,8	9,1	-25,8	-41,1
	rujan	-17,2	-9,1	-19,1	-6,0	-1,1	-27,6	-17,1	9,7	-23,7	-41,1
	listopad	-17,7	-9,0	-22,7	-9,4	0,9	-30,1	-18,8	15,7	-28,7	-37,2
	studen	-15,8	-7,0	-20,6	-6,8	1,8	-30,6	-15,8	12,6	-24,3	-36,7
	prosinac	-13,8	-4,7	-17,2	-8,0	2,4	-24,4	-11,8	6,6	-19,1	-39,1
2018.	siječanj	-9,7	-1,2	-15,2	-4,7	3,3	-20,0	-5,6	1,1	-21,0	-35,3
	veljača	-6,2	0,8	-12,6	-4,6	6,1	-18,0	-4,4	-6,5	-15,3	-33,0

Izvori: Ipsos; HNB

Tablica J5: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača • Anкета pouzdanja potrošača provodi se od travnja 1999. prema metodologiji Europske komisije pod nazivom Zajednički harmonizirani program europskih anketa pouzdanja. To se anketno istraživanje do travnja 2005. provodilo jednom u tromjesečju (u siječnju, travnju, srpnju i listopadu). Od svibnja 2005. provodi se svakoga mjeseca, uz tehničku i financijsku pomoć Europske komisije.

Upitnik sadržava ukupno 23 pitanja kojima se ispituje percepcija potrošača glede promjena ekonomskih pojava s kojima se oni svakodnevno susreću. Na osnovi odgovora iz Ankete o pouzdanju potrošača utvrđuje se vrijednost indeksa odgovora prema zadanoj metodologiji. Iz vrijednosti indeksa odgovora izračunava se i prati kretanje triju kompozitnih indeksa: indeksa pouzdanja potrošača (IPP), indeksa raspoloženja potrošača (IRP) i indeksa očekivanja potrošača (IOP). Svaki navedeni kompozitni indeks za sebe aritmetička je sredina indeksa odgovora (I), tj. prosjek prethodno kvantificiranih odgovora na pojedina pitanja iz ankete:

$$I_i = \sum_z^k r_i \cdot w_i$$

gdje je: r vrijednost odgovora, w udio ispitanika koji su se opredijelili za pojedini odgovor (ponder), i pitanje iz upitnika, z ponuđeni/odabrani odgovor, k broj ponuđenih odgovora na

pojedino pitanje. Vrijednosti navedenih indeksa kreću se u rasponu $-100 < I_i < 100$. Veće vrijednosti indeksa u odnosu na prethodno razdoblje upućuju na porast očekivanja (optimizma) glede specifičnog područja obuhvaćenog pojedinim pitanjem.

U tablici su prikazane vrijednosti odabranih indeksa odgovora na pitanja:

I1: Kako se tijekom proteklih 12 mjeseci promijenila financijska situacija u vašem kućanstvu?

I2: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti financijska situacija u vašem kućanstvu?

I3: Što mislite, kako se tijekom posljednjih 12 mjeseci promijenila ukupna ekonomska situacija u Hrvatskoj?

I4: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti ukupna ekonomska situacija u Hrvatskoj?

I7: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti broj nezaposlenih?

I8: S obzirom na ukupnu ekonomsku situaciju, mislite li da je sada pravo vrijeme za kupnju trajnih dobara za kućanstvo (namještaja, stroja za pranje rublja, televizora i sl.)?

I11: Koliko je vjerojatno da ćete tijekom sljedećih 12 mjeseci uspjeti išta uštedjeti?

Komponente kompozitnih indeksa jesu:

IPP: I2, I4, I7×(-1), I11

IOP: I2, I4

IRP: I1, I3, I8.

Popis banaka i štedionica

1. ožujka 2018.

Banke koje imaju odobrenje za rad

- Addiko Bank d.d., Zagreb
- Banka Kovanica d.d., Varaždin
- Croatia banka d.d., Zagreb
- Erste&Steiermärkische Bank d.d., Rijeka
- Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb
- Imex banka d.d., Split
- Istarska kreditna banka Umag d.d., Umag
- Jadranska banka d.d., Šibenik
- J&T banka d.d., Varaždin
- Karlovačka banka d.d., Karlovac
- KentBank d.d., Zagreb
- Kreditna banka Zagreb d.d., Zagreb
- OTP banka Hrvatska d.d., Zadar
- Partner banka d.d., Zagreb
- Podravska banka d.d., Koprivnica
- Primorska banka d.d., Rijeka
- Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb
- Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb
- Samoborska banka d.d., Samobor
- Sberbank d.d., Zagreb
- Slatinska banka d.d., Slatina
- Splitska banka d.d., Split
- Veneto banka d.d., Zagreb
- Zagrebačka banka d.d., Zagreb

Štedne banke koje imaju odobrenje za rad

- Tesla štedna banka d.d., Zagreb

Stambene štedionice koje imaju odobrenje za rad

- HPB – Stambena štedionica d.d., Zagreb
- PBZ stambena štedionica d.d., Zagreb
- Prva stambena štedionica d.d., Zagreb
- Raiffeisen stambena štedionica d.d., Zagreb
- Wüstenrot stambena štedionica d.d., Zagreb

Ostale institucije

- Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Zagreb, posluje u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (NN, br. 138/2006. i 25/2013.)

Banke i štedionice u stečaju

Naziv banke/štedionice	Datum otvaranja stečaja
1. Agroobrtnička banka d.d., Zagreb	14.6.2000.
2. Alpe Jadran banka d.d., Split	15.5.2002.
3. Banka splitsko-dalmatinska d.d., Split	1.7.2016.
4. Centar banka d.d., Zagreb	30.9.2013.
5. Credo banka d.d., Split	16.1.2012.
6. Glumina banka d.d., Zagreb	30.4.1999.
7. Hrvatska gospodarska banka d.d., Zagreb	19.4.2000.
8. Ilirija banka d.d., Zagreb	6.4.1999.
9. Nava banka d.d., Zagreb	1.12.2014.
10. Trgovačko-turistička banka d.d., Split	8.9.2000.

Banke i štedionice u likvidaciji

Naziv banke/štedionice	Datum pokretanja likvidacije
1. Investicijsko-komercijalna štedionica d.d., Zagreb	31.5.2000.
2. Križevačka banka d.d., Križevci (sada INTERNET MOBILE BANK d.d., Križevci)	3.1.2005.
3. Obrtnička štedna banka d.d., Zagreb	22.12.2010.
4. Štedbanka d.d., Zagreb	27.12.2017.

Banke i štedionice koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije

Naziv banke/štedionice	Datum oduzimanja odobrenja za rad
1. Hibis štedionica d.d., Zagreb	7.3.2001.

Predstavništva stranih banaka

Hrvatska narodna banka, u skladu s člankom 95. Zakona o kreditnim institucijama (NN, br. 159/2015., 19/2015. i 102/2015.), vodi registar predstavništava kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj. Predstavništva kreditnih institucija iz trećih zemalja osnivaju se u Republici Hrvatskoj nakon dobivanja odobrenja Hrvatske narodne banke. Trenutačno u Republici Hrvatskoj ne postoje osnovana predstavništva kreditnih institucija iz trećih zemalja. Za predstavništva kreditnih institucija iz Europske unije ne postoji obveza registriranja.

Podružnice stranih kreditnih institucija

Naziv podružnice	Datum upisa u sudski registar
1. BKS Bank AG, Glavna podružnica Hrvatska	26.9.2016.

Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke

---

1. ožujka 2018.

Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke

Predsjednik Savjeta	prof. dr. Boris Vujčić
Članovi Savjeta	Neven Barbaroša Bojan Fras dr. sc. Michael Faulend Relja Martić Damir Odak mr. sc. Tomislav Presečan mr. sc. Vedran Šošić

Rukovodstvo Hrvatske narodne banke

Guverner	prof. dr. Boris Vujčić
Zamjenik guvernera	Relja Martić
Viceguverner	mr. sc. Vedran Šošić
Viceguverner	Damir Odak
Viceguverner	Neven Barbaroša
Viceguverner	mr. sc. Tomislav Presečan
Viceguverner	Bojan Fras
Viceguverner	dr. sc. Michael Faulend

Izvršni direktori

Sektor istraživanja	mr. sc. Ljubinko Jankov
Sektor statistike	Tomislav Galac
Sektor za centralnobankarske operacije	mr. sc. Irena Kovačec
Sektor bonitetne regulative i supervizije	Željko Jakuš
Sektor za međunarodne odnose i procjenu mogućnosti sanacije	mr. sc. Sanja Tomičić
Sektor platnog prometa	Ivan Biluš
Sektor za planiranje, kontroling i računovodstvo	dr. sc. Diana Jakelić
Sektor za informatičke tehnologije	dr. sc. Mario Žgela
Sektor podrške poslovanju	Boris Zaninović
Sektor komunikacija	Alemka Lisinski

Kratice i znakovi

Kratice

b. b.	– bazni bod	PDV	– porez na dodanu vrijednost
BDP	– bruto domaći proizvod	potr.	– potrošnja
BDV	– bruto dodana vrijednost	PPI	– indeks cijena pri proizvođačima (engl. <i>Produce Price Index</i>)
BEA	– Ured SAD-a za ekonomske analize (engl. <i>U. S. Bureau of Economic Analysis</i>)	PSR	– Pakt o stabilnosti i rastu
BIS	– Banka za međunarodne namire (engl. <i>Bank for International Settlements</i>)	RH	– Republika Hrvatska
BZ	– blagajnički zapisi	SDR	– posebna prava vučenja
CDS	– premija osiguranja od kreditnog rizika (engl. <i>credit default swap</i>)	SKDD	– Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.
DAB	– Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	SMTK	– Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
dep.	– depoziti	tis.	– tisuća
d. n.	– drugdje nespomenuto	T-HT	– T – Hrvatski Telekom d.d.
DZS	– Državni zavod za statistiku	TNZ	– Tržište novca Zagreb
EK	– Europska komisija	tr.	– tromjesečje
EMU	– Ekonomska i monetarna unija	TZ	– trezorski zapisi
engl.	– engleski	val.	– valutni
ESB	– Europska središnja banka		
EU	– Europska unija		
Fed	– američka središnja banka (engl. <i>Federal Reserve System</i>)		
fik.	– fiksni		
FISIM	– posredno mjerene naknade za uslugu financijskog posredovanja		
FZO	– Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost		
HAC	– Hrvatske autoceste		
Hanfa	– Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga		
HBOR	– Hrvatska banka za obnovu i razvitak		
HC	– Hrvatske ceste		
HFP	– Hrvatski fond za privatizaciju		
HNB	– Hrvatska narodna banka		
HPB	– Hrvatska poštanska banka		
HWWI	– Institut za međunarodnu ekonomiju u Hamburgu (njem. <i>Hamburgisches Weltwirtschaftsinstitut</i>)		
HZMO	– Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje		
HZZ	– Hrvatski zavod za zapošljavanje		
HZZO	– Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje		
IEA	– Međunarodna agencija za energiju (engl. <i>International Energy Agency</i>)		
ILO	– Međunarodna organizacija rada (engl. <i>International Labour Organization</i>)		
Ina	– Industrija nafte d.d.		
ind.	– industrijski		
IPC	– indeks potrošačkih cijena		
JTR	– jedinični troškovi rada		
MF	– Ministarstvo financija		
mil.	– milijun		
mlrd.	– milijarda		
MMF	– Međunarodni monetarni fond		
NDA	– neto domaća aktiva		
NIA	– neto inozemna aktiva		
NKD	– Nacionalna klasifikacija djelatnosti		
OECD	– Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (engl. <i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>)		
OP	– obvezna pričuva		

Troslovne oznake za valute

ATS	– austrijski šiling
CHF	– švicarski franak
CNY	– juan renminbi
DEM	– njemačka marka
EUR	– euro
FRF	– francuski franak
GBP	– funta sterlinga
HRK	– kuna
ITL	– talijanska lira
JPY	– jen
USD	– američki dolar
XDR	– posebna prava vučenja

Dvoslovne oznake za zemlje

AT	– Austrija
BE	– Belgija
BG	– Bugarska
CY	– Cipar
CZ	– Češka
DE	– Njemačka
DK	– Danska
EE	– Estonija
ES	– Španjolska
FI	– Finska
FR	– Francuska
GB	– Velika Britanija
GR	– Grčka
HR	– Hrvatska
HU	– Mađarska
IE	– Irska
IT	– Italija
LT	– Litva
LV	– Letonija
MT	– Malta
NL	– Nizozemska
PL	– Poljska
PT	– Portugal
RO	– Rumunjska
SI	– Slovenija
SK	– Slovačka

Znakovi

–	– nema pojave	∅	– prosjek
....	– ne raspolaže se podatkom	a, b, c,...	– oznaka za napomenu ispod tablice i slike
0	– podatak je manji od 0,5 upotrijebljene jedinice mjere	*	– ispravljen podatak
		( )	– nepotpun, nedovoljno provjeren podatak

ISSN 1334-0042 (online)